

केराबारी गाउँपालिका
आप्रवासन तथा पुनःएकीकरण
वस्तुस्थिति विवरण
(Migration and Reintegration Profile)
२०८१

केराबारी गाउँपालिका
मोरङ
कोशी प्रदेश

केराबारी गाउँपालिकाको
आप्रवासन तथा पुनःएकीकरण
वस्तुस्थिति विवरण
(Migration and Reintegration Profile)

२०८१

केराबारी गाउँपालिका
मोरङ
कोशी प्रदेश,
नेपाल

विषय सूचि

परिच्छेद -१: परिचय	१
१.१ पृष्ठभूमि	१
१.२ उद्देश्य	१
१.३ कानुनी तथा नीतिगत आधार	१
१.४ तयारीका चरण	२
१.५ सूचना संकलनमा प्रयोग गरिएको प्रविधि	३
१.६ वस्तुस्थिति विवरणको सीमा	३
१.७ तथ्याङ्क प्रयोगको संवेदनशीलता	३
परिच्छेद -२: गाउँपालिकाको परिचय	४
२.१ भौगोलिक अवस्थिति	४
२.२ पर्यटकीय सम्भावना	४
२.३ राजनीतिक विभाजन	४
परिच्छेद -३: वैदेशिक रोजगारको अवस्था	६
३.१ वैदेशिक रोजगार गएका र फर्केर आएका व्यक्तिहरूको संक्षिप्त विवरण	६
३.२ वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केको घर सम्बन्धी विवरण	६
परिच्छेद -४: वैदेशिक रोजगारमा गएको अवस्था	७
४.१ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण	७
४.१.१ वैदेशिक रोजगार गएका व्यक्तिहरूको वडागत विवरण	७
४.१.२ वैदेशिक रोजगार गएका व्यक्तिहरूको टोलगत विवरण	७
४.१.३ उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको विवरण	११
४.१.४ देशगत (वर्गिकृत) रूपमा वैदेशिक रोजगारमा गएको देश	११
४.१.५ वैदेशिक रोजगारमा गएको देश	१२
४.१.६ वैदेशिक रोजगारमा दोहर्षाएर गएको अवस्था	१३
४.२ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको सामाजिक अवस्था	१३
४.२.१ धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण	१३
४.२.२ मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण	१४
४.२.३ जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको संख्या	१५
४.२.४ जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण	१६
४.२.५ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको शैक्षिक अवस्था	१७
४.२.६ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको वैवाहिक अवस्था	१८
४.३ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको आर्थिक अवस्था	१८
४.३.१ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको घरको मुख्य पेशा	१८
४.३.२ विदेशमा गरिरहेको कामको प्रकृति	१९
४.४ सुरक्षित वैदेशिक रोजगारको अवस्था	२०
४.४.१ वैदेशिक रोजगारमा जाने माध्यम	२०
४.४.२ वैदेशिक रोजगारमा जाने बाटो	२०
४.४.३ वैदेशिक रोजगार जाँदा प्रयोग गरेको भिषाको प्रकार	२१
४.४.४ कागजपत्र घरमा छोडे वा नछोडेको	२२
४.४.५ वैदेशिक रोजगारमा जानुपूर्व सीप तालिम लिनेको अवस्था	२२

४.४.६	सूचना तथा परामर्ष लिएको अवस्था	२३
४.५ वैदेशिक रोजगारमा जाँदाको लागत		२३
४.५.१	वैदेशिक रोजगार जाँदा लागेको लागत सम्बन्धी विवरण	२३
४.५.२	लागतको श्रोत	२४
४.६ वैदेशिक रोजगारमा जाने व्यक्तिहरुबाट प्राप्त विप्रेषण		२५
४.६.१	गत १ वर्षमा विप्रेषण प्राप्त गर्ने परिवार संख्या	२५
४.६.२	विप्रेषण प्राप्त गर्ने माध्यम	२५
४.६.३	विप्रेषण आम्दानी (वार्षिक)	२५
४.६.४	विप्रेषण खर्च (वार्षिक)	२६
४.६.५	विप्रेषणबाट घर घडेरी किन्नेको विवरण	२७
४.६.६	विप्रेषणबाट प्राप्त रकम बचत गरिएको निकाय	२७
४.७ वैदेशिक रोजगारले निम्त्याएको समस्या		२८
४.७.१	वैदेशिक रोजगारले निम्त्याएको समस्याहरुको अवस्था	२८
४.७.२	वैदेशिक रोजगारमा रहँदा भोग्नु परेको समस्याहरु	२८
४.७.३	वैदेशिक रोजगारका कारण भएको पारिवारिक समस्याहरु	२८
४.८ वैदेशिक रोजगारको सामाजिक लागत		३०
४.८.१	वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण भएको दोश्रो विवाह	३०
४.८.२	वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण ६० वर्षमाथिका वृद्धवृद्धाहरु मात्र घरमा बस्नु परेको अवस्था	३०
४.८.३	बोर्डिङ्ग स्कूलमा पढाउनका लागि सदरमुकाम वा अन्य शहरमा गएकाहरुको विवरण	३१
परिच्छेद -५: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएकाहरुको विवरण		३२
५.१ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको संख्या		३२
५.१.१	वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको वडागत विवरण	३२
५.१.१	वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको वडागत विवरण	३२
५.१.२	वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको टोलगत विवरण	३२
५.१.३	उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण	३६
५.१.४	देशगत (वर्गिकृत) रुपमा फर्किएका व्यक्तिहरु	३७
५.१.५	देशगत रुपमा फर्किएका व्यक्तिहरु	३७
५.२ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको सामाजिक अवस्था		३८
५.२.१	धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण	३८
५.२.२	मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण	३९
५.२.३	जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण	३९
५.२.४	जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण	४०
५.२.५	वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको शैक्षिक अवस्था	४०
५.२.६	वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको वैवाहिक अवस्था	४१
५.२.७	वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको अवधि	४२
५.२.८	वैदेशिक रोजगारबाट फर्किनुको कारण	४३
५.३ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको सिप तथा अनुभव		४३
५.३.१	विदेशमा गरेको कामको प्रकार	४३
५.३.२	वैदेशिक रोजगारको क्रममा प्राप्त गरेको कामको अनुभवहरुको विवरण	४४
५.३.३	वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएपछि नेपालमा सीप तालिम लिएको विवरण	४५
५.४ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको आर्थिक पुनः एकीकरणको अवस्था		४६
५.४.१	फर्केर आएका व्यक्तिहरुको फेरी वैदेशिक रोजगार जाने सौच	४६
५.४.२	वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु हालको संलग्नता	४६

५.४.३	व्यवसायमा संलग्न हुनेहरुको व्यवसायको प्रकृति	४७
५.५	वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको आर्थिक पुनःएकीकरणको सम्भावनाहरु	४८
५.५.१	नयाँ व्यवसाय सञ्चालन गर्न तथा नयाँ व्यवसाय सुरु गर्नका लागि भएका समस्याहरु	४८
५.५.२	नेपालमा नै रहेर काम गर्न चाहने क्षेत्रहरु	४८
५.५.३	नेपालमा नै स्वरोजगार हुन आवश्यक कुराहरु	४९

तालिकाहरू

तालिका नं. १: वडागत क्षेत्रफल	५
तालिका नं. २: वैदेशिक रोजगार गएका र फर्केर आएका व्यक्तिहरूको विवरण	६
तालिका नं. ३: वैदेशिक रोजगार गएका र फर्केर आएका व्यक्तिहरूको विवरण	६
तालिका नं. ४: वैदेशिक रोजगार गएका व्यक्तिहरूको वडागत विवरण	७
तालिका नं. ५: वैदेशिक रोजगार गएका व्यक्तिहरूको टोलगत विवरण	७
तालिका नं. ६: उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको विवरण	११
तालिका नं. ७: देशगत (वर्गिकृत) रूपमा वैदेशिक रोजगारमा गएको देश	११
तालिका नं. ८: वैदेशिक रोजगारमा गएको देश	१२
तालिका नं. ९: वैदेशिक रोजगारमा दोहर्थाएर गएको अवस्था	१३
तालिका नं. १०: उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको विवरण	१३
तालिका नं. ११: मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरु	१४
तालिका नं. १२: जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरु	१५
तालिका नं. १३: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण	१६
तालिका नं. १४: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको शैक्षिक अवस्था	१७
तालिका नं. १५: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको वैवाहिक अवस्था	१८
तालिका नं. १६: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको घरको मुख्य पेशा	१८
तालिका नं. १७: विदेशमा गरिरहेको कामको प्रकृति	१९
तालिका नं. १८: वैदेशिक रोजगारमा जाने माध्यम	२०
तालिका नं. १९: वैदेशिक रोजगारमा जाने बाटो	२०
तालिका नं. २०: वैदेशिक रोजगार जाँदा प्रयोग गरेको भिषाको प्रकार	२१
तालिका नं. २१: कागजपत्र घरमा छोडे वा नछोडेको	२२
तालिका नं. २२: वैदेशिक रोजगारमा जानुपूर्व सीप तालिम लिनेको अवस्था	२२
तालिका नं. २३: सूचना तथा परामर्श लिएको अवस्था	२३
तालिका नं. २४: वैदेशिक रोजगार जाँदा लागेको लागत सम्बन्धी विवरण	२३
तालिका नं. २५: लागतको श्रोत	२४
तालिका नं. २६: गत १ वर्षमा विप्रेषण प्राप्त गर्ने परिवार संख्या	२५
तालिका नं. २७: विप्रेषण प्राप्त गर्ने माध्यम	२५
तालिका नं. २८: विविप्रेषण आम्दानी (वार्षिक)	२६
तालिका नं. २९: विप्रेषण खर्च (वार्षिक)	२६
तालिका नं. ३०: विप्रेषणबाट घर घडेरी किन्नेको विवरण	२७
तालिका नं. ३१: विप्रेषणबाट प्राप्त रकम बचत गरिएको निकाय	२७
तालिका नं. ३२: वैदेशिक रोजगारले निम्त्याएको समस्याहरूको अवस्था	२८
तालिका नं. ३३: वैदेशिक रोजगारले निम्त्याएको समस्याहरूको अवस्था	२८
तालिका नं. ३४: वैदेशिक रोजगारका कारण भएको पारिवारिक समस्याहरु	२९
तालिका नं. ३५: वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण भएको दोश्रो विवाह	३०
तालिका नं. ३६: वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण ६० वर्षमाथिका वृद्धवृद्धाहरु मात्र घरमा बस्नु परेको अवस्था	३०
तालिका नं. ३७: बोर्डिङ्ग स्कुलमा पढाउनका लागि सदरमुकाम वा अन्य शहरमा गएकाहरूको विवरण	३१
तालिका नं. ३८: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको वडागत विवरण	३२
तालिका नं. ३९: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको टोलगत विवरण	३३
तालिका नं. ४०: उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको विवरण	३६
तालिका नं. ४१: देशगत (वर्गिकृत) रूपमा फर्किएका व्यक्तिहरु	३७

तालिका नं. ४२: देशगत रुपमा फर्किएका व्यक्तिहरु	३७
तालिका नं. ४३: धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु	३८
तालिका नं. ४४: मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु	३९
तालिका नं. ४५: जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण.....	३९
तालिका नं. ४६: जातजातिको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण.....	४०
तालिका नं. ४७: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको शैक्षिक अवस्था	४१
तालिका नं. ४८: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको वैवाहिक अवस्था.....	४२
तालिका नं. ४९: वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको अवधि	४२
तालिका नं. ५०: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किनुको कारण	४३
तालिका नं. ५१: विदेशमा गरेको कामको प्रकार.....	४४
तालिका नं. ५२: वैदेशिक रोजगारको क्रममा प्राप्त गरेको कामको अनुभवहरुको विवरण	४४
तालिका नं. ५३: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएपछि नेपालमा सीप तालिम लिएको विवरण.....	४५
तालिका नं. ५४: फर्केर आएका व्यक्तिहरुको फेरी वैदेशिक रोजगार जाने सोच	४६
तालिका नं. ५५: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु हालको संलग्नता	४६
तालिका नं. ५६: व्यवसायमा संलग्न हुनेहरुको व्यवसायको प्रकृति.....	४७
तालिका नं. ५७: नयाँ व्यवसाय सञ्चालन गर्न तथा नयाँ व्यवसाय सुरु गर्नका लागि भएका समस्याहरु	४८
तालिका नं. ५८: नेपालमा नै रहेर काम गर्न चाहने क्षेत्रहरु.....	४८
तालिका नं. ५९: नेपालमा नै स्वरोजगार हुन आवश्यक कुराहरु	४९

अनुसूचिहरू

तालिका १: उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको विवरण	५०
तालिका नं. २: देशगत (वर्गिकृत) रूपमा वैदेशिक रोजगारमा गएको देश	५०
तालिका नं. ३: वैदेशिक रोजगारमा गएको देश (क).....	५१
तालिका नं. ४: वैदेशिक रोजगारमा गएको देश (ख)	५१
तालिका नं. ५: वैदेशिक रोजगारमा दोहरीयाएर गएको अवस्था	५२
तालिका नं. ६: धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण.....	५२
तालिका नं. ७: मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरू	५३
तालिका नं. ८: जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरू	५३
तालिका नं. ९: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण (क)	५४
तालिका नं. १०: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण (ख)	५४
तालिका नं. ११: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण (ग)	५५
तालिका नं. १२: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको शैक्षिक अवस्था	५५
तालिका नं. १३: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको वैवाहिक अवस्था	५६
तालिका नं. १४: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको घरको मुख्य पेशा	५६
तालिका नं. १५: विदेशमा गरिरहेको कामको प्रकृति	५७
तालिका नं. १६: वैदेशिक रोजगारमा जाने माध्यम	५७
तालिका नं. १७: वैदेशिक रोजगारमा जाने बाटो	५८
तालिका नं. १८: वैदेशिक रोजगार जाँदा प्रयोग गरेको भिषाको प्रकार	५८
तालिका नं. १९: कागजपत्र घरमा छोडे वा नछोडेको	५९
तालिका नं. २०: वैदेशिक रोजगारमा जानुपूर्व सीप तालिम लिनेको अवस्था.....	५९
तालिका नं. २१: सूचना तथा परामर्श लिएको अवस्था.....	६०
तालिका नं. २२: वैदेशिक रोजगार जाँदा लागेको लागत सम्बन्धी विवरण	६०
तालिका नं. २३: लागतको श्रोत.....	६१
तालिका नं. २४: गत १ वर्षमा विप्रेषण पठाउनेको संख्या	६१
तालिका नं. २५: विप्रेषण प्राप्त गर्ने माध्यम	६२
तालिका नं. २६: विप्रेषण खर्च (वार्षिक).....	६२
तालिका नं. २७: विप्रेषणबाट घर घडेरी किन्नेको विवरण	६३
तालिका नं. २८: विप्रेषणबाट प्राप्त रकम बचत गरिएको निकाय	६३
तालिका नं. २९: वैदेशिक रोजगारले निम्त्याएको समस्याहरूको अवस्था	६४
तालिका नं. ३०: वैदेशिक रोजगारले निम्त्याएको समस्याहरूको अवस्था	६४
तालिका नं. ३१: वैदेशिक रोजगारका कारण भएको पारिवारिक समस्याहरू	६५
तालिका नं. ३२: बोर्डिङ्ग स्कुलमा पढाउनका लागि सदरमुकाम वा अन्य शहरमा गएकाहरूको विवरण	६५
तालिका नं. ३३: उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको विवरण	६६
तालिका नं. ३४: देशगत (वर्गिकृत) रूपमा फर्किएका व्यक्तिहरू	६६
तालिका नं. ३५: देशगत रूपमा फर्किएका व्यक्तिहरू.....	६७
तालिका नं. ३६: धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरू	६७
तालिका नं. ३७: मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरू.....	६८
तालिका नं. ३८: जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको विवरण	६८
तालिका नं. ३९: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको विवरण (क)	६९
तालिका नं. ४०: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको विवरण (ख)	६९
तालिका नं. ४१: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको शैक्षिक अवस्था	७०

तालिका नं. ४२: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको वैवाहिक अवस्था.....	७०
तालिका नं. ४३: वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको अवधि	७१
तालिका नं. ४४: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किनुको कारण	७१
तालिका नं ४५: विदेशमा गरेको कामको प्रकार.....	७२
तालिका नं ४६: वैदेशिक रोजगारको क्रममा प्राप्त गरेको कामको अनुभवहरूको विवरण	७२
तालिका नं ४७: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएपछि नेपालमा सीप तालिम लिएको विवरण	७३
तालिका नं ४८: फर्केर आएका व्यक्तिहरूको फेरी वैदेशिक रोजगार जाने सोच	७३
तालिका नं ४९ :वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरू हालको संलग्नता	७४
तालिका नं ५०: व्यवसायमा संलग्न हुनेहरूको व्यवसायको प्रकृति	७४
तालिका नं ५१: नयाँ व्यवसाय सञ्चालन गर्न तथा नयाँ व्यवसाय सुरु गर्नका लागि भएका समस्याहरू.....	७५
तालिका नं ५२: नेपालमा नै रहेर काम गर्न चाहने क्षेत्रहरू	७५
तालिका नं ५३: नेपालमा नै स्वरोजगार हुन आवश्यक कुराहरू	७६

परिच्छेद -१: परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

नेपालको संविधान, २०७२ बमोजिम सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तह गरी तीन तहको संरचना हुने र राज्यशक्तिको प्रयोग तीनै तहले गर्ने व्यवस्था छ । संविधान अनुसार सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको अन्तरसम्बन्ध सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयको सिद्धान्तमा आधारित छ । संविधानको अनुसूचि ८ बमोजिम स्थानीय तहको अधिकारको सूची अन्तरगत क्रमसंख्या ६ मा स्थानीय तथ्याङ्क सङ्कलन सम्बन्धी अधिकार तथा क्रमसंख्या १७ मा बेरोजगारको तथ्याङ्क सङ्कलन सम्बन्धी अधिकारलाई सूचीकृत गरेको छ । नेपाल सरकारबाट स्वीकृत सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकारहरूको कार्य विस्तृतीकरण प्रतिवेदनले स्थानीय तथ्याङ्क सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तर्जुमा, बेरोजगारको तथ्याङ्कसहित स्थानीय तहको आधारभूत तथ्याङ्क, सम्भाव्य प्राकृतिक, भौतिक र सांस्कृतिक स्रोत साधनको तथ्याङ्कीय अभिलेख, सूचना तथा प्रविधियुक्त तथ्याङ्क व्यवस्थापनलाई भौतिक तहको कार्यक्षेत्र भनी उल्लेख गरेको छ ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ३ को दफा ११ को उपदफा २ (च), (छ), (ड) अनुसार प्रत्येक स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्रको तथ्याङ्क सङ्कलन, अभिलेख सङ्कलन, वस्तुगत विवरण तयारी तथा प्रकाशन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यसैगरी उपदफा (थ) मा स्थानीय सरकारलाई रोजगार तथा बेरोजगार श्रमशक्तिको तथ्याङ्क संकलन, प्रशोधन, सूचना प्रणालीको व्यवस्थापन, रोजगार सूचना केन्द्रको व्यवस्थापन तथा सञ्चालन, वैदेशिक रोजगारमा जाने श्रमशक्तिको लागि वित्तीय साक्षरता र सीपमूलक तालिमको सञ्चालन, वैदेशिक रोजगारबाट फर्केका व्यक्तिहरूको सामाजिक पुनःएकीकरण, वैदेशिक रोजगारबाट प्राप्त ज्ञान, सीप र उद्यमशीलताको उपयोगमा आधारभूत सेवा प्रवाह गर्ने जिम्मेवारी दिएको छ । उक्त जिम्मेवारीलाई आवधिक, वार्षिक तथा रणनीतिक योजनाहरूमा समावेश गरी विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न वर्तमान अवस्था भत्किने यथार्थ तथ्याङ्कहरूको आवश्यकता पर्दछ । उपरोक्त संवैधानिक व्यवस्था र कानुनी प्रावधानहरूको परिपालना गर्दै स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनमा उल्लेखित विषयहरूलाई निर्धारित ढाँचामा समेटेर यस स्थानीय तहबाट वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केर आएकाहरूको अवस्था चित्रण गर्न डिजिटल प्रविधिबाट तथ्याङ्क सङ्कलन, प्रशोधन, तालिमीकरण तथा विश्लेषण गरी केराबारी गाउँपालिकाको यो आप्रवासन वस्तुस्थिति विवरण, २०८१ तयार पारिएको छ ।

१.२ उद्देश्य

आप्रवासन वस्तुस्थिति विवरण तयारीको उद्देश्य निम्न रहेका छन् :

१. यस स्थानीय तह भित्रका वैदेशिक रोजगारमा गएको नागरिकहरूको वडागत तथ्याङ्क प्रस्तुत गरी पालिको वैदेशिक रोजगारीको अवस्थाको चित्रण गर्ने,
२. वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरूको तथ्याङ्क प्रस्तुत गरी उनीहरूको पुनःएकीकरणको अवस्थाको चित्रण गर्ने,
३. वैदेशिक रोजगारलाई सुरक्षित, व्यवस्थित र उपलब्धिमूलक बनाउन र वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरूको पुनःएकीकरण सम्बन्धी स्थानीय तहको नीति तथा योजना तर्जुमा गर्न आवश्यक तथ्याङ्कहरू डिजिटल रूपमा समेत उपलब्ध गराउने ।

१.३ कानुनी तथा नीतिगत आधार

यस स्थानीय तहको आप्रवासन वस्तुस्थिति विवरण संवैधानिक व्यवस्था तथा तथ्याङ्कका मान्य सिद्धान्तलाई आधार मानी तयार गरिएको छ । यसमा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन जस्ता कानुनी र नीतिगत व्यवस्थालाई आधारको रूपमा लिइएको छ । स्थानीय तहको आप्रवासन वस्तुस्थिति विवरण तयार गर्नु पर्ने कानुनी तथा नीतिगत व्यवस्थाहरू निम्नानुसार रहेका छन् ।

१.३.१ तथ्याङ्क ऐन, २०१५ तथा नियमावली, २०४१

जनतालाई अधिक हित हुने नीति निर्धारण गर्न, सरकारी निकायहरूको प्रशासकीय निपूर्णता बढाउन र मुलुकको आर्थिक गतिविधिबारे यथार्थ ज्ञान प्राप्त गर्न नेपाल सरकारलाई यथार्थ आधार चाहिने र त्यस्तो आधार जुटाउन तथ्याङ्क सङ्कलन सम्बन्धी सुविधाको व्यवस्था गर्न तथ्याङ्क सङ्कलन, विश्लेषण, अभिलेख र प्रकाशन गर्ने

कामका लागि एक केन्द्रीय विभागको स्थापना गरी शान्ति, सुव्यवस्था, जनताको सुविधा र आर्थिक हित कायम राख्न तथ्याङ्क ऐन, २०१५ जारी गरिएको हो ।

१.३.२ स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४

यस दिग्दर्शनको दफा १ मा "प्रत्येक स्थानीय तहले वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा सहभागितामूलक प्रक्रियाबाट नतिजामूलक ढङ्गले गर्नुपर्ने र योजना र बजेट तर्जुमा गर्नुपूर्व स्थानीय तहको भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक तथा पूर्वाधार लगायतका क्षेत्रको यथार्थ स्थिति देखिने गरी आप्रवासन वस्तुगत विवरण तयार गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेको छ ।

१.३.३ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ३ दफा ११ को उपदफा (२) को च (२) र (३) को ड, (४), (५) र (६) मा स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन, दफा ११ को उपदफा २ थ (१), (२) (३), (४) र (५) मा बेरोजगारको तथ्याङ्क सङ्कलन तथा दफा १२ को वडा समितिको काम, कर्तव्य अधिकार अन्तर्गत उपदफा २ को (ख) मा तथ्याङ्क अद्यावधिक तथा संरक्षण अन्तर्गत खण्डीकृत तथ्याङ्क र सूचनासहितको वडाको पार्श्वचित्र तयार तथा अद्यावधिक गर्ने व्यवस्था रहेको छ

१.४ तयारीका चरण

प्रस्तावित वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केर आएकाहरूको प्रोफाइल तयार पार्न तपसिलमा उल्लेखित चरणहरूमा आवश्यक कृयाकलापहरू सम्पन्न गरी वस्तुस्थिति विवरण गरिनेछ ।

चरण	कार्यान्वयन चरण	कृयाकलापहरू
चरण: १	पूर्वतयारी	उलपब्ध मार्गदर्शन आधारमा तयारी गर्ने ।
		पालिकासँग तथ्यांक संकलन प्रकृया तथा बजेटका बारेमा छलफल र सहमति लिने
		गणकहरू छनौट गर्ने ।
		आवश्यक सामग्री खरीद तथा तयारी गर्ने
		गणकलाई २ दिने अभिमुखीकरण तालिम सञ्चाल गर्ने ।
चरण: २	तथ्यांक संकलन	वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केर आएको ५ वर्षसम्म भएका व्यक्तिको घरमा गएर तथ्यांक संकलन गर्ने ।
		तथ्यांक संकलन गरिएको घरको फोटो खिच्ने ।
		तथ्यांक संकलन गरिएको घरको GPS अवस्थिति लिने ।
		संकलित तथ्यांक रुजु गरी सर्भरमा सिंक गर्ने ।
		द्वितीय तथ्यांक तथा जानकारीहरू संकलन गरी एककट्टा गर्ने ।
चरण: ३	तथ्यांक प्रशोधन तथा विश्लेषण	सर्भरमा प्राप्त तथ्यांक वेब मार्फत चेक गरी आवश्यकता अनुसार संशोधन गर्ने र नमिलेको तथ्यांकहरू मिलाउने ।
		तथ्यांक विश्लेषण गर्ने ।
चरण: ४	प्रोफाइल लेखन	द्वितीय तथ्यांक पूर्णरूपमा लेख्ने
		वेबमा भएको डाटा तालिकीकरण गरी लेखन कार्य गर्ने ।
		मस्यौदा प्रोफाइल लेखन
		मस्यौदा प्रोफाइलमा सुझाव संकलन गर्ने
		प्रोफाइललाई अन्तिम रूप प्रदान गर्ने
चरण: ५	डिजिटल प्रोफाइल वेबसाइटमा प्रकाशन	प्रोफाइल छपाउने
		वेबसाइटमा ड्यासबोर्ड तयार गरी डिजिटल रूपमा तथ्यांक हेर्न र डाउनलोड हुने गरी तयार गर्ने ।

१.५ सूचना संकलनमा प्रयोग गरिएको प्रविधि

वस्तुस्थिति विवरण तयारीका लागि हाल बजारमा चलिरहेको आधुनिक सूचना प्रविधिहरू प्रयोग गरी सूचना संकलन गरिएको छ । जसको लागि तपसिलमा उल्लेखित सूचना संकलन प्रविधि तथा प्रकृयाहरू अवलम्बन गरिएको छ ।

- कम्प्युटर सफ्टवेयरको प्रयोग: निर्धारित प्रश्नावलीहरू समावेश गरी तयार गरिएको कम्प्युटर सफ्टवेयर प्रयोग गरी तथ्यांक संकलन गरिएको छ । यसरी संकलन गरिएको तथ्यांक कम्प्युटर सफ्टवेयर कै माध्यमबाट निर्धारित ढाँचामा तथ्यांक तालिकीकरण सहित सफ्टवेयरले प्रदान छ ।
- मोबाइल मार्फत तथ्यांक संकलन: घरधुरीस्तरको प्रश्नावली सहितको डाटावेश मोबाइलमा सेटिङ गरी मोबाइलबाट तथ्यांक संकलनहरूले तथ्यांक संकलन गरिएको छ ।
- घरधुरीको GPS Tracking : दीर्घकालीन प्रयोजनका लागि हरेक घरधुरीको मोबाइल सेटबाटै GPS विवरण पनि समेत संकलन गरिएको छ ।
- वेबसाइटमा प्रोफाइल : वस्तुस्थिति विवरण निर्माणको सबै प्रकृया पूरा गरी तयार गरिएको यस पालिकाको वस्तुस्थिति विवरण सेवाग्राहीहरूले आफूलाई आवश्यक पर्ने तथ्यांक सहज रूपमा प्राप्त हुने गरी स्थानीय तहको वेबसाइटमा समेत राखिएको छ ।

१.६ वस्तुस्थिति विवरणको सीमा

यस वस्तुस्थिति विवरणमा वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केर आएका व्यक्तिहरूको मात्र विवरणहरू समेटिएका छन् । सो बाहेकका घरहरूको विवरण यहाँ समेटिएको छैन । तथ्याङ्क संकलनको क्रममा मोबाइलबाट जि.पि.एस. अवस्थिति संकलन गरिएकोमा प्राविधिक कारण वास्तविक अवस्थिति भन्दा केहि दुरी फरकमा जि.पि.एस. अवस्थिति देखाएको हुन सक्दछ । संकलित सूचनाहरू वैदेशिक वैदेशिक रोजगारमा गएका वा फर्केर आएका परिवारले प्रदान गरेको कुरालाई नै यथार्थ मानेर वस्तुस्थिति विवरण तयार गरिएको छ । यसले उनीहरूको वास्तविक अवस्थाको प्रतिनिधित्व गर्दछ ।

१.७ तथ्याङ्क प्रयोगको संवेदनशीलता

घरधुरी तहमा पुगी व्यक्तिगत तथा पारिवारिक विवरण, वैदेशिक रोजगारीको अवस्था, प्राप्त विप्रेषण र त्यसको खर्च, वैदेशिक रोजगारले पुर्‍याएको असर लगायत उनीहरूले भोगिरहेका समस्याहरूको विवरण संकलन गरिएका छन् । कतिपय सूचनाहरू उनीहरूको नितान्त व्यक्तिगत खालमा पनि रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारका कारण परिवारमा भएका घरेलु हिंसा, लाञ्छना, आरोप जस्ता विषयका जानकारीहरू पनि संकलन गरिएका छन् । यस प्रकारका सूचनाहरूको संवेदनशीलता, गोपनियता र त्यसको सार्वजनिकीकरणमा सम्बन्धित पक्षको ध्यान पुग्नु अत्यावश्यक ठानिएको छ ।

परिच्छेद -२: गाउँपालिकाको परिचय

२.१ भौगोलिक अवस्थिति

केराबारी गाउँपालिका प्रदेश नं. १ अन्तर्गत मोरङ जिल्लामा पर्दछ । मोरङ जिल्लाको उत्तरपश्चिम भागमा अवस्थित यो गाउँपालिका जिल्लाको सबैभन्दा ठूलो क्षेत्रफल भएको गाउँपालिका हो । यस भेगमा अठिया केराको घारी रहेकोले केराबारी नाम रहेको ऐतिहासिक तथ्य छ । कूल २१९.११वर्ग.कि.मी. क्षेत्रफल रहेको यस गाउँपालिकाको पूर्वमा लेटाङ तथा बेलबारी नगरपालिका, पश्चिममा सुनसरी जिल्ला, उत्तरमा धनकुटा जिल्ला, र दक्षिणमा सुन्दरहरैँचा नगरपालिका पर्दछन् । केराबारी गाउँपालिका २६ डिग्री ४० मिनेट ४० सेकेण्ड देखि २६ डिग्री ५२ मिनेट २४ सेकेण्ड उत्तरी अक्षांश र ८७ डिग्री १९ मिनेट २५ सेकेण्ड देखि ८७ डिग्री ३० मिनेट ३९ सेकेण्ड पुर्वी देशान्तरमा फैलिएको छ । उचाइका हिसाबले गाउँपालिका समुद्र सतहबाट करिब १३९ मिटरदेखि २०४१ मिटरको उचाइमा रहेको छ । गाउँपालिकाको १० वटा वडाहरू मध्ये, अधिकांश भू-भाग पहाडमा पर्दछ, भने वडा नं. ६, ७, ८ र ९ का केहि भाग समतल भूभागमा पर्दछन् ।

जातीय हिसाबले मिश्रित बसोबास रहेको यस गाउँपालिकामा बाहुन, क्षेत्री, आदीवासि/जनजाती, दलित, मधेशी पिछडा वर्ग र अन्य जातजाति रहेका छन् । जातीय र भाषिक विविधता रहेको यस गाउँपालिकामा बहुसंख्यक हिन्दु धर्मावलम्बी रहेका छन् । त्यस्तै, बौद्ध, किराँत, र इसाई धर्म मान्ने जनसंख्याको पनि बसोबास रहेको छ ।

कूल क्षेत्रफलको २४.९९ प्रतिशत कृषि क्षेत्र, ६६.५८ प्रतिशत वन क्षेत्र, ४.९९ प्रतिशत नदिनालाले ओगटेको छ । पहाडि भू-भाग ज्यादा रहेकोले यस गाउँपालिका भित्र कैयन् पहरा, भीर र कान्लाहरू रहेका छन् । गाउँपालिकाको आर्थिक क्षेत्रको अवस्था र सम्भावनालाई हेर्दा केहि खेतियोग्य जमिनको उपलब्धता भएकोले सिंचाईको उचित प्रवन्ध हुनसके कृषिको वैज्ञानिकीकरण र व्यावसायिकरण मार्फत आर्थिक समृद्धि हासिल गर्न सकिन्छ । यहाँका प्रमुख अन्न वालीहरूमा धान, मकै, कोदो, गहुँ हुन् । त्यसैगरी दलहन वालीमा मास, बोडि, सिमी, मस्याम, मुसुरो रहेका छन् । यस्तै तेलहनमा तोरी, सूर्यमुखी रहेका छन् भने नगदे वालीमा अदुवा, आलु, गोलभेडा, र अम्लिसो आदि रहेका छन् । त्यसैगरी फलफूल बालीहरूमा केरा, कागती, आँप, लिच्ची, कटहर, भुईँकटहर रहेका छन् । यहाँ विशेषगरी कृषिमा आधारित साना तथा मध्यम किसिमका उद्योग र अन्य घरेलु उद्योगहरू सञ्चालनमा रहेका छन् तथापि ठूलो स्तरका उपभोक्ता बजारहरूको विकास भएको छैन । गाउँपालिकामा विशेष गरी कृषिमा आधारित साना तथा मझौला उद्योगहरूको भने राम्रो सम्भावना रहेको छ ।

२.२ पर्यटकीय सम्भावना

दृश्यालोकनका लागि यो स्थान मोरङ जिल्लाको महत्वपूर्ण स्थल मानिन्छ । यहाँ सामुदायिक वन, सिमसार, गुफा, केही चुलि-पहाड, भरना खोलानालाहरू रहेका छन् । गाउँपालिकाको, वडा नं. १ मा कोर्ना भरना, वडा नं ४ मा तामा भरना, त्यसै गरी बिहीबारेमा होम स्टेहरू रहेका छन् । गाउँपालिकामा मगर, र लिम्बु समुदायको मानिसहरूको वसोबास बढी छ । यहाँका बासिन्दा, पर्यटकहरू घुमफिर गर्न आएमा भर्रा नाच, धान नाच नाचेर स्वागत गर्दछन् । पहाड तथा समतल भू-भागले समेटिएको यो सुन्दर गाउँपालिकामा पर्यटकलाई आर्कषित गर्ने पर्यटकिय स्थल र गतिविधि भने सिमीत छन् । यद्यपि आवश्यक पूर्वाधारहरू निर्माण गरे पर्यटकलाई आर्कषित गर्न सकिन्छ । यहाँको बसोबास र सम्भावित स्थितिलाई मध्यनजर गर्ने हो भने गाउँपालिकामा होमस्टे र सांस्कृतिक पर्यटनको सम्भावना देखिन्छ । त्यसैगरी गाउँपालिकालाई नमुना कृषि क्षेत्रको रूपमा विकास गर्न सके कृषि पर्यटनको समेत राम्रो सम्भावना रहेको छ । यस लगायत गाउँपालिकामा वन्यजन्तु, वनस्पति तथा जडीबुटीको अध्ययन गर्न आउनेहरूका लागि शैक्षिक पर्यटनको पनि आकर्षक स्थल हुनसक्छ ।

२.३ राजनीतिक विभाजन

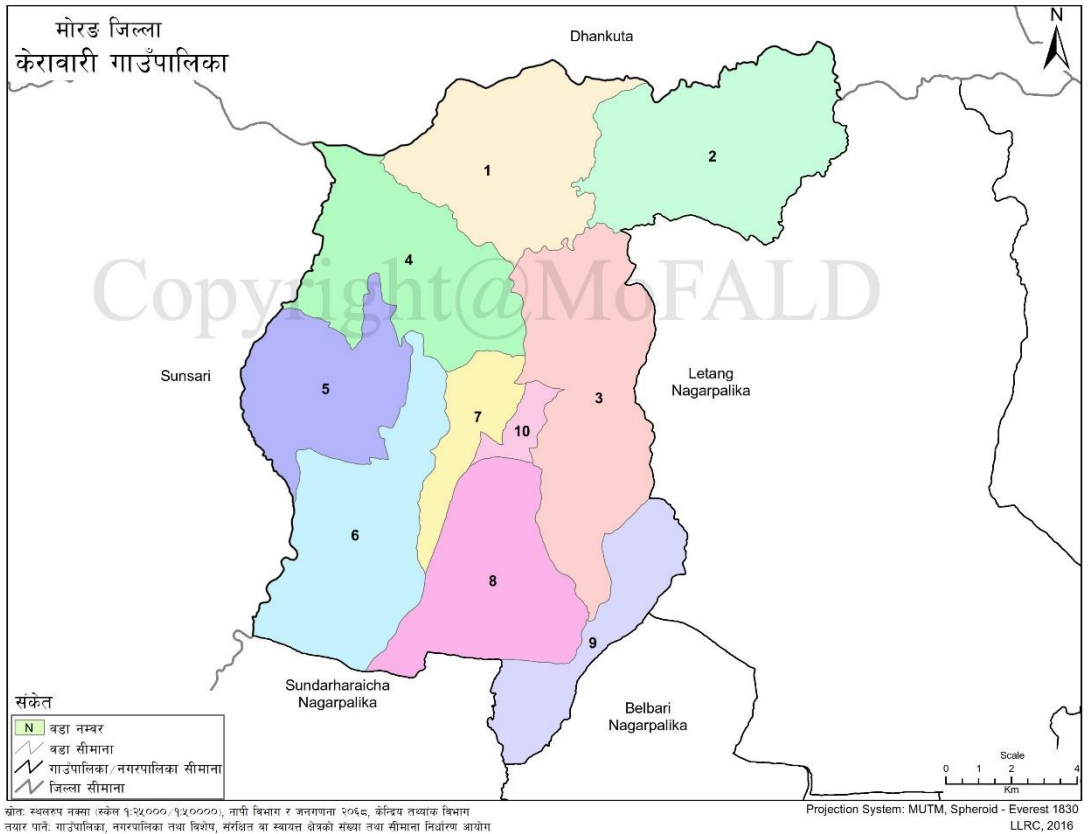
यस स्थानीय तह नेपाल सरकारको वि.सं. २०७३ फागुन २७ को नेपालको पुनर्संरचनाको निर्णय अनुसार यसको पुनरसंरचना गरिएको हो । यसबाट यस गाउँपालिकाको राजनैतिक विभाजनमा पनि केही परिवर्तन भएको देखिन्छ । हालसालै गरिएको पुनर संरचनाअनुसार यस गाउँपालिकाका निम्नानुसारका १० वटा वडाहरू कायम भएका छन् । यसको केन्द्र (मुकाम) केराबारी वडा नं. १० मा रहेको छ । साविकका केराबारी, याङशिला, पाटी र सिंहदेवि गाविसका सबै वडा तथा लेटाङ भोगटेनी नगरपालिका वडा नं. १ लाई समावेश गरी केराबारी गाउँपालिका निर्माण गरीएको हो । यस गाउँपालिकामा हाल १० वटा वडाहरू कायम गरिएका छन् । केराबारी गाउँपालिकाको क्षेत्रफल २१९.८१ ब.कि.मी रहेको छ । साविक तथा हाल बिद्यमान अवस्थामा रहेको यस गाउँपालिकाका बिस्तृत वडारूको बिभाजन बिवरण निम्नानुसार रहेको छ ।

तालिका नं. १: वडागत क्षेत्रफल

क्र.सं.	नयाँ वडा	समावेश गाविस / गाउँपालिका	क्षेत्रफल (वर्ग कि.मी.)
१	१	पाटीगाउँ(१-९)	२१८३
२	२	सिंहदेवी(१-९)	२४७८
३	३	लेटाङभोगटेनी (१) र केराबारी(४)	२९७३
४	४	याङशिला(१-४,६,७)	१९५६
५	५	याङशिला(५,८)	३४३२
६	६	केराबारी (७) र याङशिला(९)	३४१६
७	७	केराबारी(६,८)	३६२९
८	८	केराबारी(२,५)	२९४१
९	९	केराबारी(९)	४७६४
१०	१०	केराबारी(१,३)	२६५९
जम्मा			२१९.८१

श्रोत : संघिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको वेबपेज
गाउँपालिकाको नक्शा

नक्शा

परिच्छेद -३: वैदेशिक रोजगारको अवस्था

३.१ वैदेशिक रोजगार गएका र फर्केर आएका व्यक्तिहरुको संक्षिप्त विवरण

केराबारी गाउँपालिकाका जम्मा २,६९८ जना व्यक्तिहरु वैदेशिक रोजगारमा गएका छन् यसैगरी जम्मा ९०३ जना वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका छन् । वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केर आएका गरी जम्मा ३,६०१ जना व्यक्तिहरु वैदेशिक रोजगारसँग जोडिएको पाइएको छ । यसैगरी वैदेशिक रोजगारमा गएको घरको परिवारको जनसंख्या ११,८८९ र फर्केर आएका व्यक्तिको परिवार ४,३९९ जना गरी गरी कूल १६,२८८ जना परिवार सदस्यहरु वैदेशिक रोजगारसँग जोडिएको पाइएको छ । यस गाउँपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने र फर्केर आएका व्यक्तिको संक्षिप्त विवरण तालिका नं. २ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २: वैदेशिक रोजगार गएका र फर्केर आएका व्यक्तिहरुको विवरण

विवरण	संख्या	परिवारको जनसंख्या
वैदेशिक रोजगार गएको	२,६९८	११,८८९
वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको	९०३	४,३९९
जम्मा	३,६०१	१६,२८८

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८१

३.२ वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केको घर सम्बन्धी विवरण

केराबारी गाउँपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जानेहरुको मात्र घर संख्या २,०२७ रहेको छ । यसैगरी विगत १० वर्ष भित्र फर्केर आउने मात्रको घर ६४७ रहेको छ भने वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केर आएको दुवै खाले व्यक्ति भएको घर संख्या २१४ रहेको छ । यस हेर्दा यस स्थानीय तहबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने र फर्केर आउने गरी जम्मा घर संख्या २,८८० रहेको छ । यस गाउँपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने र फर्केर आएका व्यक्तिको संक्षिप्त विवरण तालिका नं. ३ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ३: वैदेशिक रोजगार गएका र फर्केर आएका व्यक्तिहरुको विवरण

वडा नं.	वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरु मात्र घरधुरी संख्या	वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएकाहरु मात्र घरधुरी संख्या	वैदेशिक रोजगार गएका र फर्केर आएका दुवै भएको घरधुरी संख्या	जम्मा
१	१३१	६८	१३	२१२
२	११३	६५	४	१८२
३	२६१	७१	३७	३६९
४	१२१	४३	१५	१७९
५	२५३	८५	३६	३७४
६	२६५	६३	१६	३४४
७	२२३	८८	३०	३४१
८	२२३	४६	२१	२९०
९	१६५	६८	२८	२६१
१०	२७२	५०	६	३२८
जम्मा	२,०२७	६४७	२०६	२,८८०

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८१

परिच्छेद -४: वैदेशिक रोजगारमा गएको अवस्था

४.१ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको विवरण

४.१.१ वैदेशिक रोजगार गएका व्यक्तिहरुको वडागत विवरण

यस गाउँपालिकाबाट जम्मा २,६९८ जना व्यक्तिहरु वैदेशिक रोजगारमा गएका छन् । ती मध्ये १३ दशमलव ६४ प्रतिशत मात्र महिला छन् भने बाँकी ८६ दशमलव ३६ प्रतिशत पुरुष रहेका छन् । वडागत रूपमा हेर्दा सबैभन्दा बढी वडा नम्बर ३ र सबैभन्दा कम वडा नम्बर २ बाट वैदेशिक रोजगारमा गएका छन् । यस गाउँपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने व्यक्तिहरुको वडागत विवरण तालिका नं. ४ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ४: वैदेशिक रोजगार गएका व्यक्तिहरुको वडागत विवरण

वडा नं.	महिला	पुरुष	जम्मा
१	१७	१६१	१७८
२	११	१२५	१३६
३	५७	३११	३६८
४	१२	१५३	१६५
५	३०	३०६	३३६
६	५०	२९५	३४५
७	३२	२६१	२९३
८	४५	२४१	२८६
९	३८	२०९	२४७
१०	७६	२६८	३४४
जम्मा	३६८	२३३०	२६९८
प्रतिशत %	१३.६४	८६.३६	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.१.२ वैदेशिक रोजगार गएका व्यक्तिहरुको टोलगत विवरण

जम्मा ९ वडा वडाहरु रहेको यस गाउँपालिकामा जम्मा १६५ वटा टोलमा वर्गिकरण गरी तथ्याङ्क संकलन गरिएको थियो । यहाँ वडा र टोलगत रूपमा वैदेशिक रोजगारमा जाने घरघुरी र व्यक्ति संख्याको विवरण तालिका नम्बर ५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ५: वैदेशिक रोजगार गएका व्यक्तिहरुको टोलगत विवरण

वडा नं.	टोलको नाम	घरघुरी संख्या	महिला संख्या	पुरुष संख्या	जम्मा संख्या
१	सेरेलिङ टोल विकास संस्था	३२	४	४३	४७
	लामेचौरी थामडाडाँ टोल विकास संस्था	६	०	६	६
	वारेफुङ टोल विकास संस्था	१२	०	१२	१२
	डाडाँगाउँ टोल विकास संस्था	३८	४	४२	४६
	पाटीगाउँ टोल विकास संस्था	२४	३	२३	२६
	रातमाटे समला टोल विकास संस्था	१२	६	१२	१८
	किकिदुम जिम्बाडाँडा टोल विकास संस्था	४	०	४	४
	कुमाल टोल विकास संस्था	५	०	६	६
	राँगै फुलबारी टोल विकास संस्था	५	०	६	६

वडा नं.	टोलको नाम	घरधुरी संख्या	महिला संख्या	पुरुष संख्या	जम्मा संख्या
	कारबारी टोल विकास संस्था	६	०	७	७
	जम्मा	१४४	१७	१६१	१७८
२	सामितेन टोल विकास संस्था	१४	०	१४	१४
	लक्ष्मीपुर टोल विकास संस्था	२४	१	२७	२८
	पिडडाँडा टोल विकास संस्था	२१	३	२२	२५
	प्रतिभा टोल विकास संस्था	६	१	६	७
	फाड्दुवा टोल विकास संस्था	१०	२	११	१३
	चिसापानी टोल विकास संस्था	१०	३	११	१४
	जेफाले हाबेचौर टोल विकास संस्था	४	०	५	५
	फाइबा तिनजुरे टोल विकास संस्था	१२	०	१३	१३
	फाइबा फुलबारी टोल विकास संस्था	१६	१	१६	१७
	जम्मा	११७	११	१२५	१३६
३	गुमाने टोल विकास संस्था	१५	५	१८	२३
	रामपुर टोल विकास संस्था	२९	६	३०	३६
	भोगटेनी टोल विकास संस्था	१६	२	२१	२३
	ढल्केबर टोल विकास संस्था	२४	१३	२२	३५
	प्रगति टोल विकास संस्था	१९	६	१५	२१
	आँपटार बाघदले टोल विकास संस्था	७	२	६	८
	देउराली टोल विकास संस्था	१९	३	२१	२४
	सूर्योदय टोल विकास संस्था	४५	४	४८	५२
	शिवालय टोल विकास संस्था	४२	५	४६	५१
	सयपत्री टोल विकास संस्था	२८	६	२८	३४
	फुलबारी टोल विकास संस्था	५४	५	५६	६१
	जम्मा	२९८	५७	३११	३६८
४	लाँमिटार टोल विकास संस्था	२३	२	२५	२७
	सप्तकन्या टोल विकास संस्था	२१	२	२८	३०
	चिउरीभज्याङ टोल विकास संस्था	१५	२	१४	१६
	टाकुरे टोल विकास संस्था	१९	१	२४	२५
	याङशिला टोल विकास संस्था	१०	२	११	१३
	दर्लामि टोल विकास संस्था	८	०	९	९
	डहर टोल विकास संस्था	७	०	८	८
	छघरे टोल विकास संस्था	२८	३	२८	३१
	खोलाघारी टोल विकास संस्था	५	०	६	६
	जम्मा	१३६	१२	१५३	१६५

वडा नं.	टोलको नाम	घरधुरी संख्या	महिला संख्या	पुरुष संख्या	जम्मा संख्या
५	संयुक्त टोल विकास संस्था	४१	६	४३	४९
	धुस्कुटे टोल विकास संस्था	११	१	१४	१५
	जलकेनी टोल विकास संस्था	५	०	५	५
	राङ्चा टोल विकास संस्था	१७	१	१८	१९
	चोकटी लिम्बौरी टोल विकास संस्था	१८	३	१८	२१
	पिङडाँडा टोल विकास संस्था	२१	३	२२	२५
	पिपलचोक विशालचोक टोल विकास संस्था	३७	२	४३	४५
	हुलाक बोर्डिङ चोक टोल विकास संस्था	२६	२	२७	२९
	शान्ति चोक टोल विकास संस्था	२३	३	२४	२७
	आँपटार टोल विकास संस्था	२८	२	३१	३३
	प्रगति चोक टोल विकास संस्था	३८	६	३७	४३
	पारूहाड सुम्निमा टोल विकास संस्था	२४	१	२४	२५
	जम्मा	२८९	३०	३०६	३३६
६	विमिरे टोल विकास संस्था	२७	६	३१	३७
	राङ्चा टोल विकास संस्था	१५	३	१७	२०
	डाले हिमदले दिक्तेले टोल विकास संस्था	२४	५	२५	३०
	सिंहदेवि टोल विकास संस्था	१६	२	१५	१७
	अमृत चोक टोल विकास संस्था	३८	५	४१	४६
	तामाङ टोल विकास संस्था	५६	७	५४	६१
	आहाले टोल विकास संस्था	४०	८	४०	४८
	कालोपानी टोल विकास संस्था	२२	३	२६	२९
	चम्पाखोली टोल विकास संस्था	१७	४	२०	२४
	तेह्रथुमे टोल विकास संस्था	१६	५	१४	१९
	संगमपथ टोल विकास संस्था	१०	२	१२	१४
	जम्मा	२८१	५०	२९५	३४५
७	ज्यामिरे ओखलढुंगे टोल विकास संस्था	२७	८	२४	३२
	नर्कटे टोल विकास संस्था	२६	५	२६	३१
	कालिका भालुकुडे टोल विकास संस्था	२०	१	२३	२४
	चौबिसे टोल विकास संस्था	३६	४	३५	३९
	खदम मुगु टोल विकास संस्था	११	२	१२	१४
	मुगु चोक टोल विकास संस्था	५८	२	६१	६३
	नबअभियान टोल विकास संस्था	१९	३	१९	२२
	डाँगि मेहरमान टोल विकास संस्था	२३	४	२५	२९
	प्रभात टोल विकास संस्था	९	०	९	९

वडा नं.	टोलको नाम	घरधुरी संख्या	महिला संख्या	पुरुष संख्या	जम्मा संख्या
	सरस्वती टोल विकास संस्था	२४	३	२७	३०
	जम्मा	२५३	३२	२६१	२९३
८	राधाकृष्ण टोल विकास संस्था	७३	१२	७२	८४
	रोटेपिड टोल विकास संस्था	३२	१२	२८	४०
	हजारबिघा टोल विकास समिति	२८	७	२८	३५
	प्रतिभा टोल विकास संस्था	३९	१०	३५	४५
	एकता टोल विकास संस्था	३६	२	४१	४३
	निकासी टोल विकास संस्था	३६	२	३७	३९
	जम्मा	२४४	४५	२४१	२८६
९	कुसुमे टोल विकास संस्था	२२	८	२०	२८
	मुनाल टोल विकास संस्था	९	१	१४	१५
	शिवालय टोल विकास संस्था	६	०	७	७
	स्कूल चोक टोल	३७	३	३७	४०
	सातपत्रे टोल	२२	७	२७	३४
	बेलचौरी टोल विकास संस्था	२१	८	२०	२८
	भालुगौडे टोल विकास संस्था	३	०	५	५
	धंगरु टोल विकास संस्था	१७	१	१९	२०
	विराजे टोल विकास संस्था	६	०	८	८
	खयरघारी टोल विकास संस्था	१९	०	२०	२०
	भलुवा टोल विकास संस्था	१०	३	९	१२
	नमूना टोल विकास संस्था	७	१	७	८
	आदर्श डाँडा टोल विकास संस्था	१५	६	१६	२२
	जम्मा	१९४	३८	२०९	२४७
१०	त्रिबेणी टोल विकास संस्था	४८	२१	४८	६९
	बगैँचा टोल विकास संस्था	४४	११	३९	५०
	चौबिसे टोल विकास संस्था	४२	९	४४	५३
	कुवापानी टोल विकास संस्था	३०	५	२८	३३
	ज्ञानोदय टोल विकास संस्था	४८	१२	४७	५९
	हिमालय टोल विकास संस्था	२७	५	२५	३०
	मच्छिन्द्र टोल विकास संस्था	२४	६	२३	२९
	चिनारी टोल विकास संस्था	१५	७	१४	२१
	जम्मा	२७८	७६	२६८	३४४
जम्मा		२,२३४	३६८	२,३३०	२,६९८

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८१

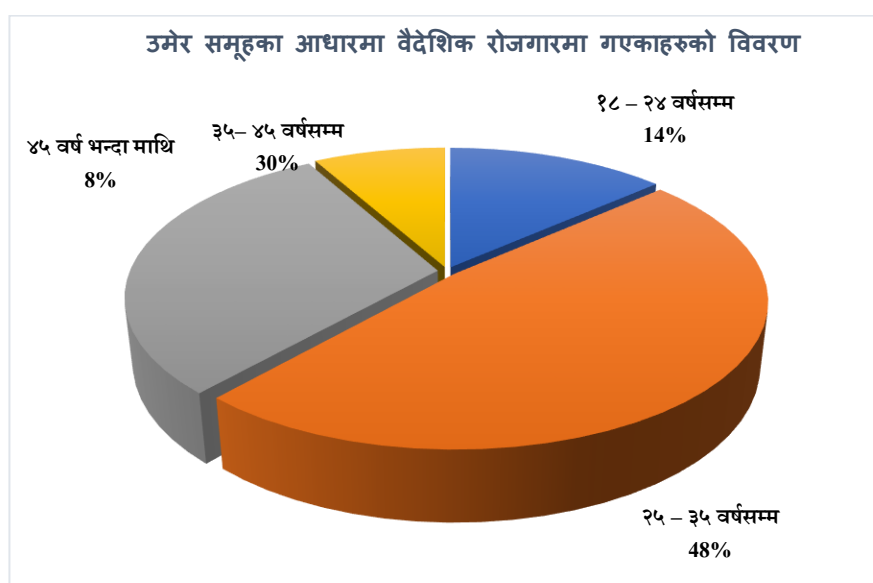
४.१.३ उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको विवरण

वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको तथ्याङ्कलाई उमेरगत रूपमा हेर्दा सबैभन्दा बढी ४८ दशमलव ५ प्रतिशत २५ देखि ३५ वर्ष उमेर समूहका युवाहरू देखिन्छ, जुन सबैभन्दा सकृय उमेर समूह मानिन्छ । दोस्रोमा ३५ देखि ४५ वर्ष उमेर समूहका ३० दशमलव २ प्रतिशत रहेका छन् भने १८ देखि २४ वर्ष उमेर समूहका १३ दशमलव ५ प्रतिशत रहेका छन् । नेपाल सरकारको कानून बमोजिम १८ वर्षमुनिका मानिसले वैदेशिक रोजगारका लागि श्रम स्विकृति नपाउने व्यवस्था रहेको छ । यस गाउँपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने व्यक्तिहरूको उमेर समूहगत विवरण तालिका नं. ६ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ६ : उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको विवरण

विवरण	१८ – २४ वर्षसम्म	२५ – ३५ वर्षसम्म	३५ – ४५ वर्षसम्म	४५ वर्ष भन्दा माथि	जम्मा
जम्मा	३६५	१२९७	८१६	२२०	२६९८
प्रतिशत	१३.५	४८.१	३०.२	८.२	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

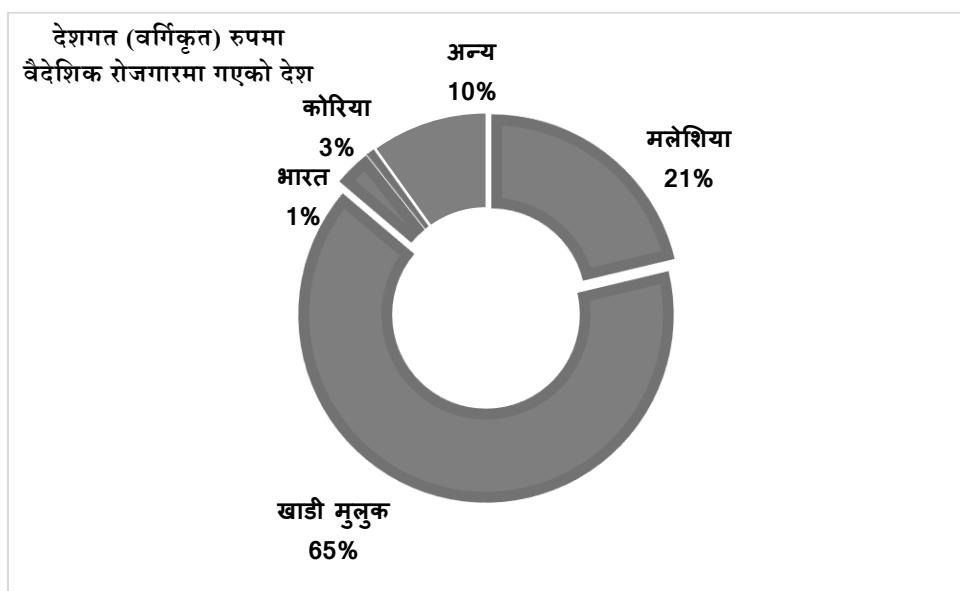
४.१.४ देशगत (वर्गिकृत) रूपमा वैदेशिक रोजगारमा गएको देश

यस स्थानीय तहबाट वैदेशिक रोजगारका लागि विभिन्न देशहरूमा गएको पाइएको छ । ति देशहरूलाई वर्गिकृत रूपमा यहाँ देखाउन खोजिएको छ । जस अनुसार मलेशियामा ५७४ जना, खाडी मुलुक (साउदी अरेबिया, कतार, यु.ए.ई., कुवेत, बहराइन र ओमन) मा १७५१ जना, कोरिया ८५ जना, जोर्डन ३ जना रहेका छन् । भारतको सन्दर्भमा १ वर्ष नियमति रूपमा बसेको अवस्थामा मात्र तथ्यांक संकलन गरिएको छ, जसको संख्या १८ जना रहेको छ। साथै अन्यमा २६७ जना काम गर्नका लागि विदेशिएका छन् । यस गाउँपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने देशगत विवरण तालिका नं. ७ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ७ : देशगत (वर्गिकृत) रूपमा वैदेशिक रोजगारमा गएको देश

विवरण	मलेशिया	खाडी मुलुक	कोरिया	जोर्डन	भारत	अन्य	जम्मा
जम्मा	५७४	१७५१	८५	३	१८	२६७	२६९८
प्रतिशत %	२१.३	६४.९	३.२	०.१	०.७	९.९	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.१.५ वैदेशिक रोजगारमा गएको देश

वैदेशिक रोजगारमा गएका जम्मा २६९८ जना मध्ये सबैभन्दा बढी मलेशिया ६७५ जना गएका छन् । दोश्रोमा युटाइनेट अरब इमिरेट ५३२ जना, र तेस्रोमा साउदी अरेबिया ४७० जना रहेका छन् । देशमा नाम उल्लेख गरिए भन्दा बाहेक अन्य मुलुकमा २२९ जना व्यक्तिहरू गएका छन् । वैदेशिक रोजगारमा जानेहरूको देशगत विवरण तालिका नं. ८ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ८: वैदेशिक रोजगारमा गएको देश

क्र स	देश	गएको व्यक्ति	प्रतिशत %
१	मलेशिया	६७५	२९.२८
२	साउदी अरेबिया	४७०	१७.४२
३	कतार	४१५	१५.३८
४	यु.ए.ई./दुवई	५३२	१९.७२
५	कुवेत	२१५	७.९७
६	बहराईन	९५	३.५२
७	ओमन	२४	०.८९
८	जोर्डन	३	०.११
९	जापान	२५	०.९३
१०	भारत	१८	०.६७
११	कोरिया	८५	३.१५
१२	अमेरिका	४	०.१५
१३	बेलायत	९	०.३३
१४	अन्य (अन्य देश)	२२९	८.४९
जम्मा		२६९८	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

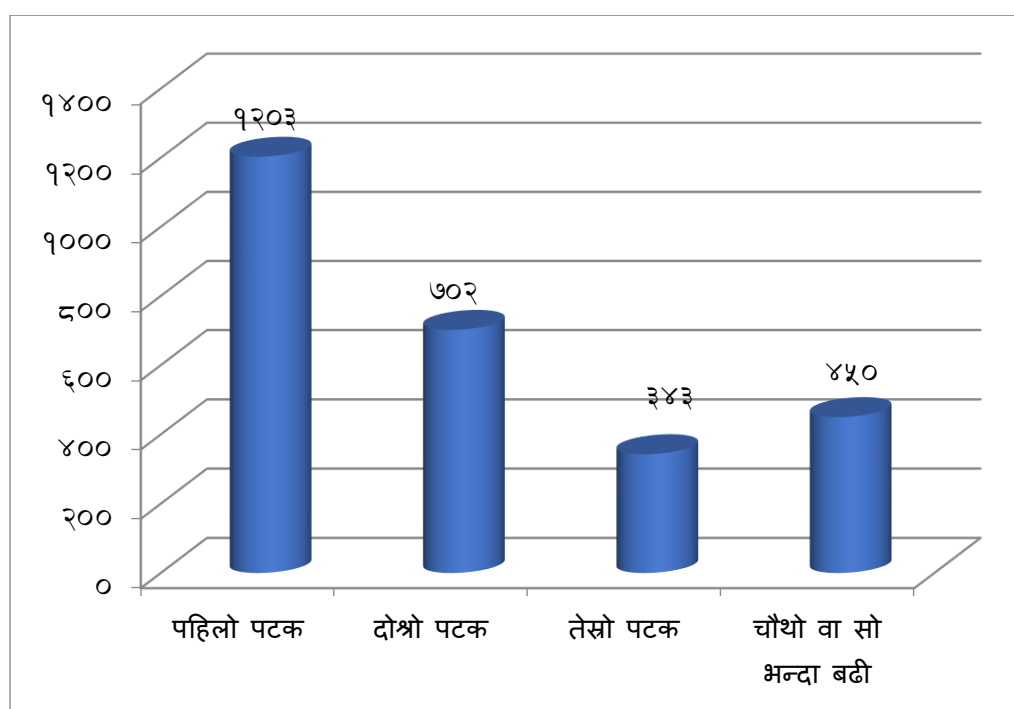
४.१.६ वैदेशिक रोजगारमा दोहर्चाएर गएको अवस्था

वैदेशिक रोजगारमा एक पटक गएर फर्किए पछि पुनः दोहर्चाएर जाने गरेको पाइएको छ । प्राप्त तथ्याङ्क अनुसार जम्मा २६९८ जनामा १२०३ जना मात्र पहिलो पटक वैदेशिक रोजगारमा गएका छन् भने बाँकीमा दोश्रो पटक जाने ७०२ जना, तेस्रो पटक जानेमा ३४३ जना र चौथो वा सोभन्दा बढी पटक जाने ४५० जना रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारमा दोहर्चाएर जानेको अवस्थाको विवरण तालिका नं. ९ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ९ : वैदेशिक रोजगारमा दोहर्चाएर गएको अवस्था

विवरण	पहिलो पटक	दोश्रो पटक	तेस्रो पटक	चौथो वा सो भन्दा बढी	जम्मा
जम्मा	१२०३	७०२	३४३	४५०	२६९८
प्रतिशत	४४.५९	२६.०२	१२.७१	१६.६८	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.२ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको सामाजिक अवस्था

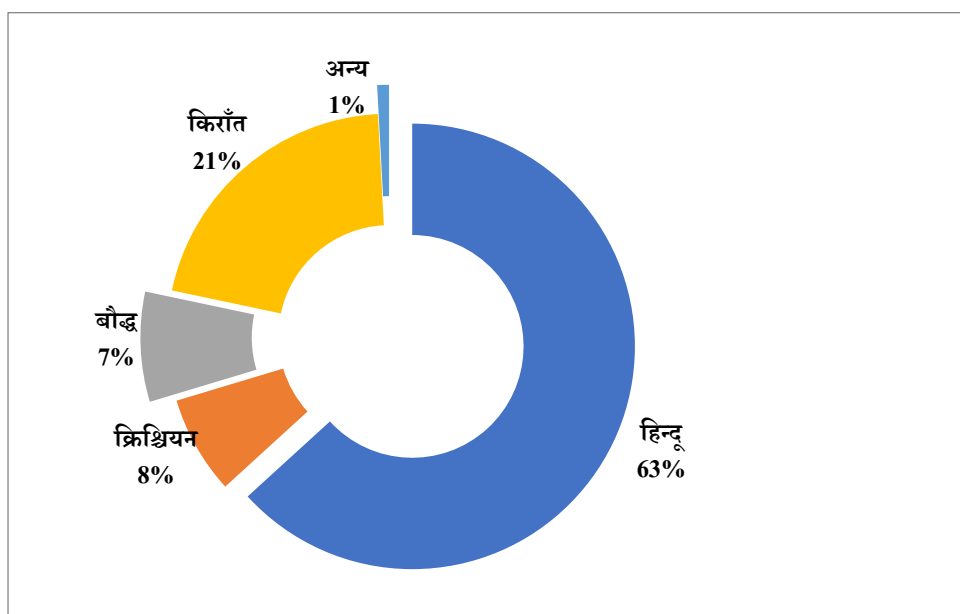
४.२.१ धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण

यस गाउँपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने २६९८ जना मध्ये सबैभन्दा बढी हिन्दु धर्म मान्ने मानिसहरू रहेका छन्, जसले ६३ दशमलव २३ प्रतिशत रहेका छन् । दोस्रोमा किराँत धर्मावम्बीहरू २० दशमलव ८३ प्रतिशत, क्रिश्चियन ७ दशमलव ९७ प्रतिशत, बौद्ध ७ दशमलव ९७ प्रतिशत र अन्य शुन्य दशमलव ८५ प्रतिशत रहेका छन् । यस गाउँपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने व्यक्तिहरूको धार्मिक अवस्था तालिका नं. १० मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं.१० : धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको विवरण

विवरण	हिन्दू	बौद्ध	क्रिश्चियन	किराँत	अन्य	जम्मा
जम्मा	१७०६	१९२	२१५	५६२	२३	२६९८
प्रतिशत	६३.२३	७.१२	७.९७	२०.८३	०.८५	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

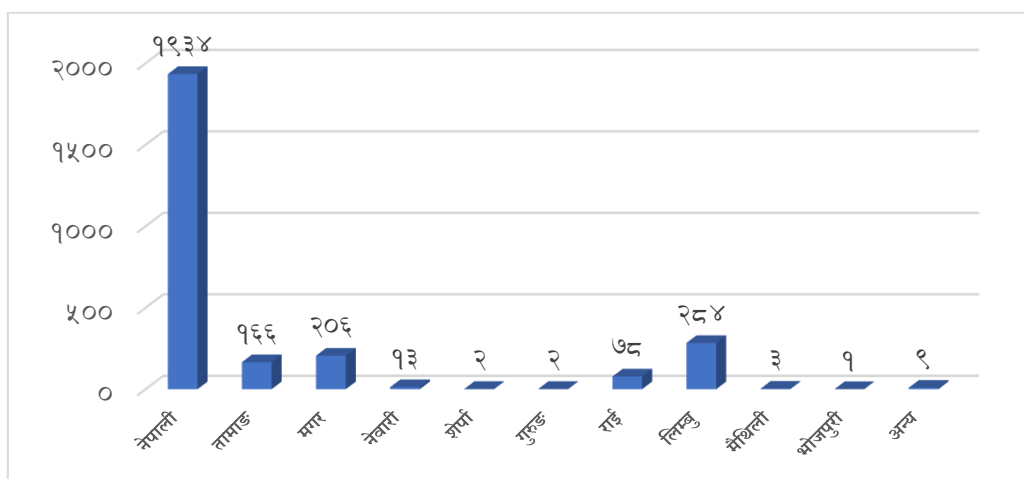
४.२.२ मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण

वैदेशिक रोजगारमा गएका २६९८ जनामा नेपाली मातृभाषा हुनेहरू अधिकतम रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारमा जानेमा सबैभन्दा धेरै ७१ दशमलव ६८ प्रतिशत नेपाली मातृ भाषा हुने रहेका छन् भने दोस्रोमा मगर भाषी ७ दशमलव ६४ प्रतिशत र बाँकी अन्य भाषीहरू रहेका छन् । मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको विवरण तालिका नं. ११ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ११ : मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरू

क्र स	विवरण	जम्मा	प्रतिशत
१	नेपाली	१९३४	७१.६८
२	तामाङ	१६६	६.१५
३	मगर	२०६	७.६४
४	नेवारी	१३	०.४८
५	शेर्पा	२	०.०७
६	गुरुङ	२	०.०७
७	राई	७८	२.८९
८	लिम्बु	२८४	१०.५३
९	मैथिली	३	०.११
१०	भोजपुरी	१	०.०४
११	अन्य	९	०.३३
जम्मा		२६९८	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

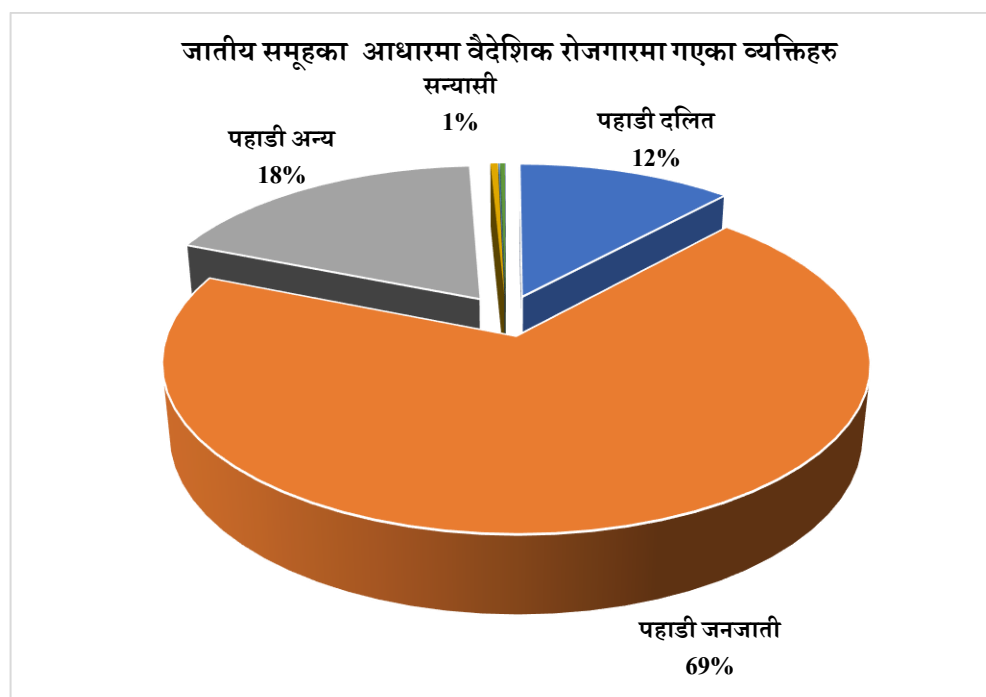
४.२.३ जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको संख्या

वैदेशिक रोजगारमा यहाँ रहेका सबैजसो जातीय समूहका मानिसहरू गएको पाइएको छ । जातीय समूहगत रूपमा हेर्दा सबैभन्दा बढी पहाडी जनजाति ६९ दशमलव २२ प्रतिशत रहेका छन् । त्यसपछि पहाडी अन्य १८ दशमलव १६ प्रतिशत, पहाडी दलित ११ दशमलव ८५ प्रतिशत र बाँकी अन्य रहेका छन् । जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण तालिका नं. १२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १२: जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरू

विवरण	पहाडी दलित	पहाडी जनजाति	पहाडी अन्य	सन्यासी	मधेशी दलित	मधेशी जनजाति	मधेशी ब्राह्मण तथा राजपुत	जम्मा
जम्मा	३१९	१८६४	४८९	११	२	७	१	२६९३
प्रतिशत %	११.८५	६९.२२	१८.१६	०.४१	०.०७	०.२६	०.०४	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

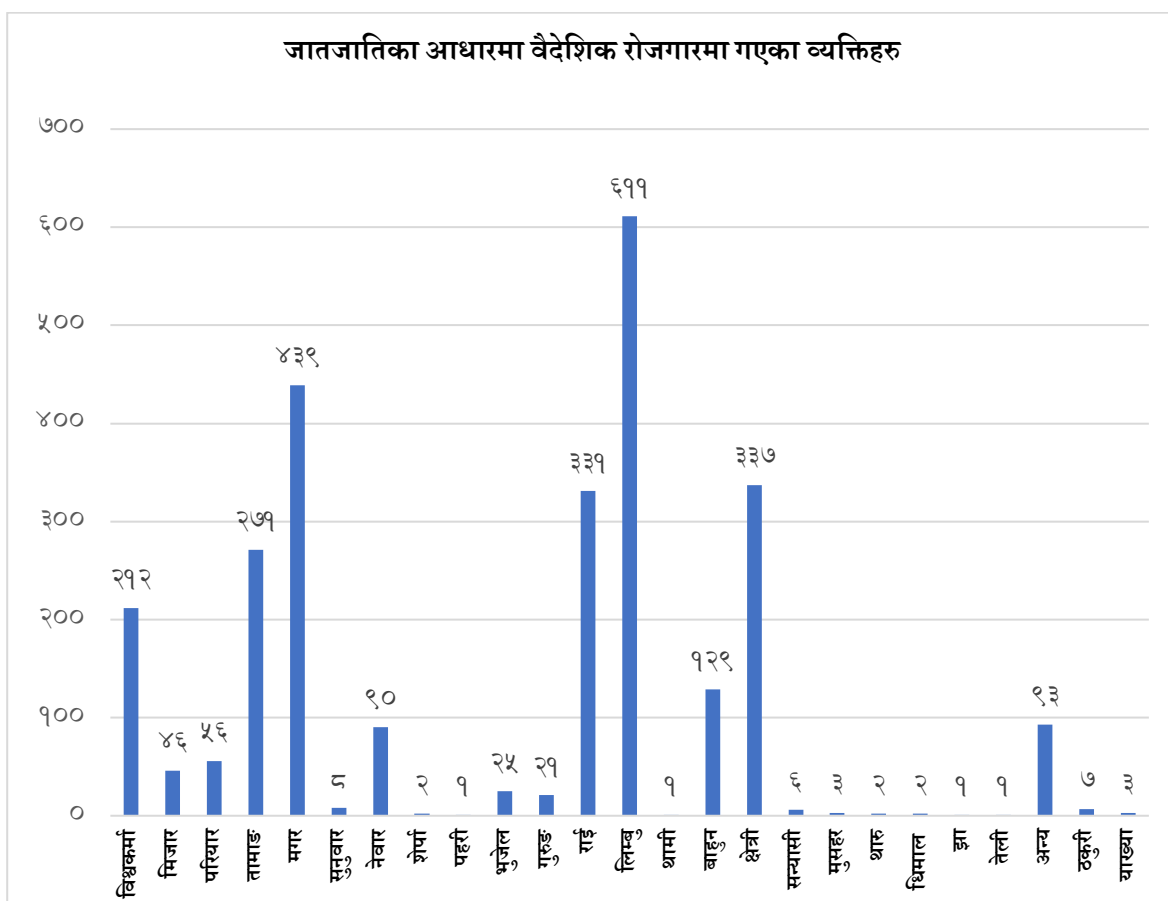
४.२.४ जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण

यस स्थानीय तहबाट २५ वटा जातजातिका व्यक्तिहरू वैदेशिक रोजगारमा गएको पाइएको छ । वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको जातजातिका आधारमा हेर्दा सबैभन्दा बढी अर्थात् २२ दशमलव २५ प्रतिशत लिम्बु जाति रहेका छन् । यसलाई पछ्याउँदै मगर १६ दशमलव २७ प्रतिशत र त्यसपछि क्षेत्री १२ दशमलव ४९ प्रतिशत रहेका छन् । जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा जाने व्यक्तिहरूको विवरण तालिका नं. १३ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १३: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण

क्र स	विवरण	जम्मा	प्रतिशत %
१	विश्वकर्मा	२१२	७.८६
२	मिजार	४६	१.७
३	परियार	५६	२.०८
४	तामाङ	२७१	१०.०४
५	मगर	४३९	१६.२७
६	सुनुवार	८	०.३
७	नेवार	९०	३.३४
८	शेर्पा	२	०.०७
९	पहरी	१	०.०४
१०	भुजेल	२५	०.९३
११	गुरुङ	२१	०.७८
१२	राई	३३१	१२.२७
१३	लिम्बु	६११	२२.६५
१४	थामी	१	०.०४
१५	बाहुन	१२९	४.७८
१६	क्षेत्री	३३७	१२.४९
१७	सन्यासी	६	०.२२
१८	मुसहर	३	०.११
१९	थारु	२	०.०७
२०	धिमाल	२	०.०७
२१	झा	१	०.०४
२२	तेली	१	०.०४
२३	अन्य	९३	३.४५
२४	ठकुरी	७	०.२६
२५	याख्या	३	०.११
जम्मा		२६९८	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

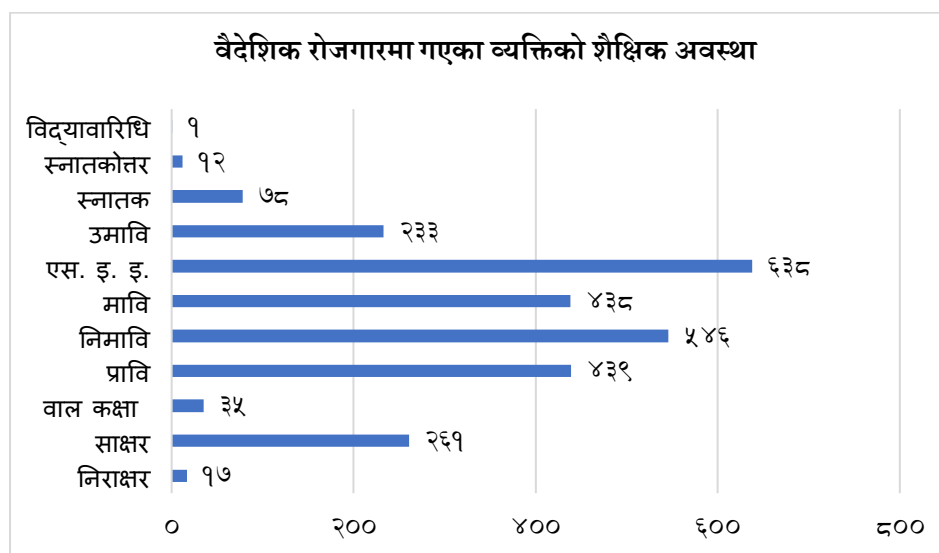
४.२.५ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको शैक्षिक अवस्था

वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको शैक्षिक अवस्था कमजोर देखिन्छ । अधिकतम व्यक्तिहरु एस.इ.इ., प्रा.वि., नि.मा.वि. मा.वि. एस.इ.इ. र उ.मा.वि. सम्म पढेका छन् । सोभन्दा माथि पढ्नेको संख्या न्यून रहेको छ । वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको शैक्षिक अवस्था सम्बन्धी विवरण तालिका नं. १४ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १४: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको शैक्षिक अवस्था

क्र स	वडा नं.	जम्मा	प्रतिशत
१	निराक्षर	१७	०.६३
२	साक्षर	२६१	९.६७
३	वाल कक्षा	३५	१.३
४	प्रावि	४३९	१६.२७
५	निमावि	५४६	२०.२४
६	मावि	४३८	१६.२३
७	एस. इ. इ.	६३८	२३.६५
८	उमावि	२३३	८.६४
९	स्नातक	७८	२.८९
१०	स्नातकोत्तर	१२	०.४४
११	विद्यावारिधि	१	०.०४
जम्मा		२६९८	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.२.६ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको वैवाहिक अवस्था

यस गाउँपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जानेहरू अधिकतम विवाहित रहेका छन् । विवाहित हुनेमा ७५ दशमलव ४३ प्रतिशत छन् भने अविवाहित २२ दशमलव ४२ प्रतिशत रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको वैवाहिक अवस्था सम्बन्धी विवरण तालिका नं १५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १५: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको वैवाहिक अवस्था

विवरण	विवाहित	अविवाहित	बहुविवाह	एकल महिला	एकल पुरुष	सम्बन्ध विच्छेद	विवाह भएको तर छुट्टिएको	जम्मा
जम्मा	२०३५	६०५	३	१६	१८	८	१३	२६९८
प्रतिशत	७५.४३	२२.४२	०.११	०.५९	०.६७	०.३	०.४८	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.३ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको आर्थिक अवस्था

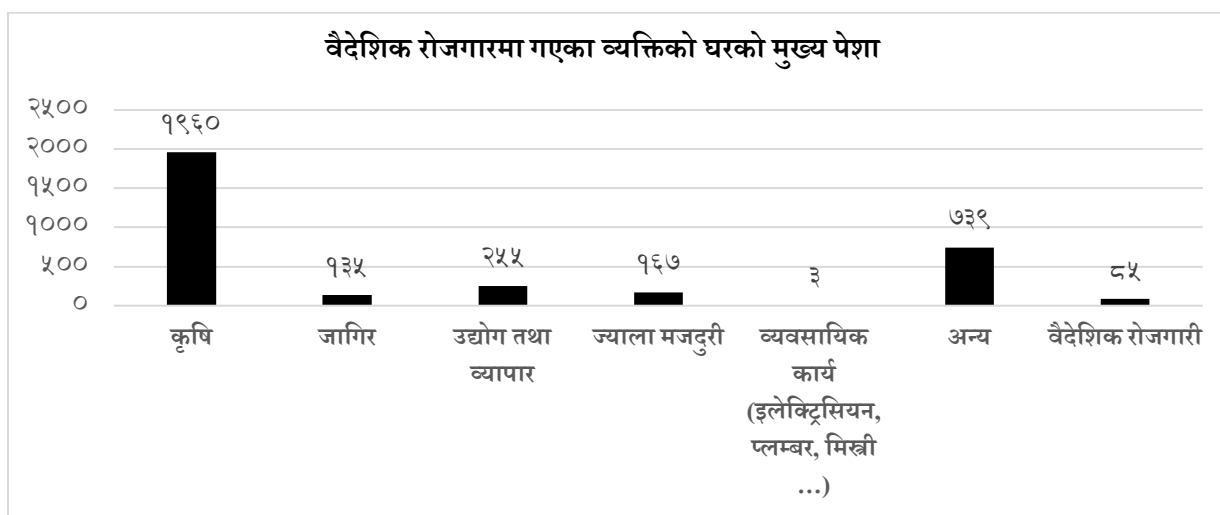
४.३.१ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको घरको मुख्य पेशा

घरको मुख्य पेशाले सो परिवारको आर्थिक अवस्थाको आँकलन गर्न सकिन्छ । यस गाउँपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने २६९८ जना मध्ये अधिकतम अर्थात् २२७३ जनाको घरको मुख्य पेशा कृषि रहेको छ, जसले ८४ दशमलव २५ प्रतिशत ओगट्दछ । दोस्रोमा वैदेशिक रोजगारी ५ दशमलव ३७ प्रतिशत त्यसपछि उद्योग व्यापार गर्ने ४ दशमलव ७४ प्रतिशत रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको मुख्य पेशा सम्बन्धी विवरण तालिका नं. १६ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १६ : वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको घरको मुख्य पेशा

विवरण	कृषि	जागिर	उद्योग तथा व्यापार	ज्याला मजदुरी	व्यवसायिक कार्य (इलेक्ट्रिसियन, प्लम्बर, मिस्त्री ...)	अन्य	वैदेशिक रोजगारी	जम्मा
जम्मा	२२७३	४०	१२८	४९	५	५८	१४५	२६९८
प्रतिशत	८४.२५	१.४८	४.७४	१.८२	०.१९	२.१५	५.३७	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

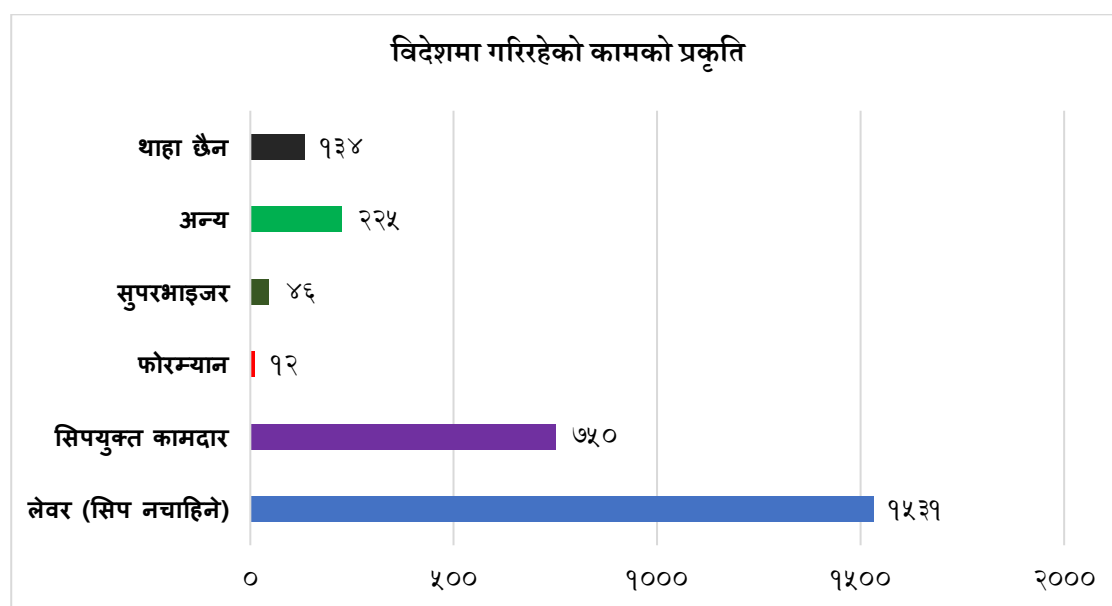
४.३.२ विदेशमा गरिरहेको कामको प्रकृति

वैदेशिक रोजगार कतिको उपलब्धिमूलक हुन्छ भन्ने कुरा विदेशमा कस्तो प्रकृतिको काम गरिरहेको छ भन्ने कुरामा भर पर्दछ । वैदेशिक रोजगारमा रहेका व्यक्तिहरू जानु अघि म्यानपावर कम्पनीले भनेको काम नपाई फरक काम पाईरहेको हुन्छ । जानकारी संकलनको क्रममा हाल विदेशमा के काम गरिरहेको छ भन्ने प्रश्न उत्तरदातालाई सोधिएको थियो । प्राप्त जानकारी अनुसार अधिकांश वैदेशिक रोजगारमा रहेका व्यक्तिहरूले खासै सीपको आवश्यकता लेवर काम काम गरिरहेको पाइयो । कूल वैदेशिक रोजगारमा रहेका २६९८ जनामध्ये १५३१ जना अर्थात ५६ दशमलव ७५ प्रतिशत व्यक्तिहरू लेवर काम गरीरहेका छन् । सिपयुक्त काम पाउने २७ दशमलव ८ प्रतिशत, सुपरभाइजरमा १ दशमलव ७ प्रतिशत र फोरम्यानमा शुन्य दशमलव ४४ प्रतिशत, छन् भने अन्य ८ दशमलव ३४ प्रतिशत रहेका छन् । यसैगरी उत्तरदातालाई जानकारी नहुने ४ दशमलव ९७ प्रतिशत रहेका छन् । विदेशमा हाल गरिरहेको कामको प्रकृतिको विवरण तालिका नं. १७ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १७: विदेशमा गरिरहेको कामको प्रकृति

विवरण	लेवर (सिप नचाहिने)	सिपयुक्त कामदार	फोरम्यान	सुपरभाइजर	अन्य	थाहा छैन	जम्मा
जम्मा	१५३१	७५०	१२	४६	२२५	१३४	२६९८
प्रतिशत	५६.७५	२७.८	०.४४	१.७	८.३४	४.९७	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.४ सुरक्षित वैदेशिक रोजगारको अवस्था

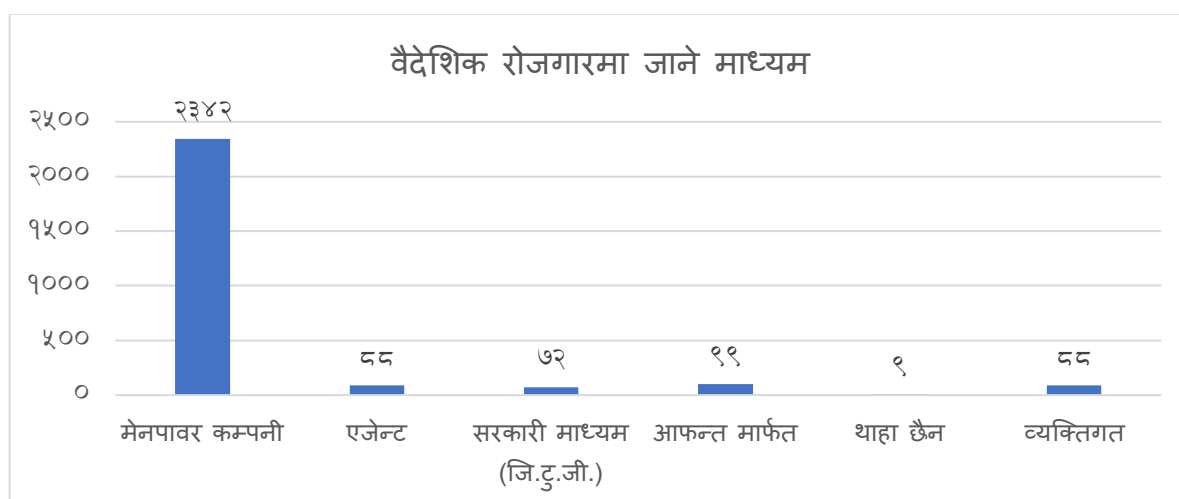
४.४.१ वैदेशिक रोजगारमा जाने माध्यम

सुरक्षित वैदेशिक रोजगारको मापन वैदेशिक रोजगारमा जाँदा कुन माध्यमबाट गएको हो भन्ने कुराबाट सुरु हुन्छ । नेपाल सरकारले एजेन्टको व्यवस्था खारेज गरी आधिकारिक म्यानपावर कम्पनीबाट मात्र वैदेशिक रोजगारमा जानु पर्ने प्रवाधान प्रचलनमा ल्याएको छ । यद्यपि यह ८६ दशमलव ८१ प्रतिशत मानिसहरू मात्र म्यानपावर कम्पनी मार्फत गएका छन् भने एजेन्टबाट ३ दशमलव २६ प्रतिशत गएका छन् । यसैगरी आफन्त मार्फत ३ दशमलव ६७ प्रतिशत, व्यक्तिगत ३ दशमलव २६ प्रतिशत र सरकार माध्यम (जि.टु.जी.) बाट २ दशमलव ६७ प्रतिशत मानिसहरू वैदेशिक रोजगारमा गएका छन् । जम्मा ९ जनालाई यसबारे जानकारी नभएको तथ्याङ्क प्राप्त भएको छ । वैदेशिक रोजगारमा गएको माध्यम सम्बन्धी विवरण तालिका नं. १७ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १८: वैदेशिक रोजगारमा जाने माध्यम

विवरण	मेनपावर कम्पनी	एजेन्ट	सरकारी माध्यम (जि.टु.जी.)	आफन्त मार्फत	थाहा छैन	व्यक्तिगत	जम्मा
जम्मा	२३४२	८८	७२	९९	९	८८	२६९८
प्रतिशत	८६.८१	३.२६	२.६७	३.६७	०.३३	३.२६	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.४.२ वैदेशिक रोजगारमा जाने बाटो

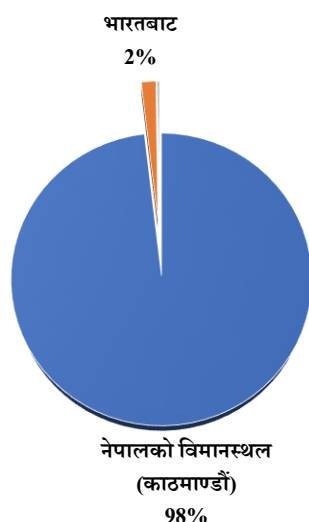
नेपाल सरकारको विद्यमान प्रावधान अनुसार सबै प्रकृया पूरा गरेपछि मात्र काठमाण्डौको विमानस्थलबाट वैदेशिक रोजगारमा जान पाइन्छ । भारत वा अन्य मुलुकबाट वैदेशिक रोजगारमा जाँदा अवैधानिक भई विभिन्न समस्याहरू भोग्नु पर्ने हुन सक्दछ । यहाँबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने मध्ये ९८ दशमलव १५ प्रतिशत नेपालको विमानस्थलबाट जाने रहेका छन् भने भारत हुँदै जानेमा १ दशमलव ६३ प्रतिशत रहेका छन् भने अन्य मुलुक हुँदै जानेमा शुन्य दशमलव २२ प्रतिशत रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारमा जानेहरूले प्रयोग गरेको बाटोको विवरण तालिका नं. १९ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १९: वैदेशिक रोजगारमा जाने बाटो

विवरण	नेपालको विमानस्थल (काठमाण्डौ)	भारतबाट	अन्यमूलुक हुदै	जम्मा
जम्मा	२६४८	४४	६	२६९८
प्रतिशत %	९८.१५	१.६३	०.२२	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

वैदेशिक रोजगारमा जाने बाटो

४.४.३ वैदेशिक रोजगार जाँदा प्रयोग गरेको भिषाको प्रकार

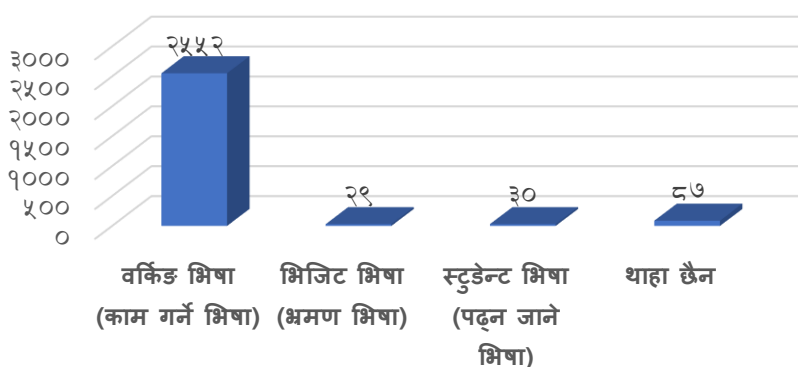
वैदेशिक रोजगारमा जान नेपाल सरकारले अनिवार्य रूपमा श्रम स्विकृति लिएर काम गर्ने भिषामा मात्र जाने पाउने व्यवस्था गरेको छ । यद्यपि मानिसहरू विभिन्न प्रलोभन र प्रकृयागत भन्डारका कारण अन्य भिषामा विदेश गई काम गरिरहको पाइएको छ । यसरी अन्य भिषामा गएर काम गर्ने भनेको नेपाल सरकारका लागि अवैधानिक मानिन्छ । यस्तो अवस्थामा कामदारलाई कुनै समस्या पर्‍यो भने उद्धार, राहत तथा सहयोग पाउन समस्या हुन सक्दछ । हाल वैदेशिक रोजगारमा रहेका २६९८ जनामा २५५२ जना काम गर्ने भिषामा गएको छ भने भ्रमण भिषामा गएर काम गर्नेको संख्या २९ जना र पढ्न जाने भिषामा गएर काम गरिरहने ३० जना रहेका छन् । यसैगरी ८७ जना उत्तरदातालाई कुन भिषामा गएको भन्ने जानकारी नै नभएको पाइएको छ । विदेशमा काम गर्नेहरूले प्रयोग गरेको भिषाको विवरण तालिका नं. २० मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २०: वैदेशिक रोजगार जाँदा प्रयोग गरेको भिषाको प्रकार

विवरण	वर्किङ भिषा (काम गर्ने भिषा)	भिजिट भिषा (भ्रमण भिषा)	स्टुडेन्ट भिषा (पढ्न जाने भिषा)	थाहा छैन	जम्मा
जम्मा	२५५२	२९	३०	८७	२६९८
प्रतिशत %	९४.५९	१.०७	१.११	३.२२	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

वैदेशिक रोजगार जाँदा प्रयोग गरेको भिषाको प्रकार

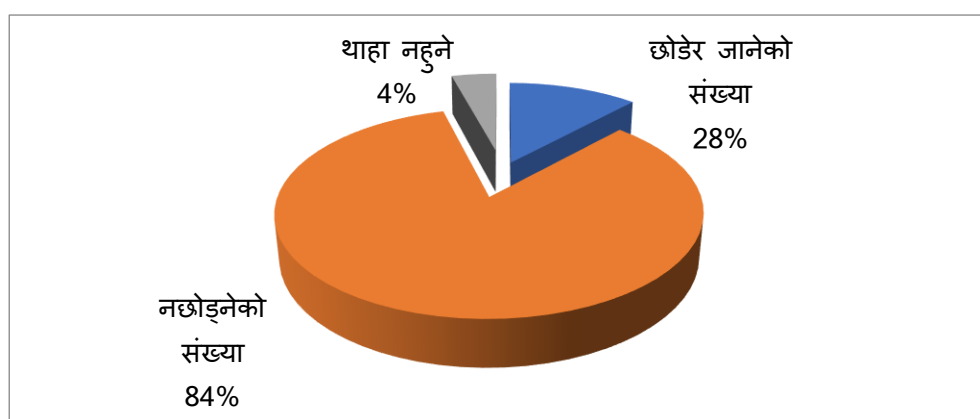
४.४.४ कागजपत्र घरमा छोडे वा नछोडेको

वैदेशिक रोजगारमा जाने क्रममा तयार गरिने कागजातहरू पछिसम्म आवश्यक पर्दछ । जसले गर्दा वैदेशिक रोजगारका क्रममा आई पर्ने विभिन्न समस्याहरू समाधान गर्न सहज हुन्छ । वैदेशिक रोजगारमा जाने जम्मा २६९८ जनामा ३२१ जनाले मात्र कागजात छोडेको पाइयो भने २२६४ जनोले कुनै कागजात छाडेका छैनन् । सर्भेक्षणका क्रममा प्रश्न सोध्ने क्रममा ११३ जनालाई थाहा नभएको जानकारी प्राप्त भयो । वैदेशिक रोजगारमा जानेले घरमा कागजात छोडे वा नछोडेको विवरण तालिका नं. २१ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २१: कागजपत्र घरमा छोडे वा नछोडेको

विवरण	छोडेर जानेको संख्या	नछोड्नेको संख्या	थाहा नहुने	जम्मा
जम्मा	३२१	२२६४	११३	२६९८
प्रतिशत %	११.९	८३.९१	४.१९	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

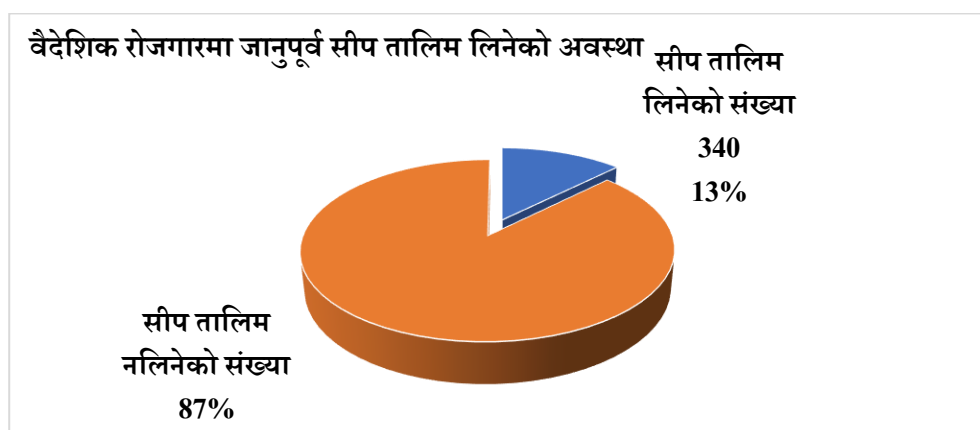
४.४.५ वैदेशिक रोजगारमा जानुपूर्व सीप तालिम लिनेको अवस्था

विदेशमा गर्ने काम सम्बन्धी सिप आफुसँग भएकमा कमाइ राम्रो हुने र यसले वैदेशिक रोजगार उपलब्धिमूलक पनि बनाउँदछ । यद्यपि यहाँबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने १२ दशमलव ६ प्रतिशतले मात्र सिप तालिम लिएर गएको पाइयो । बाँकी ८७ दशमलव ४ प्रतिशत वैदेशिक रोजगारमा रहेका व्यक्तिहरू विना सीप काम विदेशमा काम गरी रहेका छन् । वैदेशिक रोजगार जानुपूर्व सिप तालिम लिनेको विवरण तालिका नं. २२ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २२: वैदेशिक रोजगारमा जानुपूर्व सीप तालिम लिनेको अवस्था

विवरण	सीप तालिम लिनेको संख्या	सीप तालिम नलिनेको संख्या	जम्मा
जम्मा	३४०	२३५८	२६९८
प्रतिशत %	१२.६	८७.४	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

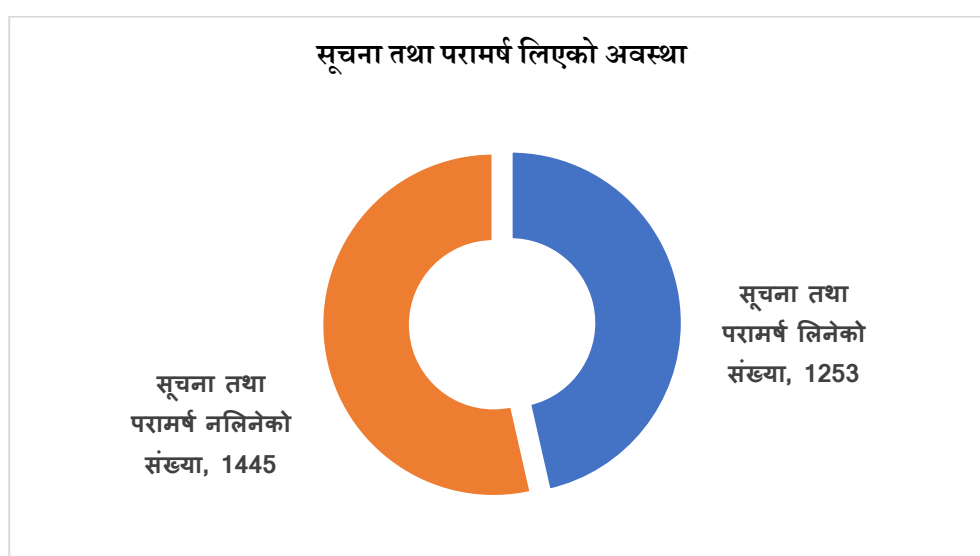
४.४.६ सूचना तथा परामर्श लिएको अवस्था

पर्याप्त सूचना र जानकारीको अभावमा वैदेशिक रोजगारमा जाने मानिसहरू विभिन्न समस्यामा परेका छन् । सुरक्षित वैदेशिक रोजगारका लागि सूचना तथा परामर्श अति आवश्यक हुन्छ। यहाँबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने व्यक्ति मध्ये ४६ दशमलव ४४ प्रतिशतले मात्र सूचना तथा परामर्श लिएको पाइयो भने बाँकीले कुनै सूचना तथा परामर्श नै नलिई वैदेशिक रोजगारमा गएको पाइयो । वैदेशिक रोजगारमा जानु अघि सूचना तथा परामर्श लिनेको विवरण तालिका नं. २३ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २३: सूचना तथा परामर्श लिएको अवस्था

विवरण	सूचना तथा परामर्श लिनेको संख्या	सूचना तथा परामर्श नलिनेको संख्या	जम्मा
जम्मा	१२५३	१४४५	२६९८
प्रतिशत %	४६.४४	५३.५६	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.५ वैदेशिक रोजगारमा जाँदाको लागत

४.५.१ वैदेशिक रोजगार जाँदा लागेको लागत सम्बन्धी विवरण

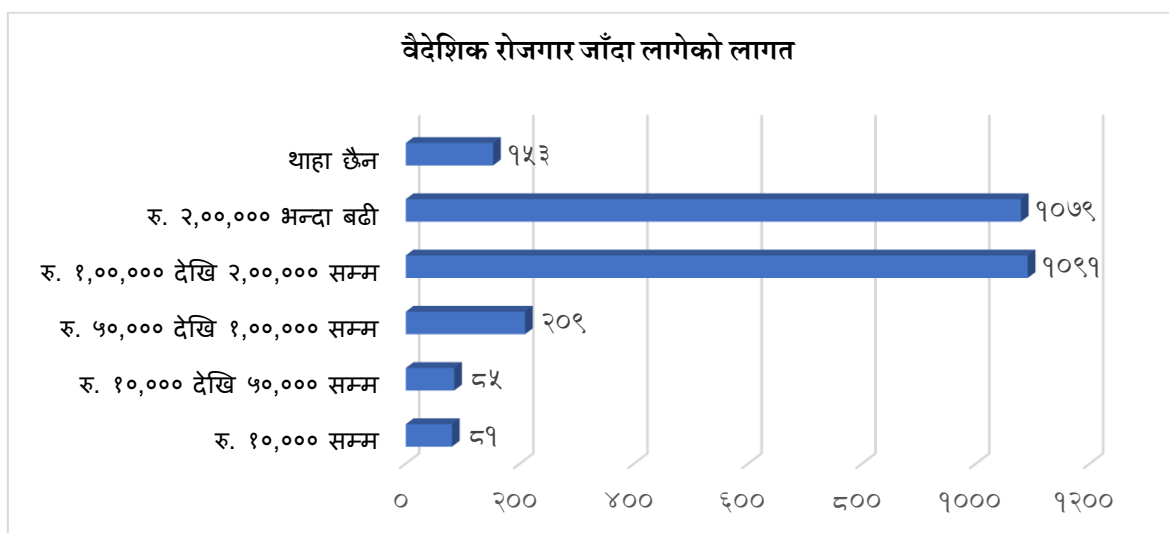
वैदेशिक रोजगारमा जाने क्रममा नेपाल सरकारले तोकेको भन्दा धेरै बढी पैसा तिरेर नेपालीहरू जाने गरेका छन् । धेरैजसो अर्थात् ४० दशमलव ४४ प्रतिशतले रु. १ लाखदेखि २ लाखसम्म तिरेर वैदेशिक रोजगारमा गएका छन् । यरीगरी ३९ दशमलव ९९ प्रतिशतले रु. २ लाखभन्दा बढी रकम तिरेर गएका छन् । जम्मा १५३ जना उत्तरदातालाई वैदेशिक रोजगारमा जाँदा तिरेको रकम थाहा नभएको बताएका छन् । वैदेशिक रोजगारमा जाँदा लागेको लागत सम्बन्धी विवरण तालिका नं. २४ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २४: वैदेशिक रोजगार जाँदा लागेको लागत सम्बन्धी विवरण

विवरण	रु. १०,००० सम्म	रु. १०,००० देखि ५०,००० सम्म	रु. ५०,००० देखि १,००,००० सम्म	रु. १,००,००० देखि २,००,००० सम्म	रु. २,००,००० भन्दा बढी	थाहा छैन	जम्मा
जम्मा	८१	८५	२०९	१०९१	१०७९	१५३	२६९८
प्रतिशत %	३	३.१५	७.७५	४०.४४	३९.९९	५.६७	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

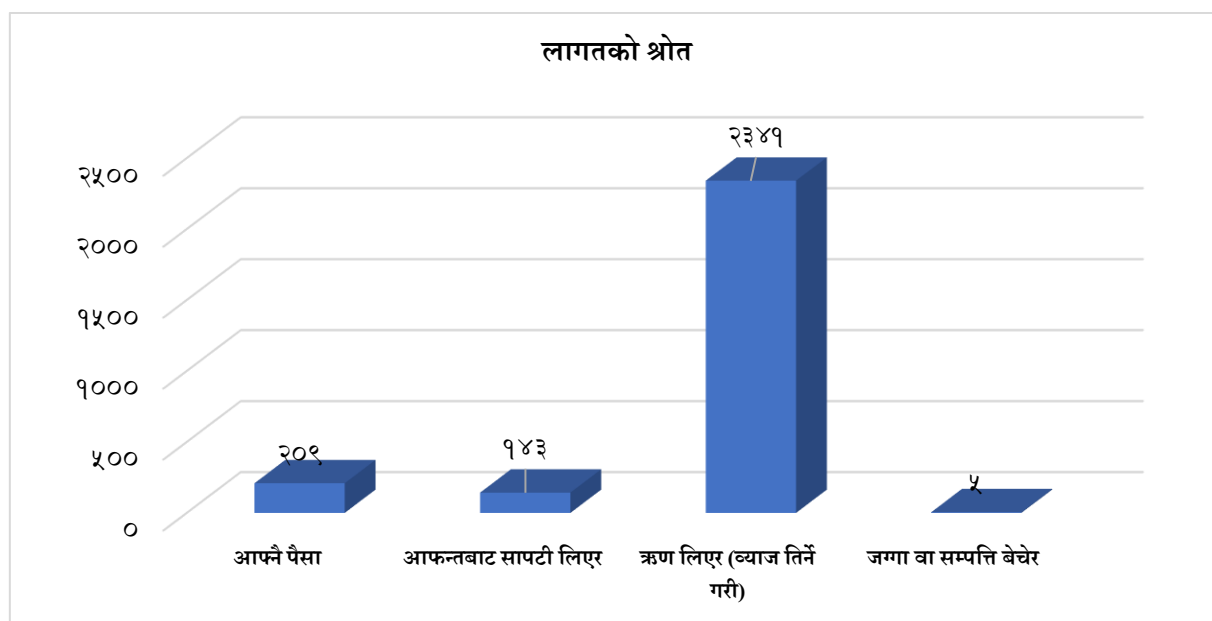
४.५.२ लागतको श्रोत

वैदेशिक रोजगारमा जाँदा लाग्ने रकमको स्रोतलाई हेर्दा अधिकतम अर्थात् ८६ दशमलव ७७ प्रतिशतले व्याज तिर्ने गरी ऋण लिएका छन् भने ७ दशमलव ७५ प्रतिशतले मात्र आफूसँग भएको पैसाबाट खर्च गरेका छन् । यसैगरी ५ दशमलव ३ प्रतिशतले भने सापटी लिएका छन् । वैदेशिक रोजगारमा जान तिरेको पैसाको लागत सम्बन्धी विवरण तालिका नं. २५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २५: लागतको श्रोत

विवरण	आफ्नै पैसा	आफन्तबाट सापटी लिएर	ऋण लिएर (व्याज तिर्ने गरी)	जग्गा वा सम्पत्ति बेचेर	जम्मा
जम्मा	२०९	९४३	२३४९	५	२६९६
प्रतिशत %	७.७५	५.३	८६.७७	०.१९	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.६ वैदेशिक रोजगारमा जाने व्यक्तिहरुबाट प्राप्त विप्रेषण

४.६.१ गत १ वर्षमा विप्रेषण प्राप्त गर्ने परिवार संख्या

विगत १ वर्षको समयावधिमा ७८ दशमलव शुन्य २ प्रतिशतले घर परिवारले मात्र विप्रेषणको रूपमा रकम पठाएका छन् भने बाँकीले सो अवधिमा रकम नै पठाएका छैनन् । विप्रेषण पठाउने सम्बन्धी विवरण तालिका नं. २६ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २६: गत १ वर्षमा विप्रेषण प्राप्त गर्ने परिवार संख्या

विवरण	विप्रेषण पठाउनेको संख्या	विप्रेषण नपठाउनेको संख्या	जम्मा
जम्मा	१७४३	४९१	२२३४
प्रतिशत %	७८.०२	२१.९८	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

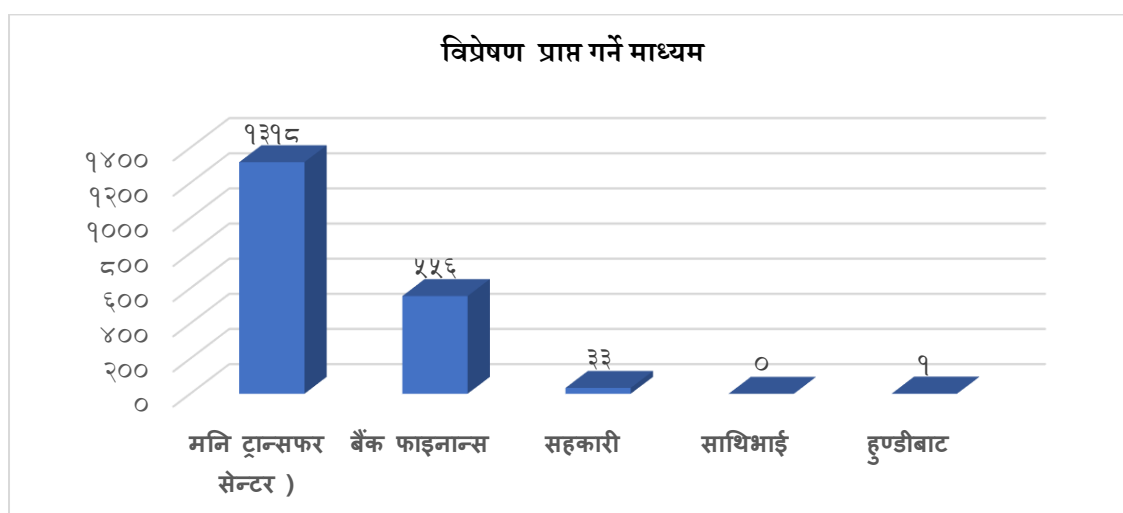
४.६.२ विप्रेषण प्राप्त गर्ने माध्यम

विदेशबाट नेपालमा पैसा पठाउने विभिन्न माध्यमहरु रहेका छन् । ति मध्ये सबैभन्दा बढी मनी ट्रान्सफर सेन्टरबाट ६९ दशमलव शुन्य ८ प्रतिशतले पठाउने गरेका छन् भने बैंक तथा फाइनेन्सबाट २९ दशमलव १४ प्रतिशत र १ दशमलव ७३ प्रतिशतले सहकारीबाट प्राप्त गरेका छन् । हुण्डी मार्फत पैसा पठाउनुलाई अवैध मानिन्छ । यद्यपि ५ जनाले हुण्डी मार्फत पठाएका छन् । विप्रेषण प्राप्त गर्ने माध्यम सम्बन्धी विवरण तालिका नं. २७ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २७: विप्रेषण प्राप्त गर्ने माध्यम

विवरण	मनी ट्रान्सफर सेन्टर)	बैंक फाइनेन्स	सहकारी	हुण्डीबाट	जम्मा
जम्मा	१३१८	५५६	३३	१	१९०८
प्रतिशत %	६९.०८	२९.१४	१.७३	०.०५	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.६.३ विप्रेषण आम्दानी (वार्षिक)

यस स्थानीय तहमा एक वर्षभरीमा जम्मा ९८ करोड ३४ लाख ६६ हजार २७५ रुपैयाँ रकम विप्रेषण स्वरूप प्राप्त भएको छ । वडागत रूपमा वैदेशिक रोजगारबाट प्राप्त विप्रेषण रकम तालिका नं. २८ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २८: विविप्रेषण आम्दानी (वार्षिक)

वडा नं.	प्राप्त विप्रेषण रु
१	४१,५४२,००३
२	३२,०८१,०००
३	१२३,८४८,८०५
४	५८,४०७,५००
५	८५,६७०,६००
६	९०,७४२,७००
७	२३,७७४,०००
८	१७५,३२४,३९८
९	३८,३८२,०६८
१०	२२३,६९३,२०१
जम्मा	८९३,४६६,२७५

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८१

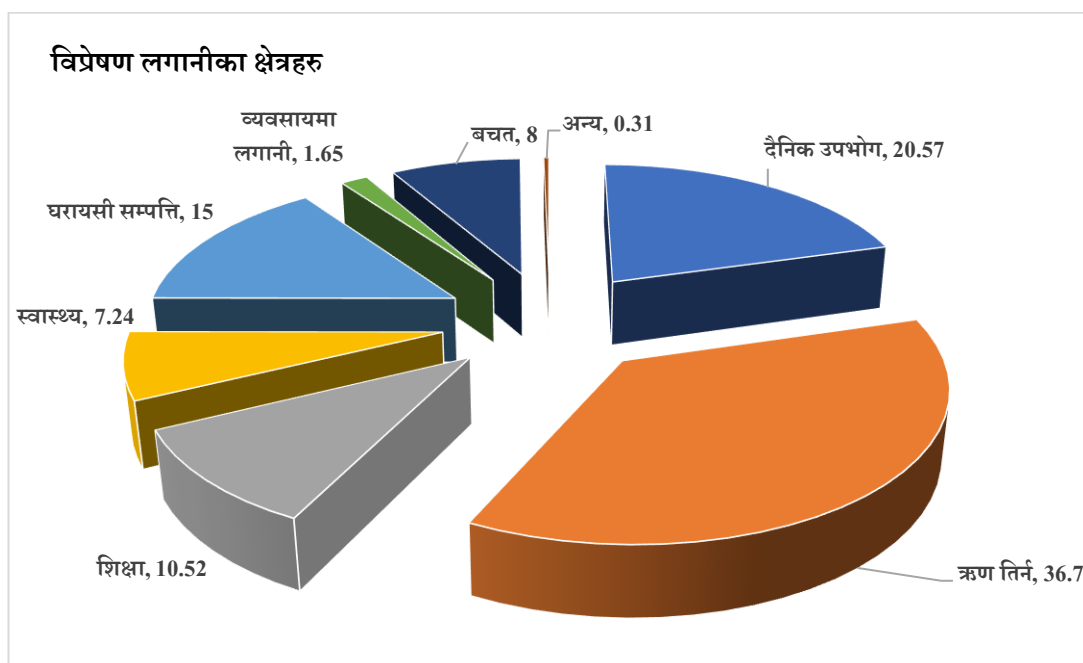
४.६.४ विप्रेषण खर्च (वार्षिक)

वैदेशिक रोजगारबाट प्राप्त विप्रेषणको खर्चलाई हेर्दा सबैभन्दा बढी ऋण तिर्नमा भएको पाइएको छ । जसमा ३६ दशमलव ७ प्रतिशत रहेको छ । त्यसपछि दैनिक उपभोगमा २० दशमलव ५७ प्रतिशत खर्च भएको छ । यसैगरी घरायसी सम्पत्तिमा १५ प्रतिशत, स्वास्थ्यमा ७ दशमलव २४ प्रतिशत, शिक्षामा १० दशमलव ७२ प्रतिशत र अन्यमा शुन्य दशमलव ३१ प्रतिशत खर्च गरेका छन् । कूल विप्रेषणमा ८ प्रतिशत रकम मात्र बचत भएको देखिएको छ । विप्रेषणबाट प्राप्त रकम खर्चको विवरण तालिका नं. २९ प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २९: विप्रेषण खर्च (वार्षिक)

क्रस	विवरण	जम्मा	प्रतिशत %
१	दैनिक उपभोग	१८३,८२३,४०४	२०.५७
२	ऋण तिर्न	३२७,९१८,००५	३६.७
३	शिक्षा	९४,०३३,५०५	१०.५२
४	स्वास्थ्य	६४,६९२,७१८	७.२४
५	घरायसी सम्पत्ति	१३३,९८०,२१२	१५
६	व्यवसायमा लगानी	१४,७६४,०२७	१.६५
७	बचत	७१,४८५,३०१	८
८	अन्य	२,७६९,१०३	०.३१

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.६.५ विप्रेषणबाट घर घडेरी किन्नेको विवरण

वैदेशिक रोजगारबाट विगत १ वर्षमा प्राप्त विप्रेषणबाट १८२ जनाले घडेरी किनेको पाइयो । सो घडेरी १५७ आफ्नै पालिका क्षेत्रमा किनेको पाइयो । पालिका नजिकैको ठाँउमा घडेरी किन्ने २३ जना र जिल्ला सदरमुकाममा घडेरी किन्ने २ जना रहेका छन् । विप्रेषण रकमबाट घडेरी किनेको विवरण तालिका नं. ३० मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ३० : विप्रेषणबाट घर घडेरी किनेको विवरण

विवरण	आफ्नै पालिका क्षेत्र	पालिका नजिकैको शहर	जिल्ला सदरमुकाम भएको क्षेत्र	किनेको छैन	जम्मा
जम्मा	१५७	२३	२	२५१६	२६९८
प्रतिशत %	५.८२	०.८५	०.०७	९३.२५	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.६.६ विप्रेषणबाट प्राप्त रकम बचत गरिएको निकाय

विप्रेषणबाट प्राप्त रकम १०१३ जनाले बचत गरेको पाइयो । जसमा सबैभन्दा बढी सहकारीमा ५१ दशमलव ८३ प्रतिशत, दोश्रोमा स्थानीय समूहमा ३४ दशमलव ७५ प्रतिशत, फाइनाइन्समा १ दशमलव १८ प्रतिशतले बचत गरेका छन् । विप्रेषणबाट प्राप्त रकम बचत गरिएको निकाय सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ३१ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ३१: विप्रेषणबाट प्राप्त रकम बचत गरिएको निकाय

विवरण	स्थानीय समूह	सहकारी	बैंक	फाइनाइन्स	जम्मा
जम्मा	३५२	५२५	१२४	१२	१०१३
प्रतिशत %	३४.७५	५१.८३	१२.२४	१.१८	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.७ वैदेशिक रोजागारले निम्त्याएको समस्या

४.७.१ वैदेशिक रोजागारले निम्त्याएको समस्याहरुको अवस्था

यस स्थानीय तहबाट हाल वैदेशिक रोजगारमा रहेका २६९८ जनामा ११९ जना अर्थात् ४ दशमलव ४१ प्रतिशत कामदारहरु वैदेशिक रोजगारमा रहँदा कुनै न कुनै समस्या भोगेको पाइएको छ । वैदेशिक रोजगारको कारण समस्यामा परेको सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ३२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ३२: वैदेशिक रोजागारले निम्त्याएको समस्याहरुको अवस्था

विवरण	समस्या भएको	समस्या नभएको	जम्मा
जम्मा	११९	२५७९	२६९८
प्रतिशत %	४.४१	९५.५९	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

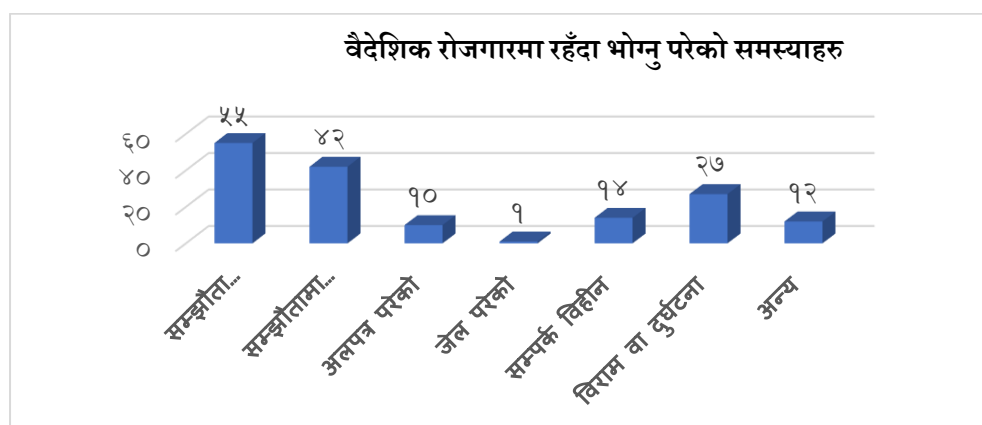
४.७.२ वैदेशिक रोजगारमा रहँदा भोग्नु परेको समस्याहरु

हाल वैदेशिक रोजगारमा रहेका व्यक्तिहरु कूल १६१ समस्याहरु परेका छन् । जसमा सबैभन्दा सम्झौता बमोजिम तलब नभएको ५५ जना रहेको छन् । दोश्रोमा सम्झौतामा लेखिएको काम नपाएको ४२ जना रहेका छन् । यसैगरी १० जना अलपत्र परेको, १४ जना सम्पर्कविहीन र १२ जना अन्य समस्यामा परेका छन् । वैदेशिक रोजगारमा रहँदा भोग्नु परेको समस्याको विवरण तालिका नं. ३३ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ३३: वैदेशिक रोजागारले निम्त्याएको समस्याहरुको अवस्था

विवरण	सम्झौता बमोजिम तलब नभएको	सम्झौतामा लेखिएको काम नपाएको	अलपत्र परेको	जेल परेको	सम्पर्क विहीन	विराम वा दुर्घटना	अन्य	जम्मा
जम्मा	५५	४२	१०	१	१४	२७	१२	१६१
प्रतिशत %	३४.१६	२६.०९	६.२१	०.६२	८.७	१६.७७	७.४५	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.७.३ वैदेशिक रोजगारका कारण भएको पारिवारिक समस्याहरु

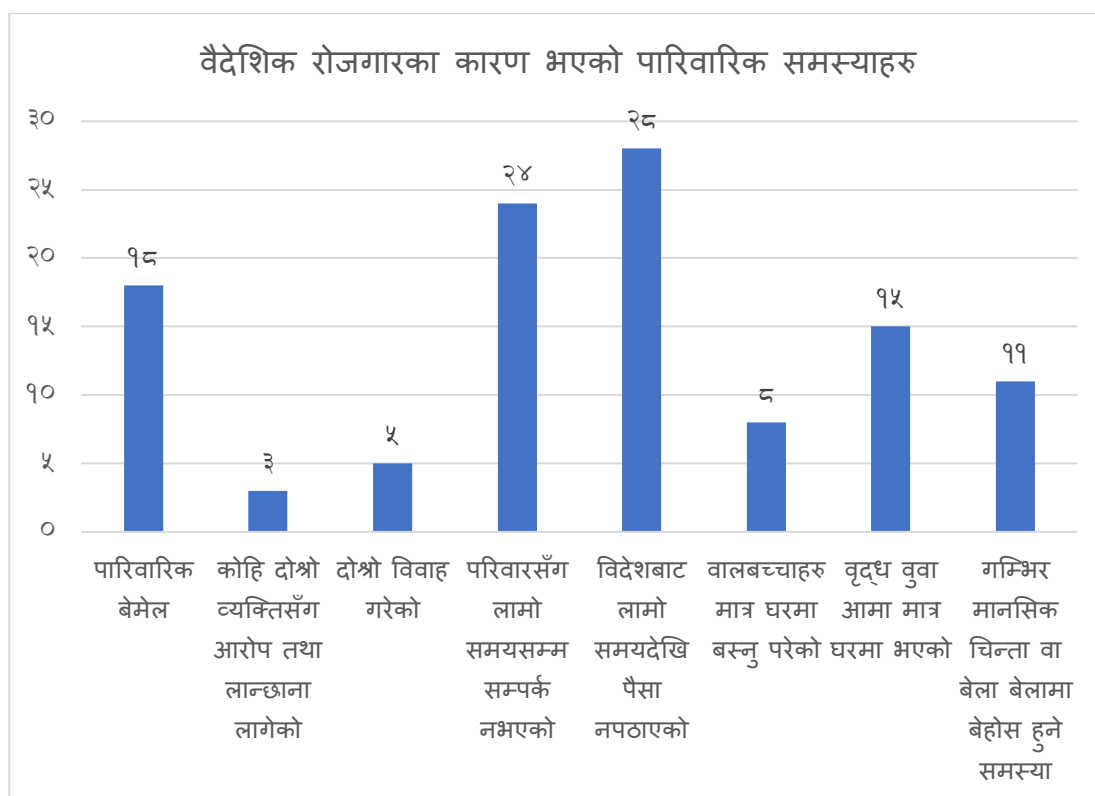
वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण घरमा विभिन्न समस्याहरु हुने गरेका छन् । ती मध्ये सबैभन्दा बढी विदेशबाट लामो समयदेखि पैसा नपठाएको २८ घर रहेको छन् । त्यसपछि परिवारसँग लामो समय सम्पर्क नभएको २४ वटा घर रहेका छन् । यसैगरी पारिवारिक बेमेल १६ घरमा, परिवारसँग गम्भिर मानसिक चिन्ता जस्ता समस्या भएका

१ जना रहेका छन् । यसैगरी दोस्रो विवाह गरेको ७ जना र वृद्ध बुवा आमा घरमा बस्नु परेको १५ वटा रहेको छ । वैदेशिक रोजगारका कारण भोग्नु परेको पारिवारिक समस्याहरू तालिका नं. ३४ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ३४: वैदेशिक रोजगारका कारण भएको पारिवारिक समस्याहरू

क्र स	विवरण	जम्मा	प्रतिशत %
१	पारिवारिक बेमेल	१८	१६.०७
२	कोहि दोश्रो व्यक्तिसँग आरोप तथा लान्छाना लागेको	३	२.६८
३	दोश्रो विवाह गरेको	५	४.४६
४	परिवारसँग लामो समयसम्म सम्पर्क नभएको	२४	२१.४३
५	विदेशबाट लामो समयदेखि पैसा नपठाएको	२८	२५
६	वालबच्चाहरू मात्र घरमा बस्नु परेको	८	७.१४
७	वृद्ध बुवा आमा मात्र घरमा भएको	१५	१३.३९
८	गम्भिर मानसिक चिन्ता वा बेला बेलामा बेहोस हुने समस्या	११	९.८२
जम्मा		११२	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.८ वैदेशिक रोजगारको सामाजिक लागत

४.८.१ वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण भएको दोश्रो विवाह

वैदेशिक रोजगारका कारण श्रीमान श्रीमति लामो समयसम्म सँगै नहुँदा पारिवारिक विचलन आई दोस्रो विवाह गर्ने गरेका छन् । प्राप्त तथ्याङ्क अनुसार वैदेशिक रोजगार कै कारण २१ जना पुरुष र महिला १७ जनाले दोस्रो विवाह गरेका छन् । वैदेशिक रोजगारका कारण दोश्रो विवाह गरेको विवरण तालिका नं. ३५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ३५: वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण भएको दोश्रो विवाह

वडा नं.	पुरुषले गरेको दोश्रो विवाह	महिलाले गरेको दोश्रो विवाह	जम्मा
१	२	२	४
२	६	०	६
३	४	२	६
४	२	३	५
५	१	३	४
६	२	४	६
७	१	१	२
८	०	०	०
९	३	१	४
१०	०	१	१
जम्मा	२१	१७	३८
प्रतिशत %	५५.२६	४४.७४	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.८.२ वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण ६० वर्षमाथिका वृद्धवृद्धाहरु मात्र घरमा बस्नु परेको अवस्था

६० वर्ष नाघिसकेपछिको अवस्था भनेको परिवारसँग बसेर सहज जीवनकासाथ बाँच्ने उमेर हो । यद्यपि वैदेशिक रोजगारका कारण ती वृद्धवृद्धाहरु घरमा आफू मात्र बस्ने परेको अवस्था पनि रहेको छ । प्राप्त तथ्याङ्क अनुसार कूल घरमा २६९८ घरमा १८९ अर्थात ७ प्रतिशत घरमा वैदेशिक रोजगार कै कारण वृद्धवृद्धाहरु घरमा बस्नु परेको छ । वैदेशिक रोजगारका कारण वृद्धवृद्धाहरु घरमा बस्नु परेका विवरण तालिका नं. ३६ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ३६: वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण ६० वर्षमाथिका वृद्धवृद्धाहरु मात्र घरमा बस्नु परेको अवस्था

वडा नं.	वृद्धवृद्धाहरु मात्र घरमा बस्नु परेको	नपरेको	जम्मा
१	२	१७६	१७८
२	२	१३४	१३६
३	९६	२७२	३६८
४	१४	१५१	१६५
५	८	३२८	३३६
६	२६	३१९	३४५
७	८	२८५	२९३
८	११	२७५	२८६
९	१५	२३२	२४७
१०	७	३३७	३४४
जम्मा	१८९	२५०९	२६९८
प्रतिशत %	७.०१	९२.९९	१००

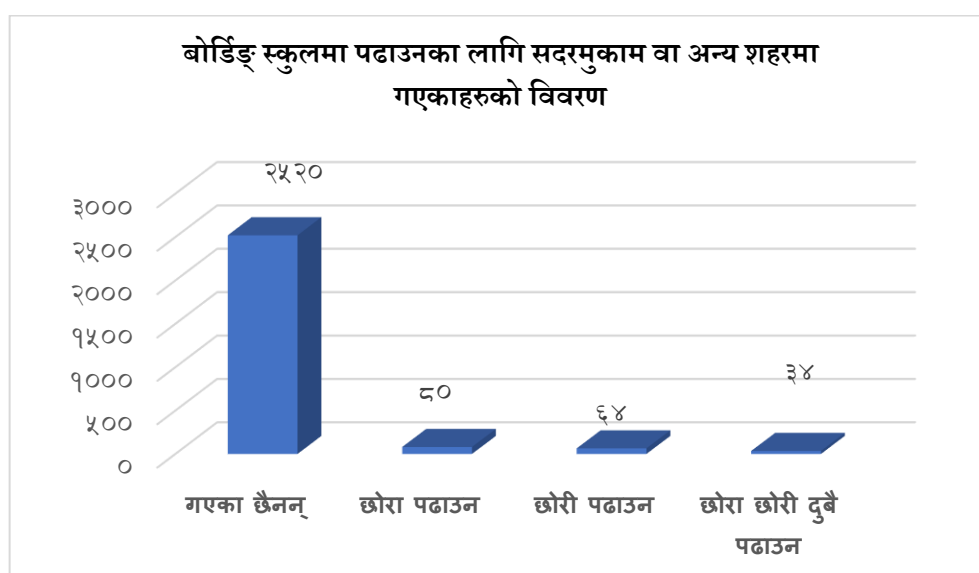
४.८.३ बोर्डिङ्ग स्कुलमा पढाउनका लागि सदरमुकाम वा अन्य शहरमा गएकाहरुको विवरण

वैदेशिक रोजगारमा गएपछि विप्रेषण प्राप्त हुने र सो विप्रेषणबाट बालबच्चाहरुको पढाइमा लगानी भइरहेको छ । राम्रो शिक्षाका लागि आफ्नो गाउँ छोडेर शहरतिर बोर्डिङ्ग स्कुलमा पढाउने गरेका छन् । वैदेशिक रोजगारमा गएका २६९८ मध्ये २५२० जनाको घरबाट बोर्डिङ्ग स्कुलमा पढाउन कै लागि बाहिर गएका छैनन् । ८० जना छोरा, ६४ जना छोरी तथा यसैगरी छोरा र छोरी दुबै पढाउनका लागि ३४ जना आफ्नो गाउँ छोडेर शहरतिर बोर्डिङ्ग स्कुल पढाइ रहेको पाइएको छ । बोर्डिङ्ग स्कुल पढाउनका लागि सदरमुकाम वा अन्य शहर गएकाहरुको विवरण तालिका नं. ३७ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ३७: बोर्डिङ्ग स्कुलमा पढाउनका लागि सदरमुकाम वा अन्य शहरमा गएकाहरुको विवरण

विवरण	गएका छैनन्	छोरा पढाउन	छोरी पढाउन	छोरा छोरी दुबै पढाउन	जम्मा
जम्मा	२५२०	८०	६४	३४	२६९८
प्रतिशत %	९३.४	२.९७	२.३७	१.२६	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

परिच्छेद -५: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएकाहरूको विवरण

५.१ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको संख्या

५.१.१ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको वडागत विवरण

यस स्थानीय तहमा विगत १० वर्षभित्रमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएर हाल नेपालमा बसेका जम्मा ९०३ जना रहेका छन् । जसमा महिलाको संख्या कम रहेको छ । वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आउनेमा महिला ५ दशमलव ६५ प्रतिशत र पुरुष ९४ दशमलव ३५ प्रतिशत रहेका छन् ।

विवरण	महिला	पुरुष	जम्मा
जम्मा	५१	८५२	९०३
प्रतिशत %	५.६५	९४.३५	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

५.१.१ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको वडागत विवरण

डाटावेस सिस्टममा संकलन गरिएको विगत १० वर्षभित्र वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएर हाल नेपालमा बसेका जम्मा ९०३ जना रहेका छन् । ति मध्ये ५१ जना मात्र महिला छन् भने बाँकी ८५२ जना पुरुष रहेका छन् । वडागत रूपमा हेर्दा सबैभन्दा बढी वडा नम्बर ७ र सबैभन्दा कम वडा नम्बर १० रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको वडागत विवरण तालिका नं. ३८ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ३८: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको वडागत विवरण

वडा नं.	महिला	पुरुष	जम्मा
१	४	८१	८५
२	४	६७	७१
३	८	११०	११८
४	१	६०	६१
५	१०	१२३	१३३
६	२	८०	८२
७	६	१२१	१२७
८	९	६०	६९
९	५	९६	१०१
१०	२	५४	५६
जम्मा	५१	८५२	९०३
प्रतिशत %	५.६५	९४.३५	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

५.१.२ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको टोलगत विवरण

यस स्थानीय तहका वडाहरू भित्र पनि विभिन्न वस्तीहरूमा विभाजन गरी वस्तीगत रूपमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको तथ्याङ्क संकलन गरिएको थियो । वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको टोलगत विवरण तालिका नं. ३९ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ३९: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको टोलगत विवरण

वडा नं.	टोलको नाम	घरधुरी संख्या	महिला संख्या	पुरुष संख्या	जम्मा संख्या
१	सेरेलिङ टोल विकास संस्था	२०	२	२०	२२
	लामेचौरी थामडाडाँ टोल विकास संस्था	४	०	५	५
	वारेफुङ टोल विकास संस्था	२	०	२	२
	डाडाँगाउँ टोल विकास संस्था	१७	०	१८	१८
	पाटीगाउँ टोल विकास संस्था	११	१	१०	११
	रातमाटे समला टोल विकास संस्था	८	१	७	८
	किकिदुम जिम्बाडाँडा टोल विकास संस्था	४	०	४	४
	कुमाल टोल विकास संस्था	७	०	७	७
	राँगे फुलबारी टोल विकास संस्था	६	०	६	६
	कारबारी टोल विकास संस्था	२	०	२	२
	जम्मा	८१	४	८१	८५
२	सामितेन टोल विकास संस्था	४	०	४	४
	लक्ष्मीपुर टोल विकास संस्था	४	१	३	४
	पिडडाँडा टोल विकास संस्था	५	०	५	५
	प्रतिभा टोल विकास संस्था	६	०	६	६
	फाङ्दुवा टोल विकास संस्था	९	२	८	१०
	चिसापानी टोल विकास संस्था	११	०	११	११
	जेफाले हाबेचौर टोल विकास संस्था	५	०	५	५
	फाइबा तिनजुरे टोल विकास संस्था	१६	०	१६	१६
	फाइबा फुलबारी टोल विकास संस्था	९	१	९	१०
	जम्मा	६९	४	६७	७१
३	गुमाने टोल विकास संस्था	७	०	७	७
	रामपुर टोल विकास संस्था	७	०	७	७
	भोगटेनी टोल विकास संस्था	८	१	८	९
	ढल्केबर टोल विकास संस्था	८	१	७	८
	प्रगति टोल विकास संस्था	१६	१	१६	१७
	आँपटार बाघदले टोल विकास संस्था	२	०	२	२
	देउराली टोल विकास संस्था	६	१	५	६
	सूर्योदय टोल विकास संस्था	९	०	९	९
	शिवालय टोल विकास संस्था	१०	०	१०	१०
	सयपत्री टोल विकास संस्था	९	०	१०	१०
	फुलबारी टोल विकास संस्था	२६	४	२९	३३

वडा नं.	टोलको नाम	घरधुरी संख्या	महिला संख्या	पुरुष संख्या	जम्मा संख्या
	जम्मा	१०८	८	११०	११८
४	लाँमिटार टोल विकास संस्था	१६	०	१६	१६
	सप्तकन्या टोल विकास संस्था	७	०	७	७
	चिउरीभज्याङ टोल विकास संस्था	६	१	६	७
	ठाकुरे टोल विकास संस्था	११	०	१२	१२
	याङशिला टोल विकास संस्था	५	०	५	५
	डहर टोल विकास संस्था	२	०	२	२
	छघरे टोल विकास संस्था	४	०	४	४
	खोलाघारी टोल विकास संस्था	७	०	८	८
	जम्मा	५८	१	६०	६१
५	संयुक्त टोल विकास संस्था	१९	२	१९	२१
	धुस्कुटे टोल विकास संस्था	१	०	१	१
	जलकेनी टोल विकास संस्था	५	१	५	६
	राङ्चा टोल विकास संस्था	१०	१	१०	११
	चोकटी लिम्बुचौरी टोल विकास संस्था	८	१	७	८
	पिङडाँडा टोल विकास संस्था	११	१	१०	११
	पिपलचोक विशालचोक टोल विकास संस्था	१६	०	१८	१८
	हुलाक बोर्डिङ चोक टोल विकास संस्था	१२	३	११	१४
	शान्ति चोक टोल विकास संस्था	१३	०	१३	१३
	आँपटार टोल विकास संस्था	६	०	७	७
	प्रगति चोक टोल विकास संस्था	७	०	७	७
	पारुहाङ सोम्निमा टोल विकास संस्था	१३	१	१५	१६
	जम्मा	१२१	१०	१२३	१३३
६	विमिरे टोल विकास संस्था	७	१	६	७
	राङ्चा टोल विकास संस्था	७	०	८	८
	डाले हिमदले दिक्तेले टोल विकास संस्था	१२	०	१२	१२
	डाले हिमदने दिक्तेले	१	०	१	१
	सिंहदेवि टोल विकास संस्था	८	०	९	९
	अमृत चोक टोल विकास संस्था	६	०	६	६
	तामाङ टोल विकास संस्था	१०	०	१०	१०
	आहाले टोल विकास संस्था	६	०	६	६
	कालोपानी टोल विकास संस्था	१०	१	९	१०
	चम्पाखोली टोल विकास संस्था	३	०	४	४

वडा नं.	टोलको नाम	घरधुरी संख्या	महिला संख्या	पुरुष संख्या	जम्मा संख्या
	तेहथुमे टोल विकास संस्था	२	०	२	२
	संगमपथ टोल विकास संस्था	७	०	७	७
	जम्मा	७९	२	८०	८२
७	ज्यामिरे ओखलढुंगे टोल विकास संस्था	२२	०	२४	२४
	नर्कटे टोल विकास संस्था	१७	२	१५	१७
	कालिका भालुकुडे टोल विकास संस्था	१२	१	१२	१३
	चौबिसे टोल विकास संस्था	१४	१	१६	१७
	खदम मुगु टोल विकास संस्था	५	०	६	६
	मुगु चोक टोल विकास संस्था	१४	०	१४	१४
	नबअभियान टोल विकास संस्था	३	०	३	३
	डाँगि मेहरमान टोल विकास संस्था	१८	१	१८	१९
	प्रभात टोल विकास संस्था	६	०	६	६
	सरस्वती टोल विकास संस्था	७	१	७	८
	जम्मा	११८	६	१२१	१२७
८	राधाकृष्ण टोल विकास संस्था	२७	३	२४	२७
	रोटेपिड टोल विकास संस्था	१०	०	११	११
	हजारबिघा टोल विकास समिति	१६	५	१२	१७
	प्रतिभा टोल विकास संस्था	४	०	४	४
	एकता टोल विकास संस्था	५	०	५	५
	निकासी टोल विकास संस्था	५	१	४	५
	जम्मा	६७	९	६०	६९
९	कुसुमे टोल विकास संस्था	१३	०	१४	१४
	मुनाल टोल विकास संस्था	४	०	४	४
	शिवालय टोल विकास संस्था	२	०	२	२
	स्कूल चोक टोल	१५	०	१६	१६
	सातपत्रे टोल	१३	१	१३	१४
	बेलचौरी टोल विकास संस्था	७	१	७	८
	घंगरु टोल विकास संस्था	८	०	८	८
	भालुगौडे टोल विकास संस्था	२	०	२	२
	विराजे टोल विकास संस्था	६	०	६	६
	खयरघारी टोल विकास संस्था	८	०	८	८
	भलुवा टोल विकास संस्था	३	०	३	३
	नमूना टोल विकास संस्था	६	०	६	६

वडा नं.	टोलको नाम	घरधुरी संख्या	महिला संख्या	पुरुष संख्या	जम्मा संख्या
	आदर्श डाँडा टोल विकास संस्था	९	३	७	१०
	जम्मा	९६	५	९६	१०१
१०	त्रिबेणी टोल विकास संस्था	८	१	७	८
	बगैँचा टोल विकास संस्था	३	०	३	३
	चौबिसे टोल विकास संस्था	९	०	९	९
	कुवापानी टोल विकास संस्था	७	०	७	७
	ज्ञानोदय टोल विकास संस्था	१०	१	९	१०
	हिमालय टोल विकास संस्था	११	०	११	११
	मच्छिन्द्र टोल विकास संस्था	६	०	६	६
	चिनारी टोल विकास संस्था	२	०	२	२
	जम्मा	५६	२	५४	५६
जम्मा		८५३	५१	८५२	९०३

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८१

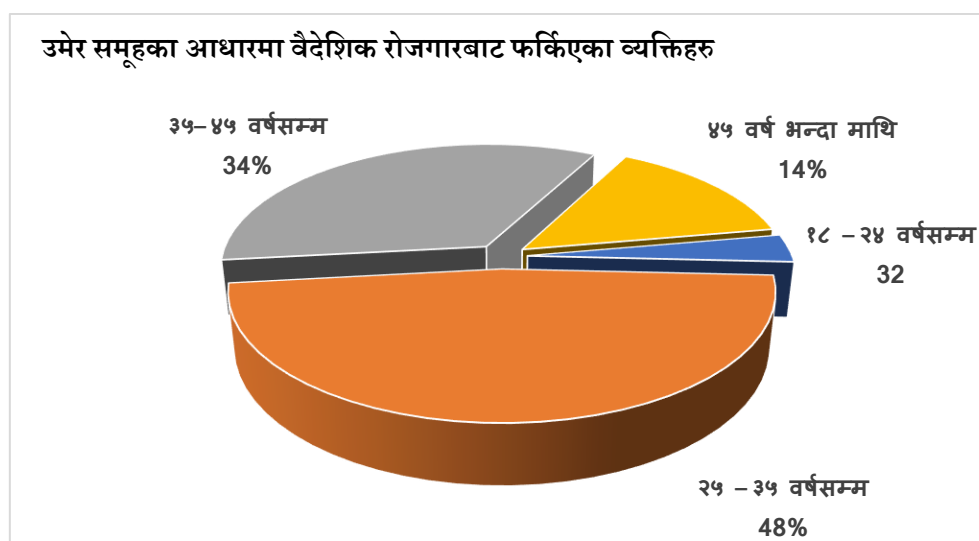
५.१.३ उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण

वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरुलाई ५ वटा उमेर समूहगत रूपमा हेर्दा सबैभन्दा बढी अर्थात् ४७ दशमलव ५ प्रतिशत २५ देखि ३५ वर्ष उमेर समूहका रहेका छन् भने दास्रोमा ३५ देखि ४५ वर्ष उमेर समूहका ३४ दशमलव ४ प्रतिशत रहेका छन् । उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएकाहरुको विवरण तालिका नं. ४० मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ४०: उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण

विवरण	१८ – २४ वर्षसम्म	२५ – ३५ वर्षसम्म	३५ – ४५ वर्षसम्म	४५ वर्ष भन्दा माथि	जम्मा
जम्मा	३२	४२९	३११	१३१	९०३
प्रतिशत %	३.५	४७.५	३४.४	१४.५	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८१

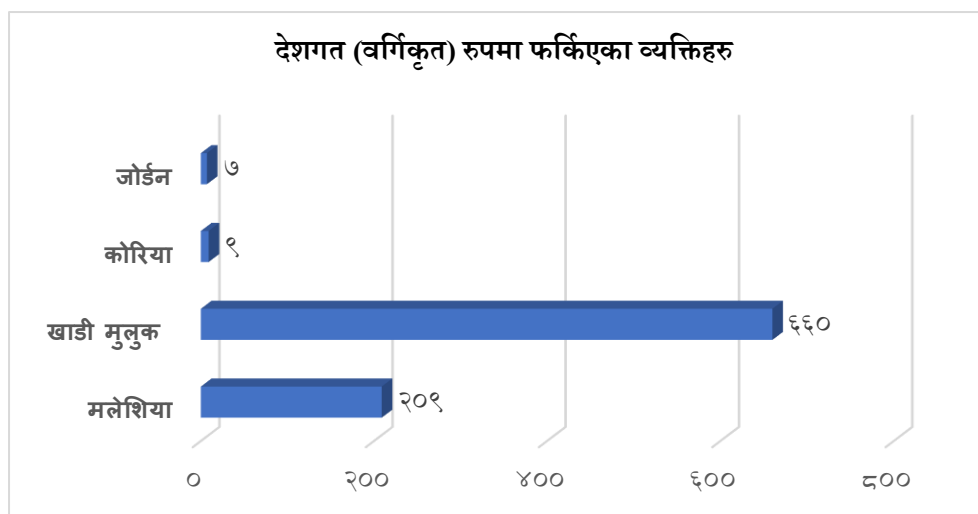
५.१.४ देशगत (वर्गिकृत) रुपमा फर्किएका व्यक्तिहरु

देशहरुको वर्गिकृत रुमा हेर्दा आधा मानिसहरु खाडी मुलुकबाट फर्केर आएका छन् । ९०३ जना जम्मा मध्ये ६६० जना व्यक्तिहरु खाडी मुलुकबाट फर्केर आएका छन् । दोस्रोमा मलेशियाबाट २०९ जना, कोरियाबाट ९ जना, जोर्डनबाट १ जना र बाँकी १८ जना अन्य मुलुकबाट फर्केर आएका छन् । फर्केर आएकाहरुको वर्गिकृत देशगत विवरण तालिका नं. ४१ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ४१: देशगत (वर्गिकृत) रुपमा फर्किएका व्यक्तिहरु

विवरण	मलेशिया	खाडी मुलुक	कोरिया	जोर्डन	अन्य	जम्मा
जम्मा	२०९	६६०	९	७	१८	९०३
प्रतिशत %	२३.१	७३.१	१	०.८	२	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

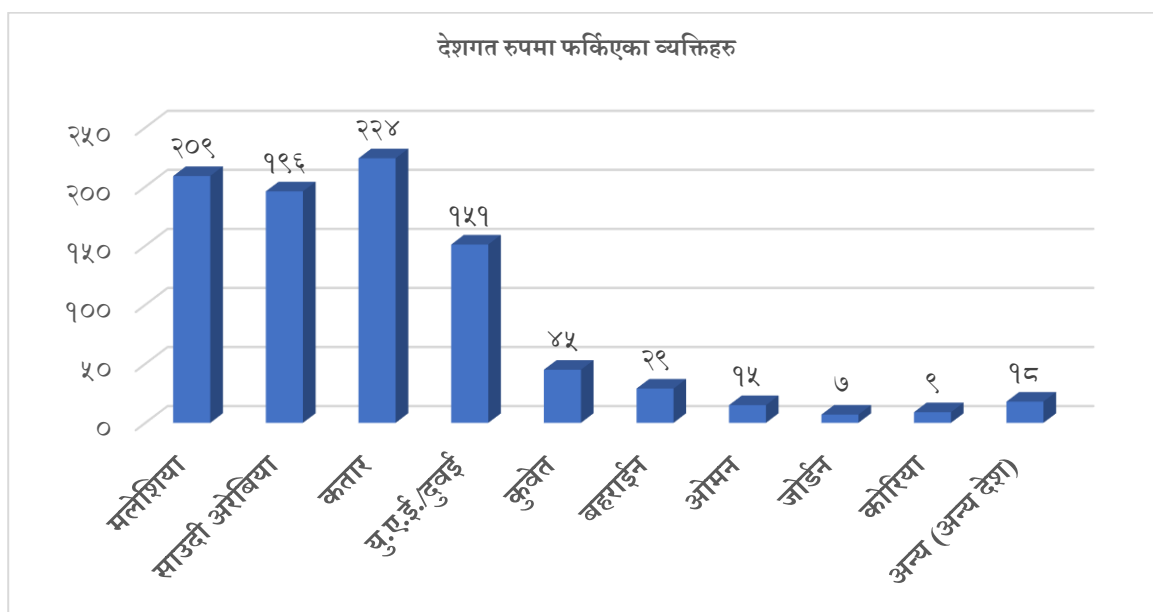
५.१.५ देशगत रुपमा फर्किएका व्यक्तिहरु

वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएर आएकाहरुको देशगत विवरण हेर्दा सबैभन्दा बढी कतारबाट रहेका छन् । कूल ९०३ जनामा कतारबाट फर्किने २२४ जना रहेका छन् । दोस्रोमा मलेशियाबाट २०८ जना, तेस्रोमा साउदी अरेबियाबाट १९६ जना रहेका छन् भने अन्य मुलुकबाट फर्किने १८ जना रहेका छन् । देशगत रुपमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएकाहरुको विवरण तालिका नं. ४२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ४२: देशगत रुपमा फर्किएका व्यक्तिहरु

क्र स	विवरण	जम्मा	प्रतिशत %
१	मलेशिया	२०९	२३.१५
२	साउदी अरेबिया	१९६	२१.७१
३	कतार	२२४	२४.८१
४	यु.ए.ई./दुवई	१५१	१६.७२
५	कुवेत	४५	४.९८
६	बहराईन	२९	३.२१
७	ओमन	१५	१.६६
८	जोर्डन	७	०.७८
९	कोरिया	९	१
१०	अन्य (अन्य देश)	१८	१.९९
जम्मा		९०३	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

५.२ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको सामाजिक अवस्था

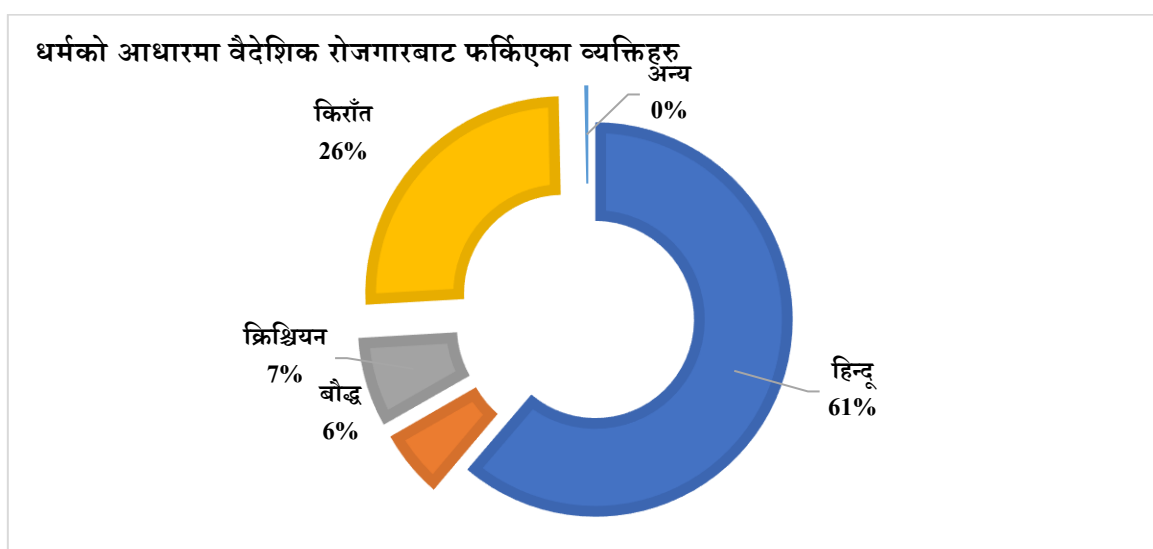
५.२.१ धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण

वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरुको धार्मिक आस्था हेर्दा सबैभन्दा बढी हिन्दु धर्मवलम्बी ६१ दशमलव २४ प्रतिशत रहेको छन् । यसपछि किराँत धर्मावलम्बी २५ दशमलव ५८ प्रतिशत, क्रिश्चियन ७ दशमलव ३१ प्रतिशत र बौद्ध ५ दशमलव ५४ प्रतिशत रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरुको धार्मिक स्थिति तालिका नं. ४३ मा देखाइएको छ ।

तालिका नं. ४३: धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु

विवरण	हिन्दू	बौद्ध	क्रिश्चियन	किराँत	अन्य	जम्मा
जम्मा	५५३	५०	६६	२३१	३	९०३
प्रतिशत %	६१.२४	५.५४	७.३१	२५.५८	०.३३	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

५.२.२ मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको विवरण

वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरू विभिन्न भाषी रहेका छन् । सबैभन्दा बढी नेपाली भाषी रहेका छन् । नेपाली भाषी ७६ दशमलव ६३ प्रतिशत रहेका छन् । दोश्रोमा लिम्बु भाषा ८ दशमलव ८६ प्रतिशत छन् भने बाँकी अन्य भाषीहरू रहेका छन् । मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएर आउनेहरूको विवरण तालिका नं. ४४ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं ४४: मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरू

वडा नं.	नेपाली	तामाङ	मगर	नेवारी	राई	लिम्बु	मैथिली	अन्य	जम्मा
जम्मा	६९२	३३	५८	३	३५	८०	१	१	९०३
प्रतिशत %	७६.६३	३.६५	६.४२	०.३३	३.८८	८.८६	०.११	०.११	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

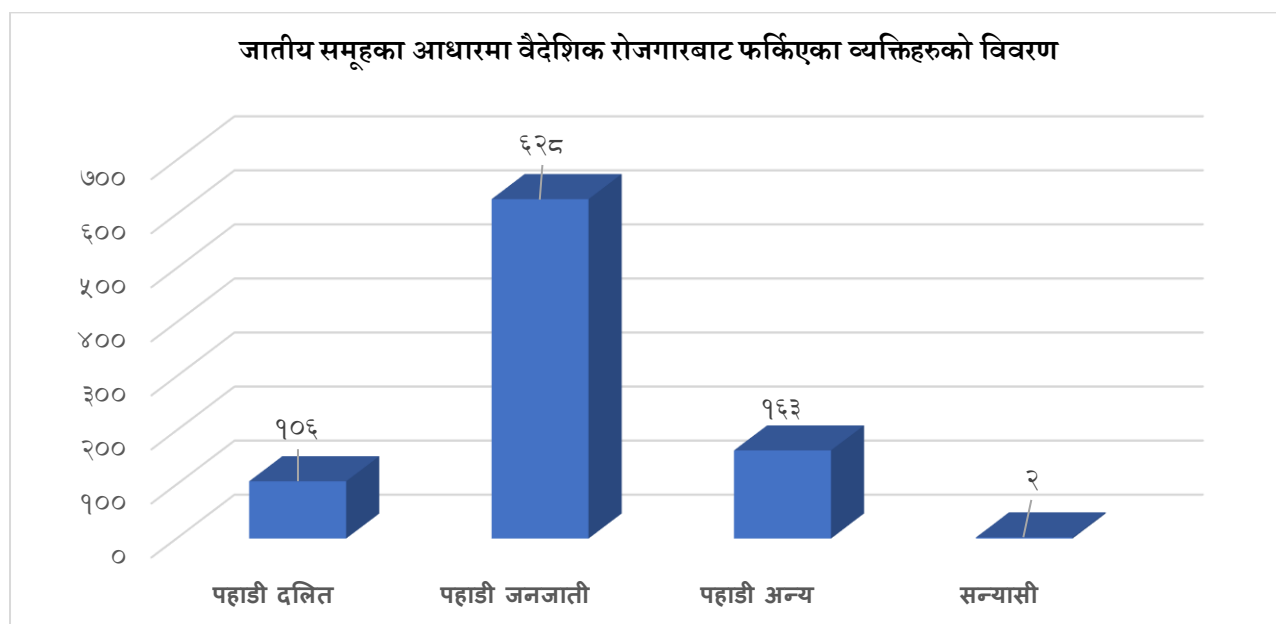
५.२.३ जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको विवरण

यस स्थानीय तहमा रहेका वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरूको जातीय समूह हेर्दा सबैभन्दा बढी पहाडी जनजाति रहेका छन् । पहाडी जनजाति ६९ दशमलव ८६ प्रतिशत रहेका छन् भने त्यसपछि पहाडी अन्य १८ दशमलव १३ प्रतिशत रहेका छन् भने पहाडी दलित ११ दशमलव ७९ प्रतिशत रहेका छन् । जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको विवरण तालिका नं.४५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ४५: जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको विवरण

क्र स	विवरण	जम्मा	प्रतिशत %
१	पहाडी दलित	१०६	११.७९
२	पहाडी जनजाति	६२८	६९.८६
३	पहाडी अन्य	१६३	१८.१३
४	सन्ध्यासी	२	०.२२
जम्मा		८९९	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

५.२.४ जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण

यस स्थानीय तहमा रहेका वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएर आएकाहरु १९ जाताजति रहेका छन्। जसमा सबैभन्दा बढी लिम्बु २४ दशमलव शून्य ३ प्रतिशत रहेका छन् । त्यसपछि मगर १५ दशमलव ८४ प्रतिशत रहेका छन् । जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएकाहरुको विवरण तालिका नं. ४६ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ४६: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण

क्र स	वडा नं.	जम्मा	प्रतिशत %
१	विश्वकर्मा	६८	७.५३
२	मिजार	१३	१.४४
३	परियार	२१	२.३३
४	तामाङ	६०	६.६४
५	मगर	१४३	१५.८४
६	नेवार	३२	३.५४
७	भुजेल	८	०.८९
८	गुरुङ	३	०.३३
९	राई	१४०	१५.५
१०	लिम्बु	२१७	२४.०३
११	बाहुन	६७	७.४२
१२	क्षेत्री	८६	९.५२
१३	सन्यासी	२	०.२२
१४	धिमाल	१	०.११
१५	झाँगड	१	०.११
१६	यादव	१	०.११
१७	अन्य	३५	३.८८
१८	ठकुरी	३	०.३३
१९	याख्या	२	०.२२
जम्मा		९०३	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

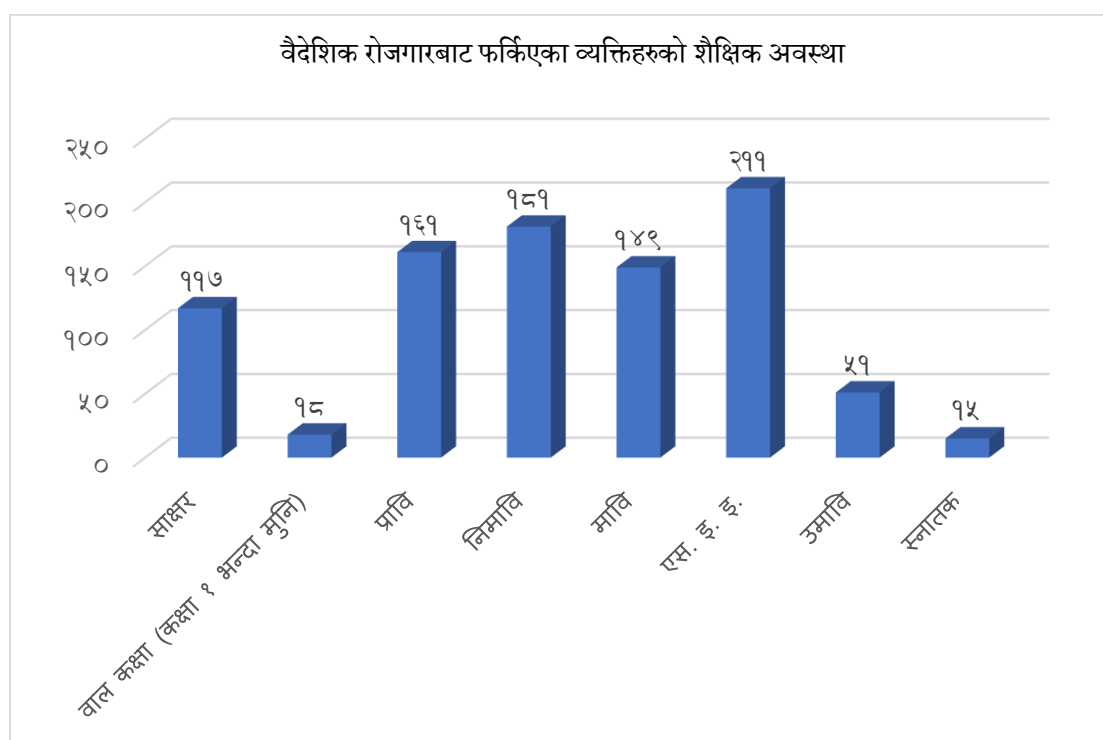
५.२.५ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको शैक्षिक अवस्था

यस स्थानीय तहमा रहेका वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरुको शैक्षिक अवस्था न्यून स्तर देखिन्छ । सरदरमा हेर्दा साक्षर र प्रा.वि. देखि उ.मा.वि. तहसम्म पढेका व्यक्तिहरु रहेका छन् । माध्यामिक भन्दा माथि अध्ययन गर्ने न्युन मात्र रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएर आएकाहरुको शैक्षिक अवस्था सम्बन्धी विवरण तालिका नं.४७ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ४७: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको शैक्षिक अवस्था

क्र स	विवरण	जम्मा	प्रतिशत %
१	साक्षर	११७	१२.९६
२	वाल कक्षा (कक्षा १ भन्दा मुनि)	१८	१.९९
३	प्रावि	१६१	१७.८३
४	निमावि	१८१	२०.०४
५	मावि	१४९	१६.५
६	एस. इ. इ.	२११	२३.३७
७	उमावि	५१	५.६५
८	स्नातक	१५	१.६६
जम्मा		९०३	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

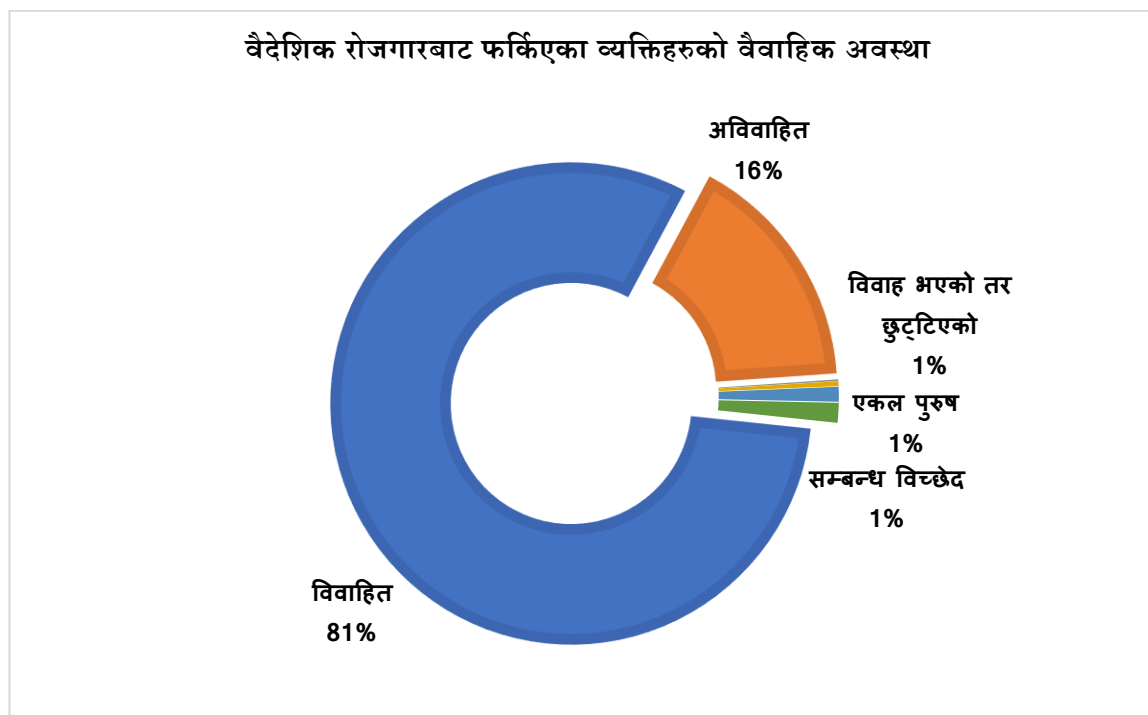
५.२.६ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको वैवाहिक अवस्था

वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर हाल यहाँ रहेका व्यक्तिहरूको वैवाहिक अवस्था हेर्दा ८१ दशमलव १७ प्रतिशत विवाहित रहेका छन् भने बाँकी १८ दशमलव ८३ प्रतिशत प्रतिशत अविवाहित बाँकी अन्य रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएकाहरूको वैवाहिक अवस्था तालिका नं. ४८ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ४८: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको वैवाहिक अवस्था

वडा नं.	विवाहित	अविवाहित	एकल महिला	एकल पुरुष	सम्बन्ध विच्छेद	विवाह भएको तर छुट्टिएको	जम्मा
जम्मा	७३३	१४५	१	३	९	१२	९०३
प्रतिशत %	८१.१७	१६.०६	०.११	०.३३	१	१.३३	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

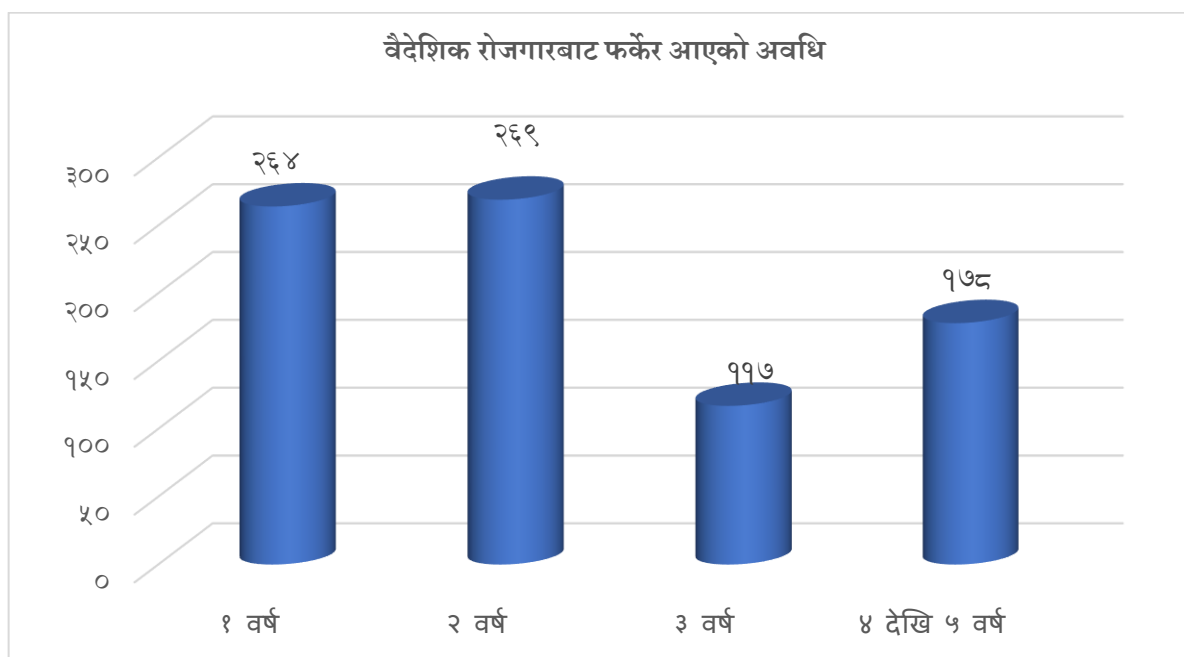
५.२.७ वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको अवधि

तथ्याङ्क संकलनका क्रममा वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको ५ वर्षसम्मका अवधिलाई मात्र समेटिएको छ । सोभन्दा बढी अवधि व्यतित् गरेको व्यक्तिसँग विदेशमा रहँदा सिकेको ज्ञान, सीप बिसर्जन गर्न तथा कमाएको रकम पनि खर्च भइसक्ने हुन सक्दछ । यसरी फर्केर आएको ५ वर्षसम्मको अवधि लिँदा १ वर्ष अवधि भएको २६४ जना रहेका छन् भने २ वर्ष अवधि भएका २९ दशमलव ७९ प्रतिशत रहेका छन् । त्यसैगरी ३ वर्ष हुने १२ दशमलव ९६ प्रतिशत र ४ देखि ५ वर्ष हुने १९ दशमलव ७१ प्रतिशत र ५ वर्षभन्दा माथि ८ दशमलव ३१ प्रतिशत रहेका छन् । यसरी हेर्दा कम वर्ष हुने धेरै र बढी वर्ष व्यतित् हुने कम संख्या देखिएको छ । वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको अवधिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आउनेहरुको विवरण तालिका नं.४९ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ४९: वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको अवधि

विवरण	१ वर्ष	२ वर्ष	३ वर्ष	४ देखि ५ वर्ष	५ वर्ष भन्दा माथि	जम्मा
जम्मा	२६४	२६९	११७	१७८	७५	९०३
प्रतिशत %	२९.२४	२९.७९	१२.९६	१९.७१	८.३१	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

५.२.८ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किनुको कारण

वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरू विभिन्न कारण स्वदेश फर्किएका हुन्छन् । यस स्थानीय तहमा रहेका वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरूमा सबै भन्दा बढी सम्झौता अवधि सकिएर अर्थात् ५६ दशमलव ५९ प्रतिशत रहेका छन् । दोस्रोमा कम्पनी बन्द भएर फर्किने १४ दशमलव ९५ प्रतिशत छन् भने मेडिकल फेल भएर फर्किने शुन्य दशमलव ६६ प्रतिशत, कोरोना महामारीका कारण ५ दशमलव ६५ प्रतिशत, आफ्नो समस्याको कारण ९ दशमलव ८६ प्रतिशत र अन्य कारण ५ दशमलव ४३ प्रतिशत रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारबाट फर्केको कारणका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आउनेहरूको विवरण तालिका नं. ५० मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ५०: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किनुको कारण

विवरण	सम्झौता अवधि सकिएर	कम्पनी बन्द भएर	मेडिकल फेल भएर	कोरोना महामारीका कारण	आफ्नो स्वास्थ्य समस्याका कारण	घरायसी समस्याका कारण	अन्य	जम्मा
जम्मा	५११	१३५	६	५१	८९	६२	४९	९०३
प्रतिशत %	५६.५९	१४.९५	०.६६	५.६५	९.८६	६.८७	५.४३	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

५.३ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको सिप तथा अनुभव

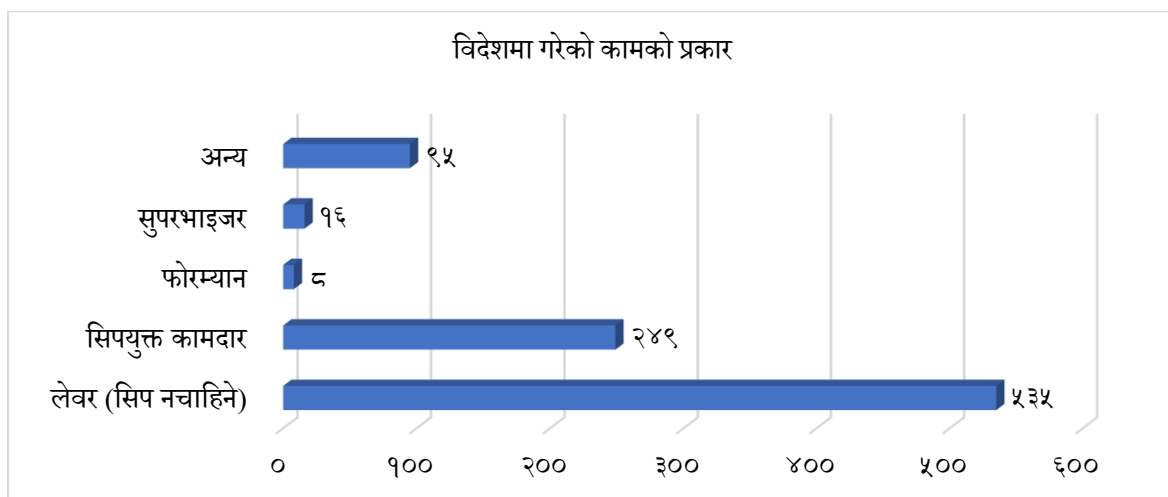
५.३.१ विदेशमा गरेको कामको प्रकार

वैदेशिक रोजगारमा जानेहरूले पैसा मात्र होइन, काम गर्ने सिप तथा अनुभव पनि ल्याएर आएका हुन्छन् । विदेशमा गरेको काम प्रकारका बारेमा प्राप्त तथ्याङ्क अनुसार सबैभन्दा बढी ५९ दशमलव २५ प्रतिशत कामदारहरू सिप नचाहिने लेवर काम गरेको पाइएको छ । सिपयुक्त काम गरेका २७ दशमलव ५७ प्रतिशत छन् भने सुपरभाइजर काम गर्ने १ दशमलव ७७ प्रतिशत र बाँकी अन्य रहेका छन् । विदेशमा काम गरेको प्रकारको विवरण तालिका नं. ५१ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं ५१: विदेशमा गरेको कामको प्रकार

विवरण	लेवर (सिप नचाहिने)	सिपयुक्त कामदार	फोरम्यान	सुपरभाइजर	अन्य	जम्मा
जम्मा	५३५	२४९	८	१६	९५	९०३
प्रतिशत %	५९.२५	२७.५७	०.८९	१.७७	१०.५२	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

५.३.२ वैदेशिक रोजगारको क्रममा प्राप्त गरेको कामको अनुभवहरूको विवरण

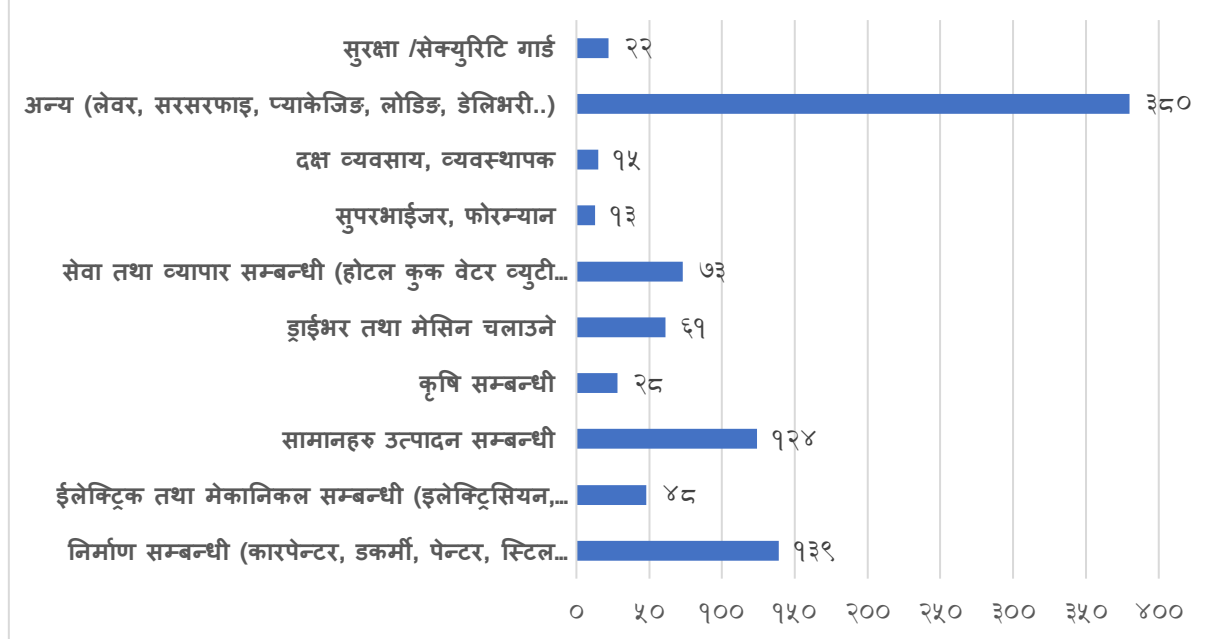
वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूले विगत विदेशमा बस्दा गरेको कामको अनुभव नेपालमा उपयोग गर्न सक्दा स्वदेशमा रोजगार वा स्वरोजगार हुन सजिलो हुन सक्दछ । विदेशमा काम गरेका कामको अनुभवका प्रकारहरू लामो हुने भएकोले यहाँ निश्चित क्षेत्रमा समेट्न प्रयास गरिएको छ । यसरी हेर्दा सबैभन्दा बढी लेवर कामको अनुभव हुने ४२ दशमलव शून्य ८ प्रतिशत छन् भने निर्माण सम्बन्धी काम गर्ने १५ दशमलव ३९ प्रतिशत र बाँकी अन्य अनुभव भएका व्यक्तिहरू रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारका क्रममा प्राप्त गरेको कामको अनुभव सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ५२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं ५२: वैदेशिक रोजगारको क्रममा प्राप्त गरेको कामको अनुभवहरूको विवरण

वडा नं.	कामका अनुभवहरू	जम्मा	प्रतिशत %
१	निर्माण सम्बन्धी (कारपेन्टर, डकर्मी, पेन्टर, स्टिल फिक्सर..)	१३९	१५.३९
२	ईलेक्ट्रिक तथा मेकानिकल सम्बन्धी (इलेक्ट्रिसियन, प्लम्बिङ, अटोमोबाइल, वेल्डर ..)	४८	५.३२
३	सामानहरू उत्पादन सम्बन्धी	१२४	१३.७३
४	कृषि सम्बन्धी	२८	३.१
५	ड्राईभर तथा मसिन चलाउने	६१	६.७६
६	सेवा तथा व्यापार सम्बन्धी (होटल कुक, वेटर, व्युटी पार्लर गारमेन्ट..)	७३	८.०८
७	सुपरभाइजर, फोरम्यान	१३	१.४४
८	दक्ष व्यवसाय, व्यवस्थापक	१५	१.६६
९	अन्य (लेवर, सरसरफाइ, प्याकेजिङ, लोडिङ, डेलिभरी..)	३८०	४२.०८
१०	सुरक्षा /सेक्युरिटी गार्ड	२२	२.४४
जम्मा		९०३	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

वैदेशिक रोजगारको क्रममा प्राप्त गरेको कामको अनुभवहरु

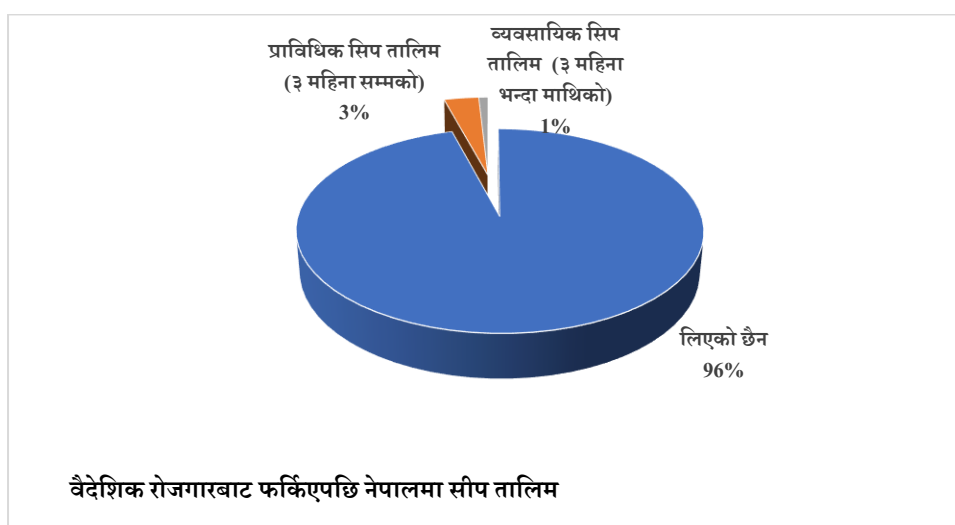
५.३.३ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएपछि नेपालमा सीप तालिम लिएको विवरण

वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका ९०३ जना मध्ये ८६५ जनाले नेपालमा हाल कुनै पनि सिप तालिम लिएको छैनन् । बाँकी ३८ जनाले सिप तालिम लिएका छन्, जसमा ३० जनाले ३ महिनासम्मको र ८ जनाले ३ सोभन्दा बढी अवधिको तालिम लिएको पाइएको छ । वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएपछि नेपालमा सिप तालिम लिएको सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ५३ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ५३: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएपछि नेपालमा सीप तालिम लिएको विवरण

विवरण	लिएको छैन	प्राविधिक सिप तालिम (३ महिना सम्मको)	व्यवसायिक सिप तालिम (३ महिना भन्दा माथिको)	जम्मा
जम्मा	८६५	३०	८	९०३
प्रतिशत %	९५.७९	३.३२	०.८९	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

५.४ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको आर्थिक पुनःएकीकरणको अवस्था

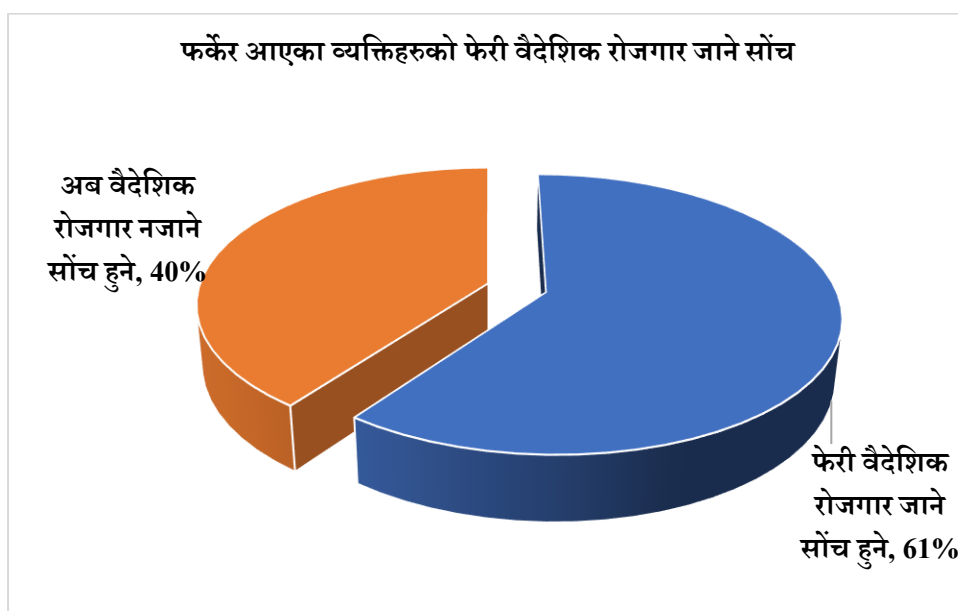
५.४.१ फर्केर आएका व्यक्तिहरूको फेरी वैदेशिक रोजगार जाने सौच

वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर हाल नेपालमा नै बसिरहेका ९०३ जना व्यक्तिहरूमा ६० दशमलव २४ प्रतिशत फेरी विदेशमा काम गर्न जाने सौच व्यक्त गरेका छन् भने बाँकी ३९ दशमलव ७६ प्रतिशत फेरी विदेशमा काम गर्न नजाने सौच रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएकाहरूको फेरी वैदेशिक रोजगारमा जाने सौच सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ५४ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं ५४: फर्केर आएका व्यक्तिहरूको फेरी वैदेशिक रोजगार जाने सौच

विवरण	फेरी वैदेशिक रोजगार जाने सौच हुने	अब वैदेशिक रोजगार नजाने सौच हुने	जम्मा
जम्मा	५४४	३५९	९०३
प्रतिशत %	६०.२४	३९.७६	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

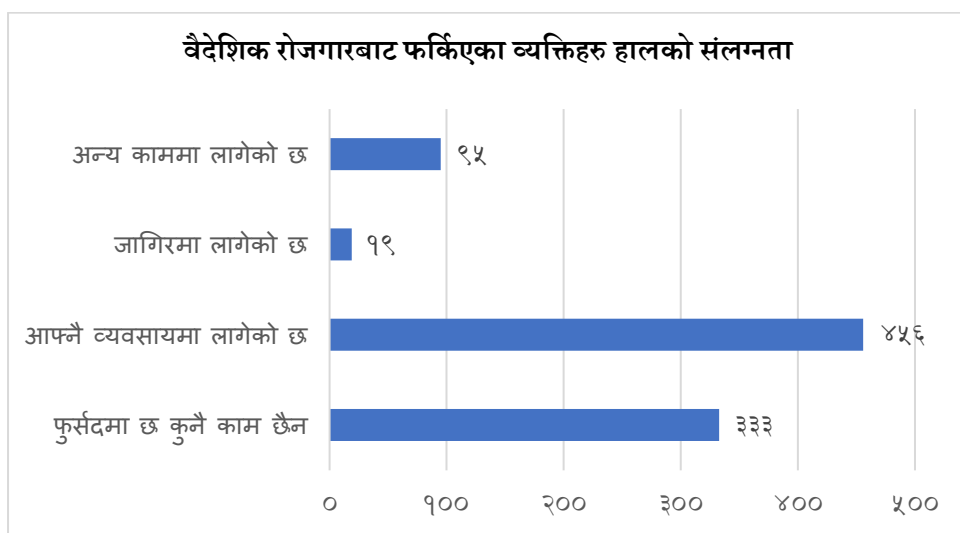
५.४.२ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरू हालको संलग्नता

वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर हाल नेपालमा नै बसिरहेका व्यक्तिहरू हाल के गर्दैछन् भन्ने विवरण प्राप्त गर्नका लागि उनिहरूलाई सोधिएको प्रश्नबाट प्राप्त जवाफ अनुसार कूल ९०३ जनामा ३३३ जना फुर्सदमा नै रहेका, ४५६ जना आफ्नै व्यवसायमा लागेको १९ जना जागिरमा लागेको र बाँकी ९५ जना अन्य काममा काममा लागेको पाइएको छ । वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको हालको संलग्नता सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ५५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं ५५ : वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरू हालको संलग्नता

विवरण	फुर्सदमा छ कुनै काम छैन	आफ्नै व्यवसायमा लागेको छ	जागिरमा लागेको छ	अन्य काममा लागेको छ	जम्मा
जम्मा	३३३	४५६	१९	९५	९०३
प्रतिशत %	३६.८८	५०.५	२.१	१०.५२	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

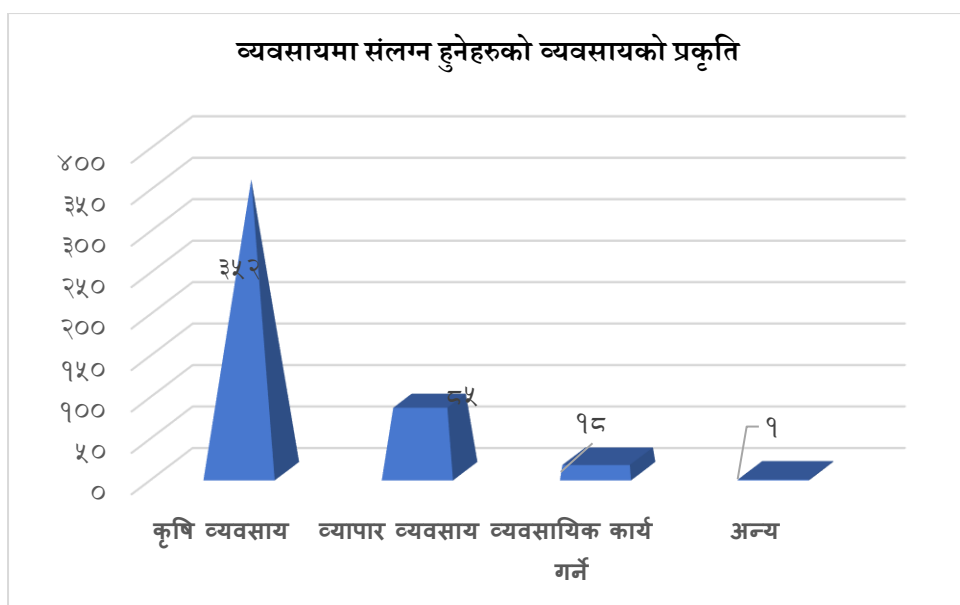
५.४.३ व्यवसायमा संलग्न हुनेहरुको व्यवसायको प्रकृति

वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर हाल नेपालमा नै व्यवसायमा संलग्न हुनेहरुको व्यवसायको प्रकृतिका बारेमा जानकारी संकलन गर्दा व्यवसाय गर्ने ४५६ जना मध्ये ३५२ जना कृषि व्यवसाय, ८५ जना व्यापार व्यवसाय, र १८ जना व्यवसायिक कार्यमा र बाँकी १ जना अन्य कार्यमा संलग्न रहका छन् । व्यवसायमा संलग्न हुनेहरुको विवरण तालिका नं. ५६ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं ५६: व्यवसायमा संलग्न हुनेहरुको व्यवसायको प्रकृति

विवरण	कृषि व्यवसाय	व्यापार व्यवसाय	व्यवसायिक कार्य गर्ने	अन्य	जम्मा
जम्मा	३५२	८५	१८	१	४५६
प्रतिशत %	७७.१९	१८.६४	३.९५	०.२२	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

५.५ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको आर्थिक पुनःएकीकरणको सम्भावनाहरु

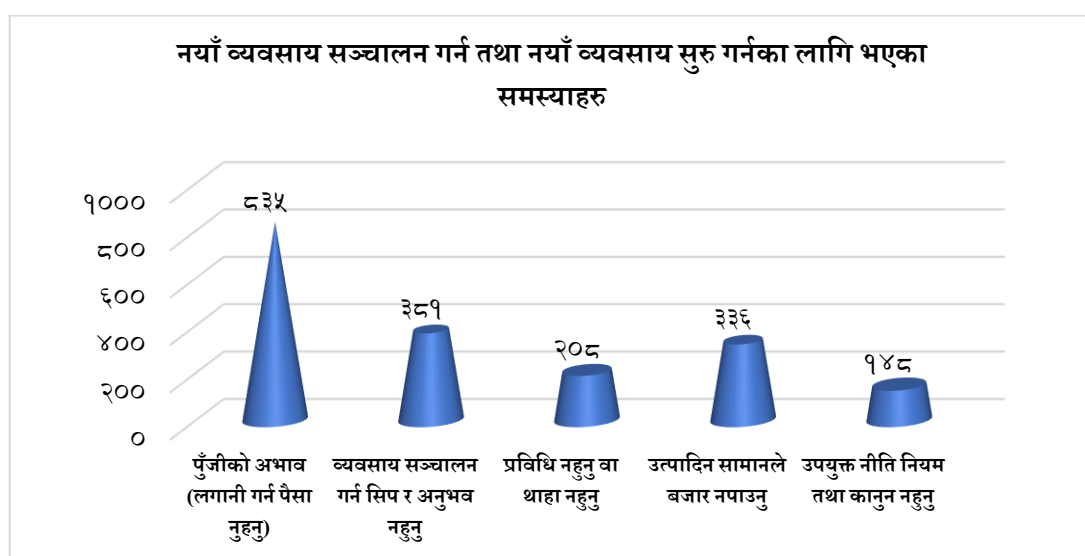
५.५.१ नयाँ व्यवसाय सञ्चालन गर्न तथा नयाँ व्यवसाय सुरु गर्नका लागि भएका समस्याहरु

वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर हाल नेपालमा नै व्यवसायमा संलग्न हुनेहरुसँग नयाँ व्यवसाय गर्न देखिएको समस्याका बारेमा सोधिएको प्रश्नबाट प्राप्त जानकारी अनुसार सबैभन्दा बढी ४३ दशमलव ७६ प्रतिशतले पुँजीको अभाव भनेका छन् । व्यवसाय सञ्चालन गर्न सिप र अनुभव भनेको १९ दशमलव ९७ प्रतिशतले बताएका छन् । यसैगरी १७ दशमलव ६१ प्रतिशतले उत्पादित बस्तुले बजार नपाउनु समस्या रहेका बताएका छन् । व्यवसाय सञ्चालन गर्न देखिएको समस्या सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ५७ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ५७: नयाँ व्यवसाय सञ्चालन गर्न तथा नयाँ व्यवसाय सुरु गर्नका लागि भएका समस्याहरु

विवरण	पुँजीको अभाव (लगानी गर्न पैसा नहुनु)	व्यवसाय सञ्चालन गर्न सिप र अनुभव नहुनु	प्रविधि नहुनु वा थाहा नहुनु	उत्पादन सामानले बजार नपाउनु	उपयुक्त नीति नियम तथा कानुन नहुनु	जम्मा
जम्मा	८३५	३८१	२०८	३३६	१४८	१९०८
प्रतिशत %	४३.७६	१९.९७	१०.९	१७.६१	७.७६	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

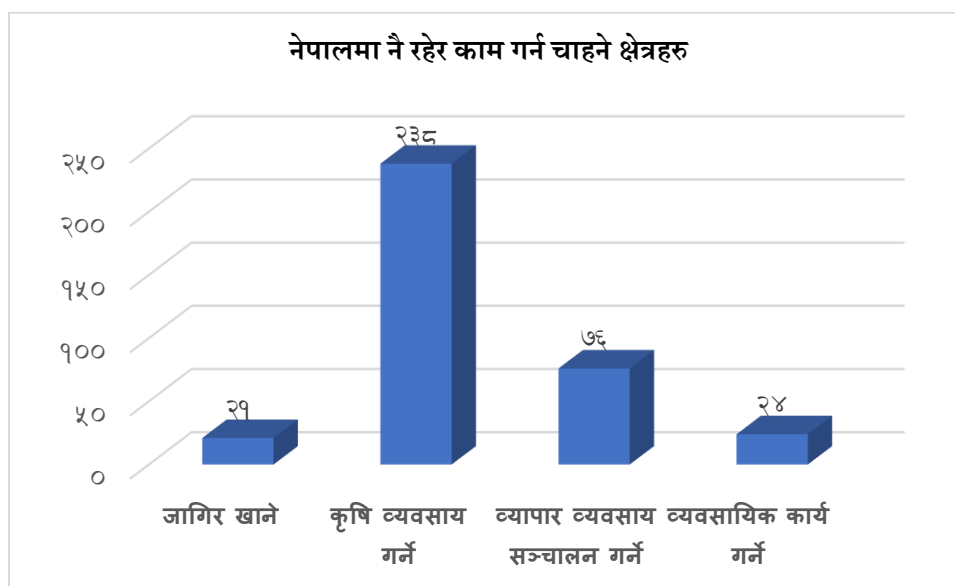
५.५.२ नेपालमा नै रहेर काम गर्न चाहने क्षेत्रहरु

नेपालमा नै रहेर काम गर्न चाहने ३५९ जनालाई कुन क्षेत्रमा रहेर काम गर्न चाहनु हुन्छ भन्ने प्रश्नको जवाफमा सबैभन्दा बढी ७६ जनाले व्यापार व्यवसाय गर्ने बताएका छन् । यसैगरी २१ जनाले कृषि व्यवसाय गर्ने चाहना रहेको बताएका छन् । त्यसपछि २३८ जनाले जागिर खाने र बाँकी २४ जनाले व्यवसायिक कार्य गर्ने चाहना व्यक्त गरेका छन् । वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर नेपालमा नै काम गर्न चाहनेहरुको विवरण तालिका नं. ५८ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ५८: नेपालमा नै रहेर काम गर्न चाहने क्षेत्रहरु

विवरण	जागिर खाने	कृषि व्यवसाय गर्ने	व्यापार व्यवसाय सञ्चालन गर्ने	व्यवसायिक कार्य गर्ने	जम्मा
जम्मा	२१	२३८	७६	२४	३५९
प्रतिशत %	५.८५	६६.३	२१.१७	६.६९	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

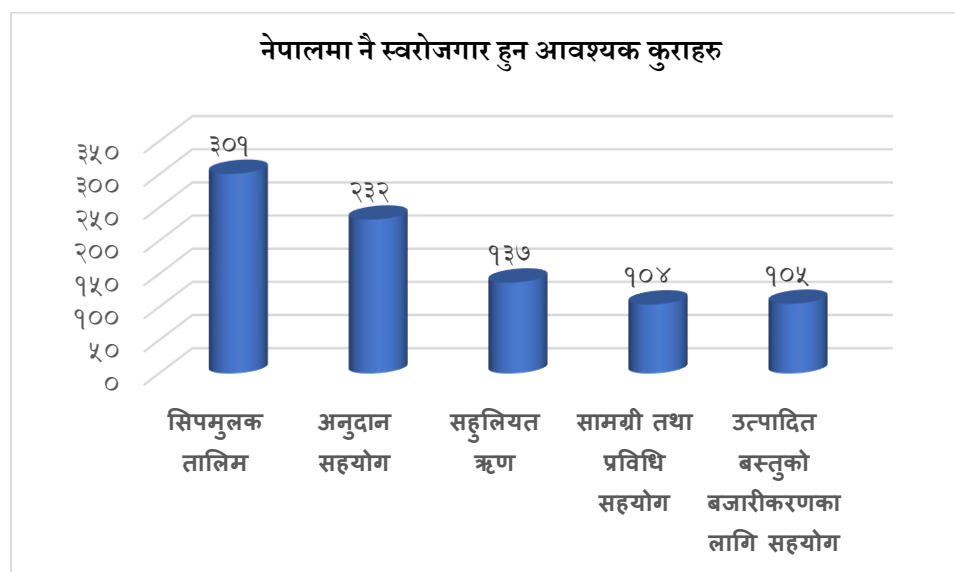
५.५.३ नेपालमा नै स्वरोजगार हुन आवश्यक कुराहरु

वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर नेपालमा नै रहेर काम गर्न आवश्यक कुराहरुको बारेमा सोधिएको प्रश्नको जवाफ अनुसार सबैभन्दा बढी ३४ दशमलव २४ प्रतिशतले सिप तालिमको आवश्यकता रहेको बताएका छन् । त्यसपछि अनुदान सहयोगका लागि २६ दशमलव ३९ प्रतिशत, सहुलियत कर्जाका लागि १५ दशमलव ५९ प्रतिशत, बजारीकरणका लागि ११ दशमलव ९५ प्रतिशत र बाँकी ११ दशमलव ८३ प्रतिशतले सामग्री तथा प्राविधिक सहयोगको आवश्यकता रहेको कुरा बताएका छन् । नेपालमा स्वरोजगार हुन आवश्यक कुराहरुको विवरण तालिका नं. ५९ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं ५९: नेपालमा नै स्वरोजगार हुन आवश्यक कुराहरु

विवरण	सिपमुलक तालिम	अनुदान सहयोग	सहुलियत ऋण	सामग्री तथा प्राविधिक सहयोग	उत्पादित बस्तुको बजारीकरणका लागि सहयोग	जम्मा
जम्मा	३०१	२३२	१३७	१०४	१०५	८७९
प्रतिशत %	३४.२४	२६.३९	१५.५९	११.८३	११.९५	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

अनुसूचिहरु

तालिका १: उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरुको विवरण

वडा नं.	१८-२४ वर्षसम्म	२५-३५ वर्षसम्म	३५-४५ वर्षसम्म	४५ वर्ष भन्दा माथि	जम्मा
१	२२	९८	५१	७	१७८
२	१८	६४	४८	६	१३६
३	३९	२०९	१००	२०	३६८
४	३०	९०	३४	११	१६५
५	४७	१३९	१०५	४५	३३६
६	४९	१५०	११०	३६	३४५
७	२८	१३३	९८	३४	२९३
८	५३	१४०	७७	१६	२८६
९	३५	१२५	७२	१५	२४७
१०	४४	१४९	१२१	३०	३४४
जम्मा	३६५	१२९७	८१६	२२०	२६९८
प्रतिशत	१३.५	४८.१	३०.२	८.२	१००

तालिका नं. २ : देशगत (वर्गिकृत) रुपमा वैदेशिक रोजगारमा गएको देश

वडा नं.	मलेशिया	खाडी मुलुक	कोरिया	जोर्डन	भारत	अन्य	जम्मा
१	५५	११३	१	१	०	८	१७८
२	४८	८२	५	०	०	१	१३६
३	८५	२६३	८	०	०	१२	३६८
४	४०	१०६	५	०	३	११	१६५
५	६४	२२८	९	०	२	३३	३३६
६	६०	२२०	२३	०	९	३३	३४५
७	६५	१८३	१६	०	०	२९	२९३
८	५१	१८४	३	०	०	४८	२८६
९	४९	१६१	३	०	२	३२	२४७
१०	५७	२११	१२	२	२	६०	३४४
जम्मा	५७४	१७५१	८५	३	१८	२६७	२६९८
प्रतिशत %	२१.३	६४.९	३.२	०.१	०.७	९.९	१००

तालिका नं. ३: वैदेशिक रोजगारमा गएको देश (क)

वडा नं.	मलेशिया	साउदी अरेबिया	कतार	यु.ए.ई./दुवई	कुवेत	बहराईन	ओमन
१	५५	२८	३१	३२	११	११	०
२	४८	३३	१३	२५	९	१	१
३	८५	८६	५८	७०	३५	१०	४
४	४०	२१	३३	३८	८	६	०
५	६४	५१	५३	७४	२५	२३	२
६	६०	५३	५४	७१	३३	६	३
७	६५	५२	३५	५७	२९	८	२
८	५१	५६	४९	५१	१८	७	३
९	४९	४६	३७	५०	१९	७	२
१०	५७	४४	५२	६४	२८	१६	७
जम्मा	५७४	४७०	४१५	५३२	२१५	९५	२४
प्रतिशत %	२१.२८	१७.४२	१५.३८	१९.७२	७.९७	३.५२	०.८९

तालिका नं. ४: वैदेशिक रोजगारमा गएको देश (ख)

वडा नं.	जोर्डन	जापान	भारत	कोरिया	अमेरिका	बेलायत	अन्य अन्य) (देश)	जम्मा
१	१	२	०	१	०	२	४	१७८
२	०	०	०	५	०	०	१	१३६
३	०	३	०	८	१	०	८	३६८
४	०	०	३	५	०	०	११	१६५
५	०	१	२	९	०	०	३२	३३६
६	०	७	९	२३	२	०	२४	३४५
७	०	१	०	१६	०	०	२८	२९३
८	०	१०	०	३	१	७	३०	२८६
९	०	१	२	३	०	०	३१	२४७
१०	२	०	२	१२	०	०	६०	३४४
जम्मा	३	२५	१८	८५	४	९	२२९	२६९८
प्रतिशत %	०.११	०.९३	०.६७	३.१५	०.१५	०.३३	८.४९	१००

तालिका नं. ५ : वैदेशिक रोजगारमा दोहर्चाएर गएको अवस्था

वडा नं.	पहिलो पटक	दोश्रो पटक	तेस्रो पटक	चौथो वा सो भन्दा बढी	जम्मा
१	६७	४८	२५	३८	१७८
२	५०	३२	२१	३३	१३६
३	१५७	१२७	६०	२४	३६८
४	६४	३३	३६	३२	१६५
५	११५	९३	५४	७४	३३६
६	१९७	४४	२३	८१	३४५
७	९५	१५१	२४	२३	२९३
८	१०४	७१	७०	४१	२८६
९	१५६	५०	११	३०	२४७
१०	१९८	५३	१९	७४	३४४
जम्मा	१२०३	७०२	३४३	४५०	२६९८
प्रतिशत	४४.५९	२६.०२	१२.७१	१६.६८	१००

तालिका नं. ६ : धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको विवरण

वडा नं.	हिन्दू	बौद्ध	क्रिश्चियन	किराँत	अन्य	जम्मा
१	९६	४	२५	५३	०	१७८
२	६४	६	२५	४१	०	१३६
३	२३०	२८	६०	५०	०	३६८
४	९२	३१	७	३५	०	१६५
५	२०९	१८	८	१००	१	३३६
६	२०९	४१	२०	६७	८	३४५
७	१३३	११	१	१४८	०	२९३
८	२५८	१०	१०	८	०	२८६
९	१७६	२६	७	२४	१४	२४७
१०	२३९	१७	५२	३६	०	३४४
जम्मा	१७०६	१९२	२१५	५६२	२३	२६९८
प्रतिशत	६३.२३	७.१२	७.९७	२०.८३	०.८५	१००

तालिका नं. ७: मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरु

वडा नं.	नेपाली	तामाङ	मगर	नेवारी	शेर्पा	गुरुङ	राई	लिम्बु	मैथिली	भोजपुरी	अन्य	जम्मा
१	११९	०	१३	०	०	०	५	४१	०	०	०	१७८
२	१३४	०	०	०	०	०	२	०	०	०	०	१३६
३	२०१	४४	४९	१	०	०	५	६८	०	०	०	३६८
४	१००	२८	१७	०	०	०	१७	३	०	०	०	१६५
५	३३६	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३३६
६	१७२	३३	६५	४	०	०	१४	५३	१	०	३	३४५
७	२८०	०	४	०	०	०	०	९	०	०	०	२९३
८	२७८	३	०	०	०	०	३	१	०	०	१	२८६
९	२०१	१०	९	०	०	०	१०	१०	२	०	५	२४७
१०	११३	४८	४९	८	२	२	२२	९९	०	१	०	३४४
जम्मा	१९३४	१६६	२०६	१३	२	२	७८	२८४	३	१	९	२६९८
प्रतिशत	७१.६८	६.१५	७.६४	०.४८	०.०७	०.०७	२.८९	१०.५३	०.११	०.०४	०.३३	१००

तालिका नं. ८: जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरु

विवरण	पहाडी दलित	पहाडी जनजाती	पहाडी अन्य	सन्यासी	मधेशी दलित	मधेशी जनजाति	मधेशी ब्राह्मण तथा राजपुत	जम्मा
१	१०	१६१	७	०	०	०	०	१७८
२	१	११०	२५	०	०	०	०	१३६
३	६२	२८५	१९	०	०	१	०	३६७
४	३	१४९	१३	०	०	०	०	१६५
५	५२	२३७	४७	०	०	०	०	३३६
६	५१	२४०	४८	५	०	०	०	३४४
७	३०	२०५	५२	६	०	०	०	२९३
८	२८	७६	१७८	०	०	२	१	२८५
९	१२	१५९	६९	०	२	४	०	२४६
१०	७०	२४२	३१	०	०	०	०	३४३
जम्मा	३१९	१८६४	४८९	११	२	७	१	२६९३
प्रतिशत %	११.८५	६९.२२	१८.१६	०.४१	०.०७	०.२६	०.०४	१००

तालिका नं. ९: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको विवरण (क)

वडा नं.	विश्वकर्मा	मिजार	परियार	तामाङ	मगर	सुनुवार	नेवार	शेर्पा	पहरी
१	८	०	२	४	५७	०	०	०	०
२	१	०	०	०	८	०	०	०	०
३	२७	३४	१	५६	६८	०	४४	०	१
४	३	०	०	३९	३८	०	०	०	०
५	३७	४	११	१८	८८	१	३	०	०
६	३१	०	१९	४७	७५	०	८	०	०
७	२७	०	३	१३	३७	०	१	०	०
८	२१	१	६	२२	५	०	१९	०	०
९	६	०	२	२६	१६	७	३	०	०
१०	५१	७	१२	४६	४७	०	१२	२	०
जम्मा	२१२	४६	५६	२७१	४३९	८	९०	२	१
प्रतिशत %	७.८६	१.७	२.०८	१०.०४	१६.२७	०.३	३.३४	०.०७	०.०४

तालिका नं. १०: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको विवरण (ख)

वडा नं.	भुजेल	गुरुङ	राई	लिम्बु	थामी	बाहुन	क्षेत्री	सन्ध्यासी	मुसहर
१	०	०	३२	६८	०	०	७	०	०
२	०	१	१९	८२	०	२	२२	०	०
३	१	०	१७	९८	०	५	११	०	०
४	०	०	५४	१८	०	०	१३	०	०
५	१	०	६८	५६	०	६	४१	०	०
६	१४	०	३३	६२	०	९	३७	०	१
७	०	०	४६	१००	०	१५	३७	६	०
८	४	०	१७	७	०	५६	१११	०	०
९	३	१८	२३	१७	१	२१	४४	०	२
१०	२	२	२२	१०३	०	१५	१४	०	०
जम्मा	२५	२१	३३१	६११	१	१२९	३३७	६	३
प्रतिशत %	०.९३	०.७८	१२.२७	२२.६५	०.०४	४.७८	१२.४९	०.२२	०.११

तालिका नं. ११: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको विवरण (ग)

वडा नं.	थारु	धिमाल	झा	तेली	अन्य	ठकुरी	याख्या	जम्मा
१	०	०	०	०	०	०	०	१७८
२	०	०	०	०	०	१	०	१३६
३	०	१	०	०	२	२	०	३६८
४	०	०	०	०	०	०	०	१६५
५	०	०	०	०	१	०	१	३३६
६	०	०	०	०	७	२	०	३४५
७	०	०	०	०	८	०	०	२९३
८	०	१	१	०	१५	०	०	२८६
९	२	०	०	०	५४	०	२	२४७
१०	०	०	०	१	६	२	०	३४४
जम्मा	२	२	१	१	९३	७	३	२६९८
प्रतिशत %	०.०७	०.०७	०.०४	०.०४	३.४५	०.२६	०.११	१००

तालिका नं. १२: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको शैक्षिक अवस्था

वडा नं.	निराक्षर	साक्षर	वाल कक्षा	प्रावि	निमावि	मावि	एस. इ. इ.	उमावि	स्नातक	स्नातकोत्तर	विद्यावारिधि	जम्मा
१	०	३२	०	२८	२८	१५	४३	२९	१	२	०	१७८
२	०	३१	०	२६	४६	४	१६	१०	३	०	०	१३६
३	१	१	९	७४	१४०	६०	६९	१३	१	०	०	३६८
४	१	३	६	३२	४८	३१	२७	३	१४	०	०	१६५
५	०	६६	०	१७	४१	७०	८७	४५	९	१	०	३३६
६	०	२२	२	६७	४०	६४	९७	४५	५	२	१	३४५
७	०	८	०	५३	७४	४७	८९	२१	१	०	०	२९३
८	५	६	५	७७	५८	५८	५६	१	१४	६	०	२८६
९	१०	१४	१३	२७	३६	५८	६५	१	२२	१	०	२४७
१०	०	७८	०	३८	३५	३१	८९	६५	८	०	०	३४४
जम्मा	१७	२६१	३५	४३९	५४६	४३८	६३८	२३३	७८	१२	१	२६९८
प्रतिशत	०.६३	९.६७	१.३	१६.२७	२०.२४	१६.२३	२३.६५	८.६४	२.८९	०.४४	०.०४	१००

तालिका नं. १३ : वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको वैवाहिक अवस्था

वडा नं.	विवाहित	अविवाहित	बहुविवाह	एकल महिला	एकल पुरुष	सम्बन्ध विच्छेद	विवाह भएको तर छुट्टिएको	जम्मा
१	१३९	३८	०	१	०	०	०	१७८
२	१०२	३३	०	०	१	०	०	१३६
३	२८५	७१	०	४	५	२	१	३६८
४	११९	४०	०	०	२	२	२	१६५
५	२६५	६७	०	३	०	१	०	३३६
६	२६६	७६	०	०	०	१	२	३४५
७	२३४	५२	०	१	२	०	४	२९३
८	१९७	८३	१	३	२	०	०	२८६
९	१७१	६७	२	१	०	२	४	२४७
१०	२५७	७८	०	३	६	०	०	३४४
जम्मा	२०३५	६०५	३	१६	१८	८	१३	२६९८
प्रतिशत	७५.४३	२२.४२	०.११	०.५९	०.६७	०.३	०.४८	१००

तालिका नं. १४ : वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको घरको मुख्य पेशा

वडा नं.	कृषि	जागिर	उद्योग तथा व्यापार	ज्याला मजदुरी	व्यवसायिक कार्य (इलेक्ट्रिसियन, प्लम्बर, मिस्त्री ...)	अन्य	वैदेशिक रोजगारी	जम्मा
१	१७५	१	२	०	०	०	०	१७८
२	१३१	१	४	०	०	०	०	१३६
३	३२६	३	९	१५	१	५	९	३६८
४	१५३	१	४	२	०	५	०	१६५
५	२९३	८	१५	०	१	३	१६	३३६
६	२८१	६	२	१०	०	३	४३	३४५
७	२६०	१	१०	१	०	०	२१	२९३
८	१७५	९	३९	५	०	३	५५	२८६
९	१९४	१	२	१६	१	३२	१	२४७
१०	२८५	९	४१	०	२	७	०	३४४
जम्मा	२२७३	४०	१२८	४९	५	५८	१४५	२६९८
प्रतिशत	८४.२५	१.४८	४.७४	१.८२	०.१९	२.१५	५.३७	१००

तालिका नं. १५: विदेशमा गरिरहेको कामको प्रकृति

वडा नं.	लेबर (सिप नचाहिने)	सिपयुक्त कामदार	फोरम्यान	सुपरभाइजर	अन्य	थाहा छैन	जम्मा
१	१३२	३६	०	३	३	४	१७८
२	१२७	८	०	१	०	०	१३६
३	१०८	२५३	१	५	१	०	३६८
४	९९	४५	१	२	०	१८	१६५
५	३०६	२६	२	१	१	०	३३६
६	२५५	२१	३	४	३७	२५	३४५
७	४०	२०५	१	१	८	३८	२९३
८	१०६	१००	०	५	३५	४०	२८६
९	४६	३६	४	१६	१३६	९	२४७
१०	३१२	२०	०	८	४	०	३४४
जम्मा	१५३१	७५०	१२	४६	२२५	१३४	२६९८
प्रतिशत	५६.७५	२७.८	०.४४	१.७	८.३४	४.९७	१००

तालिका नं. १६: वैदेशिक रोजगारमा जाने माध्यम

वडा नं.	मेनपावर कम्पनी	एजेन्ट	सरकारी माध्यम (जि.टु.जी.)	आफन्त मार्फत	थाहा छैन	व्यक्तिगत	जम्मा
१	१७४	०	२	०	२	०	१७८
२	१३६	०	०	०	०	०	१३६
३	३२५	१४	४	१४	०	११	३६८
४	१४८	१०	०	३	१	३	१६५
५	२७२	०	१०	६	०	४८	३३६
६	२५०	२७	२३	३२	२	११	३४५
७	२८८	०	०	४	१	०	२९३
८	२२२	१२	२३	२०	१	८	२८६
९	२०८	२५	२	६	१	५	२४७
१०	३१९	०	८	१४	१	२	३४४
जम्मा	२३४२	८८	७२	९९	९	८८	२६९८
प्रतिशत	८६.८१	३.२६	२.६७	३.६७	०.३३	३.२६	१००

तालिका नं. १७: वैदेशिक रोजगारमा जाने बाटो

विवरण	नेपालको विमानस्थल (काठमाण्डौं)	भारतबाट	अन्यमूलुक हुदै	जम्मा
१	१७८	०	०	१७८
२	१३६	०	०	१३६
३	३६४	३	१	३६८
४	१५९	५	१	१६५
५	३३३	३	०	३३६
६	३३५	९	१	३४५
७	२९२	१	०	२९३
८	२८३	२	१	२८६
९	२४०	५	२	२४७
१०	३२८	१६	०	३४४
जम्मा	२६४८	४४	६	२६९८
प्रतिशत %	९८.१५	१.६३	०.२२	१००

तालिका नं. १८: वैदेशिक रोजगार जाँदा प्रयोग गरेको भिषाको प्रकार

वडा नं.	वर्किङ भिषा (काम गर्ने भिषा)	भिजिट भिषा (भ्रमण भिषा)	स्टुडेन्ट भिषा (पढ्न जाने भिषा)	थाहा छैन	जम्मा
१	१७५	०	३	०	१७८
२	१३६	०	०	०	१३६
३	३६१	५	१	१	३६८
४	१६०	२	०	३	१६५
५	३३३	०	०	३	३३६
६	३२८	७	०	१०	३४५
७	२८९	२	१	१	२९३
८	२५१	१०	२४	१	२८६
९	१७७	३	१	६६	२४७
१०	३४२	०	०	२	३४४
जम्मा	२५५२	२९	३०	८७	२६९८
प्रतिशत %	९४.५९	१.०७	१.११	३.२२	१००

तालिका नं. १९: कागजपत्र घरमा छोडे वा नछोडेको

वडा नं.	छोडेर जानेको संख्या	नछोड्नेको संख्या	थाहा नहुने	जम्मा
१	१	१३९	३८	१७८
२	४	१३०	२	१३६
३	१५	३५१	२	३६८
४	११	१४९	५	१६५
५	१	३३५	०	३३६
६	२	३३९	४	३४५
७	०	२८९	४	२९३
८	२७६	८	२	२८६
९	९	१८३	५५	२४७
१०	२	३४१	१	३४४
जम्मा	३२१	२२६४	११३	२६९८
प्रतिशत %	११.९	८३.९१	४.१९	१००

तालिका नं. २०: वैदेशिक रोजगारमा जानुपूर्व सीप तालिम लिनेको अवस्था

वडा नं.	सीप तालिम लिनेको संख्या	सीप तालिम नलिनेको संख्या	जम्मा
१	३	१७५	१७८
२	०	१३६	१३६
३	११२	२५६	३६८
४	३४	१३१	१६५
५	२६	३१०	३३६
६	३३	३१२	३४५
७	१	२९२	२९३
८	८३	२०३	२८६
९	४२	२०५	२४७
१०	६	३३८	३४४
जम्मा	३४०	२३५८	२६९८
प्रतिशत %	१२.६	८७.४	१००

तालिका नं. २१: सूचना तथा परामर्ष लिएको अवस्था

वडा नं.	सूचना तथा परामर्ष लिनेको संख्या	सूचना तथा परामर्ष नलिनेको संख्या	जम्मा
१	३१	१४७	१७८
२	२	१३४	१३६
३	१२१	२४७	३६८
४	१५३	१२	१६५
५	३१६	२०	३३६
६	३२९	१६	३४५
७	०	२९३	२९३
८	२६४	२२	२८६
९	३२	२१५	२४७
१०	५	३३९	३४४
जम्मा	१२५३	१४४५	२६९८
प्रतिशत %	४६.४४	५३.५६	१००

तालिका नं. २२: वैदेशिक रोजगार जाँदा लागेको लागत सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	रु. १०,००० सम्म	रु. १०,००० देखि ५०,००० सम्म	रु. ५०,००० देखि १,००,००० सम्म	रु. १,००,००० देखि २,००,००० सम्म	रु. २,००,००० भन्दा बढी	थाहा छैन	जम्मा
१	०	०	१७	५४	१०६	१	१७८
२	१	३	५	७०	५७	०	१३६
३	११	२०	४२	२००	९४	१	३६८
४	३	०	९	८८	६२	३	१६५
५	६	६	२३	९४	२०७	०	३३६
६	८	७	२८	१४२	११२	४८	३४५
७	०	२	७	१३६	११०	३८	२९३
८	६	९	१६	११७	११०	२८	२८६
९	२३	१७	१५	८३	९४	१५	२४७
१०	२३	२१	४७	१०७	१२७	१९	३४४
जम्मा	८१	८५	२०९	१०९१	१०७९	१५३	२६९८
प्रतिशत %	३	३.१५	७.७५	४०.४४	३९.९९	५.६७	१००

तालिका नं. २३: लागतको श्रोत

वडा नं.	आफ्नै पैसा	आफन्तबाट सापटी लिएर	ऋण लिएर (व्याज तिर्ने गरी)	जग्गा वा सम्पत्ति बेचेर	जम्मा
१	२	२	१७४	०	१७८
२	४	०	१३२	०	१३६
३	२७	२२	३१७	२	३६८
४	१८	५	१४२	०	१६५
५	९	८	३१९	०	३३६
६	३१	६	३०८	०	३४५
७	१३	७३	२०७	०	२९३
८	४३	१७	२२५	१	२८६
९	१७	७	२२२	१	२४७
१०	४५	३	२९५	१	३४४
जम्मा	२०९	१४३	२३४१	५	२६९८
प्रतिशत %	७.७५	५.३	८६.७७	०.१९	१००

तालिका नं.२४ : गत १ वर्षमा विप्रेषण पठाउनेको संख्या

वडा नं.	विप्रेषण पठाउनेको संख्या	विप्रेषण नपठाउनेको संख्या	जम्मा
१	११९	२५	१४४
२	९८	१९	११७
३	१५५	१४३	२९८
४	१०४	३२	१३६
५	२५४	३५	२८९
६	२५५	२६	२८१
७	२१५	३८	२५३
८	२१७	२७	२४४
९	७३	१२१	१९४
१०	२५३	२५	२७८
जम्मा	१७४३	४९१	२२३४
प्रतिशत %	७८.०२	२१.९८	१००

तालिका नं. २५: विप्रेषण प्राप्त गर्ने माध्यम

वडा नं.	मनि ट्रान्सफर सेन्टर (आइ.एम.इ.)	बैंक फाइनेन्स	सहकारी	साथिभाई	हुण्डीबाट	जम्मा
१	९२	४४	२	०	०	१३८
२	३६	६५	२५	०	०	१२६
३	१४०	१३	३	०	०	१५६
४	८	९८	०	०	०	१०६
५	२५३	२	०	०	०	२५५
६	१८०	७५	०	०	१	२५६
७	२१२	४६	०	०	०	२५८
८	१४०	१३४	०	०	०	२७४
९	५३	१९	३	०	०	७५
१०	२०४	६०	०	०	०	२६४
जम्मा	१३१८	५५६	३३	०	१	१९०८
प्रतिशत %	६९.०८	२९.१४	१.७३	०	०.०५	१००

तालिका नं. २६: विप्रेषण खर्च (वार्षिक)

वडा	दैनिक उपभोग	ऋण तिर्न	शिक्षा	स्वास्थ्य	घरायसी सम्पत्ति	व्यवसायमा लगानी	बचत	अन्य
१	१२,१३२,००३	१२,७४२,०००	२,०९५,०००	२,३५४,०००	४,८५०,०००	५०,०००	७,३१९,०००	-
२	१०,५६०,०००	१४,५३०,०००	१,५५७,०००	२,३३५,०००	१,८५०,०००	२०,०००	१,१३९,०००	९०,०००
३	२३,५४९,०००	५१,३१६,८००	९,४११,०००	११,६०४,०००	२१,६५०,००५	२,०११,०००	४,३०७,०००	-
४	११,००१,५००	२७,६९५,५००	२,८५८,५००	९,५४५,०००	३,०६०,०००	-	४,२४७,०००	-
५	२५,४८५,०००	३५,८७०,०००	१०,८०४,५००	६,००१,२००	३६०,०००	५२०,०००	६,६२९,९००	-
६	३४,५९०,०००	२४,५८५,०००	१४,२२७,०००	७,४६२,०००	५,१००,०००	२००,०००	४,१०३,७००	४७५,०००
७	१३,६९०,०००	७६५,०००	५,१४०,०००	३,४६५,०००	३००,०००	-	४१४,०००	-
८	१८,४०५,८८५	५१,२०५,५००	३२,३५६,०००	३,३२२,०१३	३४,२६०,०००	१,८००,०००	३२,१००,०००	१,८७५,०००
९	१,५८५,०१६	२१,०३८,००५	६४६,००४	९७८,५०५	११,५६८,२०७	७४८,०२७	१,४८९,२०१	३२९,१०३
१०	३२,८२५,०००	८८,१७०,२००	१४,९३८,५०१	१७,६२६,०००	५०,९८२,०००	९,४१५,०००	९,७३६,५००	-
जम्मा	१८३,८२३,४०४	३२७,९१८,००५	९४,०३३,५०५	६४,६९२,७१८	१३३,९८०,२१२	१४,७६४,०२७	७१,४८५,३०१	२,७६९,१०३
प्रतिशत %	२०.५७	३६.७	१०.५२	७.२४	१५	१.६५	८	०.३१

तालिका नं. २७ : विप्रेषणबाट घर घडेरी किन्नेको विवरण

वडा नं.	आफ्नै पालिका क्षेत्र	पालिका नजिकैको शहर	काठमाण्डौं	किनेको छैन	जम्मा
१	२२	७	०	१४९	१७८
२	१	१	०	१३४	१३६
३	४८	०	०	३२०	३६८
४	०	०	१	१६४	१६५
५	२	२	०	३३२	३३६
६	१३	०	१	३३१	३४५
७	६	४	०	२८३	२९३
८	२०	४	०	२६२	२८६
९	२६	१	०	२२०	२४७
१०	१९	४	०	३२१	३४४
जम्मा	१५७	२३	२	२५१६	२६९८
प्रतिशत %	५.८२	०.८५	०.०७	९३.२५	१००

तालिका नं. २८: विप्रेषणबाट प्राप्त रकम बचत गरिएको निकाय

वडा नं.	स्थानीय समूह	सहकारी	बैंक	फाइनाइन्स	जम्मा
१	३	२७	२९	२	६१
२	४	२१	३	०	२८
३	८९	२२	१०	०	१२१
४	२५	१९	२७	०	७१
५	७९	१९९	७	२	२८७
६	३२	७४	१	१	१०८
७	२८	५	०	१	३४
८	८५	१०५	४०	०	२३०
९	५	१५	४	०	२४
१०	२	३८	३	६	४९
जम्मा	३५२	५२५	१२४	१२	१०१३
प्रतिशत %	३४.७५	५१.८३	१२.२४	१.१८	१००

तालिका नं. २९: वैदेशिक रोजागारले निम्त्याएको समस्याहरुको अवस्था

वडा नं.	समस्या भएको	समस्या नभएको	जम्मा
१	४	१७४	१७८
२	३	१३३	१३६
३	२६	३४२	३६८
४	१७	१४८	१६५
५	५	३३१	३३६
६	३	३४२	३४५
७	५	२८८	२९३
८	२	२८४	२८६
९	२६	२२१	२४७
१०	२८	३१६	३४४
जम्मा	११९	२५७९	२६९८
प्रतिशत %	४.४१	९५.५९	१००

तालिका नं. ३०: वैदेशिक रोजागारले निम्त्याएको समस्याहरुको अवस्था

वडा नं.	सम्झौता बमोजिम तलब नभएको	सम्झौतामा लेखिएको काम नपाएको	अलपत्र परेको	जेल परेको	सम्पर्क विहीन	विराम वा दुर्घटना	अन्य	जम्मा
१	१	१	१	०	१	१	०	५
२	२	२	०	०	०	१	०	५
३	१३	१३	४	०	३	३	१	३७
४	४	८	०	०	३	६	०	२१
५	१	०	१	०	४	१	०	७
६	१	०	०	०	०	२	०	३
७	३	१	०	०	०	२	०	६
८	१	०	०	१	०	०	०	२
९	१४	१३	२	०	०	७	१०	४६
१०	१५	४	२	०	३	४	१	२९
जम्मा	५५	४२	१०	१	१४	२७	१२	१६१
प्रतिशत %	३४.१६	२६.०९	६.२१	०.६२	८.७	१६.७७	७.४५	१००

तालिका नं. ३१: वैदेशिक रोजगारका कारण भएको पारिवारिक समस्याहरु

वडा नं.	पारिवारिक बेमेल	कोहि दोश्रो व्यक्तिसँग आरोप तथा लान्छाना लागेको	दोश्रो विवाह गरेको	परिवारसँग लामो समयसम्म सम्पर्क नभएको	विदेशबाट लामो समयदेखि पैसा नपठाएको	वालबच्चाहरु मात्र घरमा बस्नु परेको	वृद्ध बुवा आमा मात्र घरमा भएको	गम्भिर मानसिक समस्या	जम्मा
१	०	०	०	०	१	०	१	०	२
२	०	०	१	०	०	०	१	०	२
३	९	३	२	६	६	३	१	०	३०
४	०	०	०	१०	१०	०	५	०	२५
५	०	०	०	२	१	०	०	०	३
६	०	०	०	१	०	०	१	०	२
७	०	०	०	३	१	०	०	०	४
८	०	०	०	०	०	०	०	१	१
९	३	०	१	२	९	५	६	८	३४
१०	६	०	१	०	०	०	०	२	९
जम्मा	१८	३	५	२४	२८	८	१५	११	११२
प्रतिशत %	१६.०७	२.६८	४.४६	२१.४३	२५	७.१४	१३.३९	९.८२	१००

तालिका नं. ३२: बोर्डिङ्ग स्कुलमा पढाउनका लागि सदरमुकाम वा अन्य शहरमा गएकाहरुको विवरण

वडा नं.	गएका छैनन्	छोरा पढाउन	छोरी पढाउन	छोरा छोरी दुबै पढाउन	जम्मा
१	१६४	६	५	३	१७८
२	११९	८	७	२	१३६
३	३६३	५	०	०	३६८
४	१२२	२०	२१	२	१६५
५	३२६	१	६	३	३३६
६	३१५	१२	११	७	३४५
७	२९१	१	०	१	२९३
८	२७६	५	४	१	२८६
९	२०१	२१	१०	१५	२४७
१०	३४३	१	०	०	३४४
जम्मा	२५२०	८०	६४	३४	२६९८
प्रतिशत %	९३.४	२.९७	२.३७	१.२६	१००

तालिका नं. ३३: उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण

वडा नं.	१८ – २४ वर्षसम्म	२५ – ३५ वर्षसम्म	३५– ४५ वर्षसम्म	४५ वर्ष भन्दा माथि	जम्मा
१	१	४८	२६	१०	८५
२	५	३४	२३	९	७१
३	६	५९	३९	१४	११८
४	२	२७	२३	९	६१
५	५	५८	४८	२२	१३३
६	३	३०	३४	१५	८२
७	३	७०	३०	२४	१२७
८	४	३१	२७	७	६९
९	१	४२	४१	१७	१०१
१०	२	३०	२०	४	५६
जम्मा	३२	४२९	३११	१३१	९०३
प्रतिशत %	३.५	४७.५	३४.४	१४.५	१००

तालिका नं. ३४: देशगत (वर्गिकृत) रुपमा फर्किएका व्यक्तिहरु

वडा नं.	मलेशिया	खाडी मुलुक	कोरिया	जोर्डन	अन्य	जम्मा
१	१९	६३	०	०	३	८५
२	१५	५५	०	१	०	७१
३	२५	९०	१	०	२	११८
४	२१	४०	०	०	०	६१
५	२७	९९	५	०	२	१३३
६	१८	६२	०	१	१	८२
७	३४	८६	१	२	४	१२७
८	२३	४५	०	०	१	६९
९	१७	७५	१	३	५	१०१
१०	१०	४५	१	०	०	५६
जम्मा	२०९	६६०	९	७	१८	९०३
प्रतिशत %	२३.१	७३.१	१	०.८	२	१००

तालिका नं. ३५: देशगत रुपमा फर्किएका व्यक्तिहरु

वडा नं.	मलेशिया	साउदी अरेबिया	कतार	यु.ए.ई./दुबई	कुवेत	बहराईन	ओमन	जोर्डन	कोरिया	अन्य (अन्य देश)	जम्मा
१	१९	१९	१९	१६	४	४	१	०	०	३	८५
२	१५	१८	२३	१०	२	०	२	१	०	०	७१
३	२५	२५	३४	१८	५	५	३	०	१	२	११८
४	२१	९	१९	७	१	२	२	०	०	०	६१
५	२७	२१	३२	२८	७	७	४	०	५	२	१३३
६	१८	२७	१९	५	४	७	०	१	०	१	८२
७	३४	२८	२५	२३	८	१	१	२	१	४	१२७
८	२३	७	२२	९	६	०	१	०	०	१	६९
९	१७	२१	२३	२३	७	०	१	३	१	५	१०१
१०	१०	२१	८	१२	१	३	०	०	१	०	५६
जम्मा	२०९	१९६	२२४	१५१	४५	२९	१५	७	९	१८	९०३
प्रतिशत %	२३.१५	२१.७१	२४.८१	१६.७२	४.९८	३.२१	१.६६	०.७८	१	१.९९	१००

तालिका नं. ३६: धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु

वडा नं.	हिन्दू	बौद्ध	क्रिश्चियन	किराँत	अन्य	जम्मा
१	४५	३	१८	१९	०	८५
२	३०	२	१४	२५	०	७१
३	६८	१२	१७	२१	०	११८
४	४१	८	४	८	०	६१
५	८५	८	१	३९	०	१३३
६	४८	७	५	२०	२	८२
७	५७	१	०	६९	०	१२७
८	६४	२	१	२	०	६९
९	७८	४	१	१७	१	१०१
१०	३७	३	५	११	०	५६
जम्मा	५५३	५०	६६	२३१	३	९०३
प्रतिशत %	६१.२४	५.५४	७.३१	२५.५८	०.३३	१००

तालिका नं. ३७: मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु

वडा नं.	नेपाली	तामाङ	मगर	नेवारी	राई	लिम्बु	मैथिली	अन्य	जम्मा
१	५९	०	४	०	४	१८	०	०	८५
२	६८	०	०	०	०	३	०	०	७१
३	६५	९	१६	०	१	२७	०	०	११८
४	३४	८	१०	०	५	४	०	०	६१
५	१३३	०	०	०	०	०	०	०	१३३
६	३६	८	१७	२	१०	९	०	०	८२
७	१२३	०	१	०	०	३	०	०	१२७
८	६९	०	०	०	०	०	०	०	६९
९	८३	१	२	०	१०	४	१	०	१०१
१०	२२	७	८	१	५	१२	०	१	५६
जम्मा	६९२	३३	५८	३	३५	८०	१	१	९०३
प्रतिशत %	७६.६३	३.६५	६.४२	०.३३	३.८८	८.८६	०.११	०.११	१००

तालिका नं. ३८: जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण

वडा नं	पहाडी दलित	पहाडी जनजाती	पहाडी अन्य	सन्यासी	जम्मा
१	५	७९	१	०	८५
२	०	६२	९	०	७१
३	२२	८९	७	०	११८
४	१	५४	६	०	६१
५	१७	९६	२०	०	१३३
६	१७	६१	४	०	८२
७	१०	८१	३४	२	१२७
८	११	१७	४०	०	६८
९	११	५५	३४	०	१००
१०	१२	३४	८	०	५४
जम्मा	१०६	६२८	१६३	२	८९९
प्रतिशत %	११.७९	६९.८६	१८.१३	०.२२	१००

तालिका नं. ३९: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण (क)

वडा नं.	विश्वकर्मा	मिजार	परियार	तामाङ	मगर	नेवार	भुजेल	गुरुङ	राई	लिम्बु
१	४	०	१	३	२७	०	०	०	१४	३५
२	०	०	०	०	४	०	०	०	१२	४४
३	११	८	३	१५	२०	१७	०	०	२	३५
४	१	०	०	१०	१८	०	०	०	१८	८
५	११	२	४	७	३५	०	१	०	३१	२०
६	१३	०	४	९	१८	४	५	०	१४	१०
७	९	०	१	२	१०	१	१	१	२३	४१
८	७	०	३	४	१	७	०	०	२	३
९	३	०	५	३	२	२	०	२	१९	९
१०	९	३	०	७	८	१	१	०	५	१२
जम्मा	६८	१३	२१	६०	१४३	३२	८	३	१४०	२१७
प्रतिशत %	७.५३	१.४४	२.३३	६.६४	१५.८४	३.५४	०.८९	०.३३	१५.५	२४.०३

तालिका नं. ४०: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण (ख)

वडा नं.	बाहुन	क्षेत्री	सन्यासी	धिमाल	झाँगड	यादव	अन्य	ठकुरी	याख्या	जम्मा
१	०	१	०	०	०	०	०	०	०	८५
२	०	७	०	०	०	०	२	२	०	७१
३	६	१	०	०	०	०	०	०	०	११८
४	१	५	०	०	०	०	०	०	०	६१
५	९	११	०	०	०	०	१	०	१	१३३
६	०	४	०	०	०	०	१	०	०	८२
७	१४	२०	२	०	०	०	२	०	०	१२७
८	१५	२१	०	१	०	०	५	०	०	६९
९	१५	१५	०	०	०	०	२४	१	१	१०१
१०	७	१	०	०	१	१	०	०	०	५६
जम्मा	६७	८६	२	१	१	१	३५	३	२	९०३
प्रतिशत %	७.४२	९.५२	०.२२	०.११	०.११	०.११	३.८८	०.३३	०.२२	१००

तालिका नं. ४१: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको शैक्षिक अवस्था

वडा नं.	साक्षर	वाल कक्षा (कक्षा १ भन्दा मुनि)	प्रावि	निमावि	मावि	एस. इ. इ.	उमावि	स्नातक	जम्मा
१	२६	०	१२	१२	५	२०	१०	०	८५
२	२८	०	१२	१६	१	९	४	१	७१
३	०	५	२८	४०	१७	२१	७	०	११८
४	५	३	८	२४	१२	६	१	२	६१
५	२६	०	१२	१२	२९	३६	१४	४	१३३
६	९	१	२७	६	१५	२०	४	०	८२
७	६	१	२३	३७	१९	३८	१	२	१२७
८	५	३	२१	१९	५	१५	१	०	६९
९	६	५	८	१४	४०	२५	०	३	१०१
१०	६	०	१०	१	६	२१	९	३	५६
जम्मा	११७	१८	१६१	१८१	१४९	२११	५१	१५	९०३
प्रतिशत %	१२.९६	१.९९	१७.८३	२०.०४	१६.५	२३.३७	५.६५	१.६६	१००

तालिका नं. ४२: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको वैवाहिक अवस्था

वडा नं.	विवाहित	अविवाहित	एकल महिला	एकल पुरुष	सम्बन्ध विच्छेद	विवाह भएको तर छुट्टिएको	जम्मा
१	७०	१३	०	०	०	२	८५
२	५८	१२	०	१	०	०	७१
३	९२	२१	०	०	३	२	११८
४	४५	९	०	१	१	५	६१
५	११२	२१	०	०	०	०	१३३
६	७४	८	०	०	०	०	८२
७	९९	२४	१	०	१	२	१२७
८	५६	१२	०	१	०	०	६९
९	८२	१४	०	०	४	१	१०१
१०	४५	११	०	०	०	०	५६
जम्मा	७३३	१४५	१	३	९	१२	९०३
प्रतिशत %	८१.१७	१६.०६	०.११	०.३३	१	१.३३	१००

तालिका नं. ४३: वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको अवधि

वडा नं.	१ वर्ष	२ वर्ष	३ वर्ष	४ देखि ५ वर्ष	५ वर्ष भन्दा माथी	जम्मा
१	१४	१४	२३	२४	१०	८५
२	२२	२२	११	१३	३	७१
३	६१	५५	०	१	१	११८
४	१७	१३	६	१७	८	६१
५	३३	३२	१३	३७	१८	१३३
६	२७	११	४	२३	१७	८२
७	३४	३१	२०	३०	१२	१२७
८	२७	२७	११	४	०	६९
९	१५	५१	१८	१४	३	१०१
१०	१४	१३	११	१५	३	५६
जम्मा	२६४	२६९	११७	१७८	७५	९०३
प्रतिशत %	२९.२४	२९.७९	१२.९६	१९.७१	८.३१	१००

तालिका नं. ४४: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किनुको कारण

वडा नं.	सम्झौता अवधि सकिएर	कम्पनी बन्द भएर	मेडिकल फेल भएर	कोरोना महामारीका कारण	आफ्नो स्वास्थ्य समस्याका कारण	घरायसी समस्याका कारण	अन्य	जम्मा
१	५६	११	१	४	७	४	२	८५
२	४८	११	०	२	४	३	३	७१
३	३३	३२	१	१०	१६	२४	२	११८
४	४९	१	०	३	१	३	४	६१
५	६१	२५	१	१७	१९	१०	०	१३३
६	६२	३	०	४	६	४	३	८२
७	९४	७	१	३	१२	१	९	१२७
८	५१	३	२	१	६	०	६	६९
९	२८	३०	०	३	१२	९	१९	१०१
१०	२९	१२	०	४	६	४	१	५६
जम्मा	५११	१३५	६	५१	८९	६२	४९	९०३
प्रतिशत %	५६.५९	१४.९५	०.६६	५.६५	९.८६	६.८७	५.४३	१००

तालिका नं ४५: विदेशमा गरेको कामको प्रकार

वडा नं.	लेवर (सिप नचाहिने)	सिपयुक्त कामदार	फोरम्यान	सुपरभाइजर	अन्य	जम्मा
१	६३	१६	१	२	३	८५
२	६६	५	०	०	०	७१
३	४३	७२	१	२	०	११८
४	३६	२३	१	१	०	६१
५	१२३	३	२	४	१	१३३
६	६५	२	०	२	१३	८२
७	३१	९०	०	०	६	१२७
८	४०	१७	०	१	११	६९
९	२२	१३	२	४	६०	१०१
१०	४६	८	१	०	१	५६
जम्मा	५३५	२४९	८	१६	९५	९०३
प्रतिशत %	५९.२५	२७.५७	०.८९	१.७७	१०.५२	१००

तालिका नं ४६: वैदेशिक रोजगारको क्रममा प्राप्त गरेको कामको अनुभवहरूको विवरण

वडा नं.	निर्माण सम्बन्धी (कारपेन्टर, डकर्मी, पेन्टर, स्टिल फिक्सर..)	ईलेक्ट्रिक तथा मेकानिकल सम्बन्धी	सामानहरू उत्पादन सम्बन्धी	कृषि सम्बन्धी	ड्राईभर तथा मेसिन चलाउने	सेवा तथा व्यापार सम्बन्धी	सुपरभाइजर, फोरम्यान	दक्ष व्यवसाय, व्यवस्थापक	अन्य (लेवर, लोडिङ, डेलिभरी..)	सुरक्षा/सेक्युरिटी गार्ड	जम्मा
१	१०	२	११	०	५	१७	२	०	३५	३	८५
२	७	३	०	३	२	२	०	०	५२	२	७१
३	१५	५	३१	२	१३	३	३	१	४४	१	११८
४	११	२	४	१	७	३	१	०	२९	३	६१
५	३७	१४	४	७	१०	२३	३	१	२९	५	१३३
६	२	१	१	१	३	३	२	१	६६	२	८२
७	२६	९	५२	८	३	५	०	१	२१	२	१२७
८	२१	३	१	०	४	२	०	८	२७	३	६९
९	६	५	२०	४	१०	१३	२	३	३७	१	१०१
१०	४	४	०	२	४	२	०	०	४०	०	५६
जम्मा	१३९	४८	१२४	२८	६१	७३	१३	१५	३८०	२२	९०३
प्रतिशत %	१५.३९	५.३२	१३.७३	३.१	६.७६	८.०८	१.४४	१.६६	४२.०८	२.४४	१००

तालिका नं ४७: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएपछि नेपालमा सीप तालिम लिएको विवरण

वडा नं.	लिएको छैन	प्राविधिक सिप तालिम (३ महिना सम्मको)	व्यवसायिक सिप तालिम (३ महिना भन्दा माथिको)	जम्मा
१	८३	२	०	८५
२	७१	०	०	७१
३	१०९	६	३	११८
४	६०	०	१	६१
५	१२५	६	२	१३३
६	७७	५	०	८२
७	१२७	०	०	१२७
८	६५	३	१	६९
९	९४	६	१	१०१
१०	५४	२	०	५६
जम्मा	८६५	३०	८	९०३
प्रतिशत %	९५.७९	३.३२	०.८९	१००

तालिका नं ४८: फर्केर आएका व्यक्तिहरुको फेरी वैदेशिक रोजगार जाने सोच

वडा नं.	फेरी वैदेशिक रोजगार जाने सोच हुने	अब वैदेशिक रोजगार नजाने सोच हुने	जम्मा
१	४५	४०	८५
२	४४	२७	७१
३	७३	४५	११८
४	३५	२६	६१
५	७२	६१	१३३
६	५०	३२	८२
७	७६	५१	१२७
८	४२	२७	६९
९	६०	४१	१०१
१०	४७	९	५६
जम्मा	५४४	३५९	९०३
प्रतिशत %	६०.२४	३९.७६	१००

तालिका नं ४९ : वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु हालको संलग्नता

वडा नं.	फुर्सदमा छ कुनै काम छैन	आफ्नै व्यवसायमा लागेको छ	जागिरमा लागेको छ	अन्य काममा लागेको छ	जम्मा
१	२४	५९	१	१	८५
२	०	६५	०	६	७१
३	६५	४७	३	३	११८
४	४	५४	१	२	६१
५	७	१२४	२	०	१३३
६	६	७४	०	२	८२
७	८२	१६	४	२५	१२७
८	५२	८	३	६	६९
९	५४	३	२	४२	१०१
१०	३९	६	३	८	५६
जम्मा	३३३	४५६	१९	९५	९०३
प्रतिशत %	३६.८८	५०.५	२.१	१०.५२	१००

तालिका नं ५०: व्यवसायमा संलग्न हुनेहरुको व्यवसायको प्रकृति

वडा नं.	कृषि व्यवसाय	व्यापार व्यवसाय	व्यवसायिक कार्य गर्ने (इलेक्ट्रिसियन, प्लम्बर, मिस्त्री ...)	अन्य	जम्मा
१	५५	३	१	०	५९
२	५६	९	०	०	६५
३	३३	७	७	०	४७
४	५३	०	१	०	५४
५	९०	२८	६	०	१२४
६	५९	१४	०	१	७४
७	३	१३	०	०	१६
८	१	५	२	०	८
९	१	१	१	०	३
१०	१	५	०	०	६
जम्मा	३५२	८५	१८	१	४५६
प्रतिशत %	७७.१९	१८.६४	३.९५	०.२२	१००

तालिका नं ५१: नयाँ व्यवसाय सञ्चालन गर्न तथा नयाँ व्यवसाय सुरु गर्नका लागि भएका समस्याहरू

वडा नं.	पुँजीको अभाव (लगानी गर्न पैसा नहुनु)	व्यवसाय सञ्चालन गर्न सिप र अनुभव नहुनु	प्रविधि नहुनु वा थाहा नहुनु	उत्पादिन सामानले बजार नपाउनु	उपयुक्त नीति नियम तथा कानुन नहुनु	जम्मा
१	८५	४२	४३	७५	३०	२७५
२	७१	१	४	६५	०	१४१
३	११०	८२	२४	२१	२	२३९
४	५८	१४	४	१४	४	९४
५	१२६	३	०	१२	१	१४२
६	८२	६१	६७	७८	६७	३५५
७	११५	७७	११	९	६	२१८
८	४१	४०	१६	१४	१४	१२५
९	९७	५३	३८	४८	२३	२५९
१०	५०	८	१	०	१	६०
जम्मा	८३५	३८१	२०८	३३६	१४८	१९०८
प्रतिशत %	४३.७६	१९.९७	१०.९	१७.६१	७.७६	१००

तालिका नं ५२: नेपालमा नै रहेर काम गर्न चाहने क्षेत्रहरू

वडा नं.	जागिर खाने	कृषि व्यवसाय गर्ने	व्यापार व्यवसाय सञ्चालन गर्ने	व्यवसायिक कार्य गर्ने (इलेक्ट्रिसियन, प्लम्बर, मिस्त्री ...)	जम्मा
१	४	३०	६	०	४०
२	१	२४	२	०	२७
३	१	३२	२	१०	४५
४	५	१९	२	०	२६
५	०	४४	१५	२	६१
६	२	२०	९	१	३२
७	३	३०	१८	०	५१
८	२	१८	३	४	२७
९	२	१७	१६	६	४१
१०	१	४	३	१	९
जम्मा	२१	२३८	७६	२४	३५९
प्रतिशत %	५.८५	६६.३	२१.१७	६.६९	१००

तालिका नं ५३: नेपालमा नै स्वरोजगार हुन आवश्यक कुराहरु

वडा नं.	सिपमुलक तालिम	अनुदान सहयोग	सहुलियत ऋण	सामग्री तथा प्रविधि सहयोग	उत्पादित बस्तुको बजारीकरणका लागि सहयोग	जम्मा
१	३९	३८	३३	२१	२०	१५१
२	२५	१८	१०	१	३	५७
३	४१	४०	३	१६	५	१०५
४	१०	२४	६	४	३	४७
५	५९	०	३	०	२०	८२
६	३२	३२	३०	३१	२८	१५३
७	५१	२८	२	७	४	९२
८	१४	१६	१५	५	२	५२
९	२७	३३	२७	१८	१८	१२३
१०	३	३	८	१	२	१७
जम्मा	३०१	२३२	१३७	१०४	१०५	८७९
प्रतिशत %	३४.२४	२६.३९	१५.५९	११.८३	११.९५	१००

आर्थिक सहयोग:

वैशेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिको

पुनःएकिकरण परियोजना (रेमी)

प्राविधिक सहयोग:

एस.आर.एस. शोलुसन्स् प्रा.लि.

काठमाण्डौ

प्रकाशक :

केराबारी गाउँपालिका

मोरङ

कोशी प्रदेश